

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 8/Sayı 107/ 15 Ağustos 1990/2.50 DM

15 AĞUSTOS ATILIMI'NIN 7. YILINI SÜREKLİ HALK AYAKLANMALARIYLA KARŞILAYALIM!

Foto: Medico International

● 15 Ağustos'un 6. yıldönümünde Doğubeyazıt ilçesinde esnaf kepenk indirdi.

● Muradiye ilçe merkezine gerilla baskını. Sömürgeci-askeri binalar roketlendi.

● Genç'te ilçe kaymakamının da içinde olduğu özel savaş ekibine başarılı gerilla pususu.

● Çatak'ta Katoyê Xêrkan Dağı'ndaki çarpışmada altı sömürgeci düşman askeri öldürüldü.

● Silopi-Hesenan'da ARGK gerillaları bir sömürgeci birliği bozguna uğrattı.

● Uludere hükümet konağı roketlendi.

● Siirt-Çêlik ve Pervari-Gurzuvan köylerinde gerilla mayınları düşman güçlerine darbe indirdi.

● Özalp'ta düşmanın biri dozer iki aracı yakıldı.

● Şirvan-Merc ve Varto-Çağlar'da 13 korucu silahsızlandırıldı. Şırnak-Gilindor'da 6 çete ölümle cezalandırıldı. Cizre şehir merkezinde bir başgardıyan ve Elaziğ-Aricak'ta bir ajan cezalandırıldı.

● Şirvan, Kızıltepe ve Çatak'ta 6 ARGK savaşçısı kahramanca direniş içinde şehit oldu.

● Sömürgeciler Eruh, Şırnak, Pervari ve Çatak'ta köyleri bombalıyor ve ormanları yakıyor.

● Özel tim Silopi-Habur'da çocuklara ateş açtı.

Haberler 5-6. sayfalarda

ERNK-Avrupa Temsilciliği:

Ortadoğu'da yeni bir emperyalist işgale ve gerici savaşlara karşı halkların ortak mücadelesini yükseltelim!

3. sayfada

ERNK-Avrupa Temsilciliği:

15 Ağustos Atılımı'nın 7. yılını sürekli halk ayaklanmalarıyla karşılayalım!

4. sayfada

ERNK, 15 Ağustos'un 6. yıldönümünde yaptığı basın duyurusunda bir yıllık savaş bilançosunu açıkladı.

5. sayfada

ERNK Avrupa Temsilciliği'nin basın açıklaması:

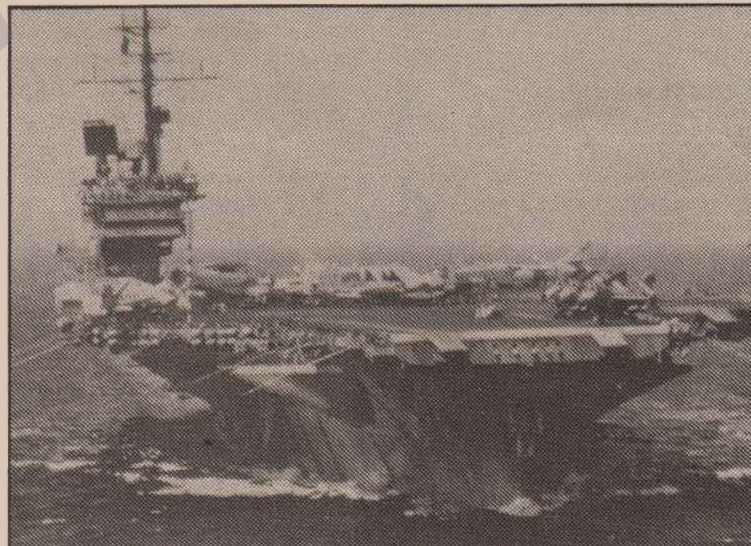
Sömürgeci Türk ordusu Kürdistan'da yine masum insanları katletti: Yüksekova'da silahsız 7 köylü kurşuna dizildi.

7. sayfada

Ortadoğu'da savaş gerginliği

Irak'taki faşist Saddam rejimi, 2 Ağustos günü, güneyinde yer alan ve küçük bir toprak parçası olan Kuveyt'i birkaç saatlik bir askeri hareketle tamamen işgal etti. Irak işgaline karşı hiçbir direnç göstermeyen, Arap alemi içinde emperyalizmin uşağı kukla devletçiklerin en önde gelenlerinden biri olan Kuveyt krallığı yıkıldı. Kuveyt emiri ve yönetimi toptan Suudi Arabistan'a sığındı. Irak ve Kuveyt yönetimleri arasında bir süreden beri devam eden gerginliğin bu sonuca varmasının Ortadoğu ve dünyadaki etkisi ve yankısı büyük oldu. Saddam rejiminin bu açık saldırganlığı bütün dünya tarafından kınandı, ardından Irak'a karşı ekonomik ambargo uygulamaları ve askeri müdahale girişimleri gündeme geldi. Bu durumu fırsat bilen ve bir süreden beri Ortadoğu'da böyle bir ortam yaratmaya çalışan ABD, bölgeye yönelik saldırgan tutumunu ve Basra Körfezi, Suudi Arabistan ve Türkiye üzerinde asker sevkiyatını hızlandırdı. Kendisine yönelik bu tür uygulamaları bahane eden Sad-

- Irak, Kuveyt'i işgal etti.
- Saddam rejimi savaşız yaşayamıyor.
- ABD'nin bölgeye yönelik saldırganlığı artıyor.
- Faşist Türk devleti telaş içinde, uluslararası gerginlik ve savaş durumunu kışkırtarak varlığını sürdürmeye çalışıyor.

Körfezde ABD uçak gemisi

dam rejimi, Kuveyt'i ilhak ettiğini, Arap devletlerinin büyük çoğunluğunun emperyalizmin ajanı olduğunu açıklayarak, bütün Arap ve müslümanları emperyalizme ve siyonizme karşı ci-

hada çağırdı. Bütün bu gelişmeler, sadece Ortadoğu'da değil, tüm dünyada önemli bir gerginliğin ve savaş tehlikesinin doğmasına yol açtı.

Devamı orta sayfada

Alman Der Spiegel dergisi:

Irak'a kimyasal silah satımında Federal Alman Gizli Haberalma Servisi aracılık etti

8. sayfada

Türkiye ve Kürdistan'da savaşa hayır kampanyası:

HEP, Sosyalist Parti, İnsan Hakları Derneği ve Yeni Halk Gerçeği gazetesinin basın açıklamaları

9. sayfada

İŞÇİ YİĞİNLARI ARASINDA ÖRGÜTLENME TARZIMIZ NE OLMALIDIR?

14-15. sayfalarda

Kaynağa dönüş mücadelesinde direniş çizgisinin seçkin bir temsilcisi:

MEHMET ÖNER

**Direniş
kahramanlarımız**

21 Haziran Pötürge direnişinde halkımız kahramanca şehit düşenler halkasına yenilerini ekledi. Bu şehitlerimizden birinin de **Mehmet ÖNER** yoldaş olduğunu duyduk. Ulusal yabancılaşmanın egemen olduğu bir alanda özgürlük ağacını kanıyla sulayan **Mehmet ÖNER** yoldaşı en verimli bir mücadele sürecinde yitirmemiz, O'nun zengin pratiğine damgasını vuran anılarını bazı yönleriyle dile getirmeyi ve bu anıları birer emir ve talimat olarak kabul etmeyi zorunlu kılmaktadır. Tüm şehitlerimiz gibi **Mehmet** yoldaşın da anısını birkaç sayfaya sığdırmamız yetersiz olduğu kesindir. Haliyle O'nun zengin ve yol gösterici pratiğine damgasını vuran engin kişiliğini yeterince açığa vurmam mümkün değildir. Ancak O'nunla bir dönemi kapsayan yakın mücadele pratiğini birlikte geçirmiş olmamız bazı özelliklerini dile getirmeme olanak tanımaktadır.

Mehmet yoldaşla ilk karşılaşmamız, 1983'ün sonlarında yapılan Parti Avrupa II. Konferansı'nda gerçekleşmişti. Konferans, provokasyona müdahale ardından yeni bir düzenleme hareketini başlatma ve yeni dönemde parti çizgisini bütün yapıya egemen kılmak açısından tarihsel bir role sahipti. O dönemde kadro adaylarında görülen ideolojik-politik yetersizlik, deney-tecrübe eksikliği ve buna ek olarak provokasyonun yapıda yarattığı derin tahribatlar dikkate alındığında konferansta çok az sayıda delege aktiflik gösterebiliyordu. Delegelerin aktifliği sağlıklı karar ve planlamalara ulaşmak için oldukça önem taşıyordu. Bu toplantıya Stuttgart bölge delegesi olarak katılan ve **Mehmet Hoca** olarak tanınan arkadaşın ataklığı göze çarpıyordu. Tartışmalara aktif katılımı, sağlıklı değerlendirme ve önerilerde bulunması, açık görüşlü olması ve en önemlisi de provokasyon ve tasfiyeciliğe karşı kararlı ve açık tutum takınması, O'nun Parti direniş çizgisine bağlılığını, inanç ve kararlılığını ifade ediyordu. Daha o dönemdeki bilinç ve tecrübe düzeyi ile gelişkin bir algılama ve değerlendirme yeteneğine sahip olduğunu ve Parti Önderliği'nin talimatlarına bağlı kalmakta ısrarlı olduğunu göstermişti. Bu toplantı devamınca bir grup O'nun evinde kalmıştı.

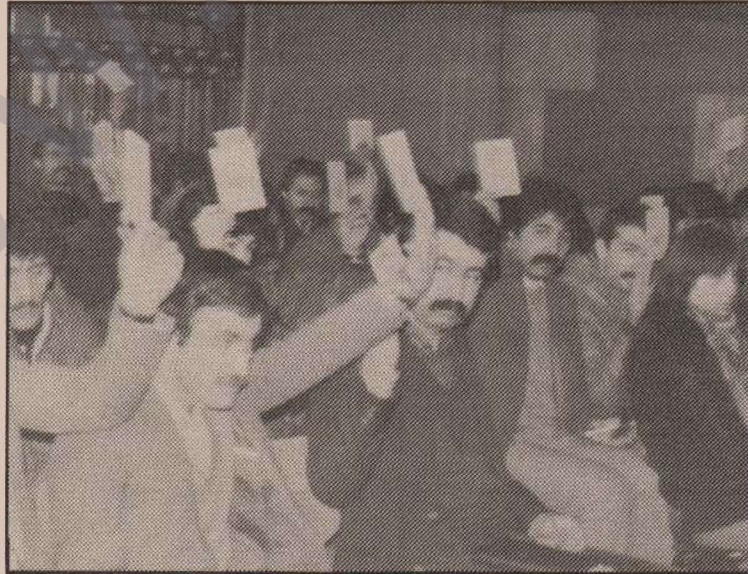
Adıyaman-Kahta'nın bir köyünde yoksul bir ailenin mensubu olarak her ne kadar ekme kavgasını emperyalist metropollerde aramak zorunda kalmış ise de, buradaki iş ve yaşam koşullarının zorluğu, O'nu mücadeleye bağlamaktan başka hiç bir değişiklik yaratmamıştı. Buradaki çileli

ve zorlu yaşamı, eşi ve bir çocuğuyla birlikte yaşadığı evin oturmaya ve sağlığa elverişsiz oluştundan bile anlaşılıyordu.

Ülke ve halk gerçeğini bilince çıkaran, sınıf bilincine varan birinden kölece bir yaşamı reddederek kurtuluşu mücadele saflarında aramasından başka bir şey beklenemezdi. Zaten **Mehmet** yoldaş da sahip olduğu ulus ve sınıf bilincini doğru bir pratikle bütünleştiriyor, mücadelemize hizmet etmenin dışında basit yaşam ve güdülere boyun eğmeme kararlılığını sık sık ifade ediyordu.

Üretime katıldığı dönemde bile işten gelir gelmez tüm enerji ve zamanını yoğun kitle ilişkileri, kitle eğitimi, propaganda-ajitasyon ve örgütsel faaliyetlere adanmıştı. O, hiçbir zaman bireysel-ailesel sorunlarını, iş ve yaşam zorluklarını mücadeleye katılımın önünde bir engel olarak göstermemiş, yakınmamış ve içtenlikle sarıldığı faaliyetlerde gelişmelere neden olmuştu. Fakat O, bu düzeydeki bir katılımı asla yetinmediğini üstüne basa basa vurguluyordu.

Mehmet yoldaş, Avrupa II. Konferansı ve diğer sorumlu toplantılarda yetenek, güç, zaman ve olanaklarını bir bütün olarak mücadeleye adayacağına, bireysel ve ailesel yaşamını ise buna göre düzenleyeceğine dair verdiği devrimci sözün eri olmasını bildi. Kendisini daha çok geliştirmek ve daha fazla yararlı olabilmek için işten ayrılarak bütün güç ve zamanını, bütün benliğini faaliyetlere adadı. Hem de ilerici, devrimci ve solcu terimlerini kendilerine layık gören bazı kişi, grup ve örgütlerin mülteci bir yaşamı emekçi halkımıza aşılamaya çalıştıkları, tasfiyeciler bir rol oynadıkları, bireysel-ailesel yaşamlarını örgütlemeyi amaçladıkları ve sürdürdükleri bir sırada **Mehmet** yoldaş, çalıştığı iş yerinde ayrılarak ailece aktif

Mehmet yoldaş Şehit **Rauf AKBAY** yoldaş ile Feyka-Kürdistan kongresinde

olarak çalışmaya başladı ve bütün aile varlığıyla parti ve mücadele ortamında yer aldı. Bireysel ve ailesel çıkarlarını ulusal kurtuluş çıkarlarına tabi kıldı. Parti ve mücadele ortamının Kürdistan kadınına ne denli yücelttiğini ve özgür kıldığını, kadının mücadelemizde oynadığı rolün ne olduğunu hesaplayarak en başta yoldaşı olmaya karar veren

eşini eğitmek için azami bir çaba gösterdi. Hiç bir zaman aile ilişkilerinde feodal ve burjuva ilişkileri ve yaklaşımları kabul etmedi. Ondaki müthiş istek, azim ve çaba ideolojik-politik, pratik ve kişilik gelişiminde çok kısa bir sürede yansımaları buldu. Denilebilir ki, Avrupa zemininde kendisini kısa sürede eğiten, yetkinleştiren, görev ve sorumluluklara hazır duruma getiren nadir örneklerden biriydi. O'nda varolan Parti, ülke ve halk sevgisi ve mücadele ortamına özlü katılımı istikrarlı bir gelişme göstermesini sağlıyordu.

Mehmet yoldaş, pratik içinde zorlu ve ağır görevlere sahip çıkıyor ve başarmak için sonuna kadar diretiyordu. Geliştirici, yenileyici, yapıcı ve yetkin kılıcı özellikleri bir çok çalışma alanında ürün vermişti. Mücadeleye bir bütün olarak katılım sürecinde **Feyka-Kürdistan** faaliyetlerini geliştirmek ve düzen-

bilinci, kitle ilişkileri ve kitle örgütlenmesindeki doğru pratiğine de yansıyor. O'nun kendi eğitimini sürekli kılma çabaları, güçlü kavrama ve yorumlama yeteneği, planlayıcı ve yol gösterici özellikleri, kitlelere ve kadrolara yapıcı ve ikna edici yaklaşımları, kararlı bir pratik ve görev adamı olması vd. olumlu ve istikrarlı özelliklerinden dolayı Avrupa faaliyetlerinden yetkili olan birim içinde görevlendirildi.

O, Partiye ve kendisine olan güven duygusundan ötürü en ağır görevleri omuzlamayı öneriyor ve üstlendiği görevleri devrimci girişkenlik ve kararlılıkla hayata geçiriyordu. Yine çalışmalarında disiplinli bir üslup tutturuyor, örgütsel toplantılara hazırladığı raporlarla katılarak, eleştiride bulunarak, öneri ve planlamalar sunarak karar gücü olmada aktif ve çevrelerde canlanmanın, toparlanmanın, coşku ve güven yaratmanın bir sembolüydü. O'ndaki halk sevgisi kitlelere olgun ve eğitici yaklaşmaya, planlı ve programlı bir kitle çalışma tarzını yürütmeye yolaçıyordu. Aynı olumlu yaklaşımlarını kadrolarla olan ilişkilerinde de sürdürüyordu. Kadro ve kadro adaylarına görev ve sorumluluklarını kavratmaya çalışır, somut planlarla yönetir, pratik içinde ortaya çıkan hata ve eksikliklerini kavratma temelinde eğitir, sekte ve bürokratik tutum takınmamaya çaba gösterirdi.

Mehmet yoldaş, sahip olduğu bu gelişkin özelliklerinden ötürü Avrupa'da en ağır faaliyet alanlarında, en yetersiz çalışma dallarında bir düzeltme, geliştirme ve müdahale gücü olarak rol oynadı ve içinde bulunduğu sorumlu yapının bütün olumsuz etkilerine rağmen sürekli bir gelişme grafiğini sergileyebildi.

Parti III. Kongresi'nde yeralan ve bu süreci yaşayan **Mehmet** yoldaş, Kongre sonrası yeni dönem Avrupa çalışmalarında yeniden düzenleme ve yenileme birimi içinde görevlendirildi. Kongre zeminindeki eğitimden aldığı güç ve özleştirici bağlılığın bir gereği olarak kendisine yönelmede çaba göstermesine ve bu-

nu pratiğine yansıtmasına rağmen, içinde yer aldığı yapının tasfiyecilerle mücadeleye gösterdiği çaba yeterli sonuç vermedi. Fakat O, her zaman Parti Önderliği'nin talimatlarına bağlı kalmaya çalıştı ve hiç bir zaman ikircikli bir tutuma düşmedi. Sonuna kadar Partinin direnişçi çizgisine sahip çıktı, Parti çizgisine ve Parti Önderliği'ne ters düşen anlayış ve davranışların ise karşısında yer aldı.

O, provokasyona karşı gösterdiği kararlı ve direnişçi tutumundan dolayı, bir avuç provokatörle ortaklaşa saldırıya geçen Alman emperyalizminin "Arananlar" listesinde yer aldı. Yeni provokatörler şebekesinin çıkış ve girişimleri karşısında yer aldı ve buna sürekli olarak arzu duyduğu ülke topraklarında mücadeleye katılarak cevap verdi.

Düşmanın Partimizin kök salmasına fırsat vermediği ve önemli kayıpların olduğu Güney-Batı eyaletinde özellikle son bir yılda sağlanan gelişmelerde **Mehmet** yoldaşın önemli bir rol oynadığını söylemek mümkündür.

O'nun Pötürge gibi yeni açılım ve ilişki sağlanan bir alanda şehit düşmesi, baştan beri ağır görevleri seve seve omuzlama kararlılık ve fedakarlığı, kucaklaştığı ülke topraklarında da sürdürdüğüne işaret etmektedir.

Mehmet yoldaşın kişiliği, basit ve ucuz bir yaşam uğruna mücadele saflarını terkedenlere, onursuz bir yaşam için kendilerini beş paraya satanlara, bireysel ve ailesel tutkularına kapılıp mücadeleye ilgi duymayanlara karşı bir panzehirdir.

Mehmet yoldaşın süreklilik arzeden gelişme temposu, görev ve sorumluluklara engin bir istek ve azimle sarılması, halka ve yoldaşlarına karşı duyduğu sevgi ve bağlılık duygusu ve kendisini daima gelişkin görevlere hazırlama çabaları, mücadeleye katılmak ve kendisini dönüşüme uğratmak isteyen her dürüst insan için yol gösterici olmaktadır.

Mehmet yoldaşın ülke dışında yürüttüğü kaynağa dönüş mücadelesi ve kaynağa dönüş pratiği, bütün Kürdistanlı emekçilere kurtuluşlarını bağımsız ve özgür bir ülke yaratma mücadelesinde yer almakta görmelerini emretmektedir.

Mehmet yoldaşın aile ilişkilerindeki devrimci yaklaşımı ve bütün aile varlığıyla mücadele ortamında yeralma fedakarlığı, devrimci ve yurtseverlerin eş ve aile çevrelerine nasıl yaklaşımları gerektiğine ışık tutmaktadır.

Mehmet yoldaşın şahadeti önünde saygıyla eğiliyor ve onun anısına bağlı kalmanın zorunlu bir gereği olarak, ülkede olduğu gibi Avrupa alanında da bir **Mehmet** yerine, binlerce **Mehmet**leri yetiştirip Kürdistan'a göndermek, bilinen özelliklerini birer emir ve talimat olarak benimseyip uygulamak ve Pötürge kahramanlarının kanıyla kızlaşan direniş bayrağını zafere dek dalgalandırmak için daha kararlıca görev başına!...

Bir mücadele arkadaşı

Ortadoğu'da yeni bir emperyalist işgale ve gerici savaflara karşı halkların ortak mücadelesini yükseltelim!

Sömürgeci-faşist Saddam rejiminin Kuveyt'i işgal etmesiyle Ortadoğu'da yeni bir süreç başladı. NATO üyesi emperyalist ülkelerin taşıdığı savaş bulutları bölge halkları üzerinde toplanıyor. Başta ABD ve İngiltere olmak üzere emperyalist devletlerin Basra Körfezine ve Suudi Arabistan'a sürekli artan bir savaş gücü yığılması, siyonist İsrail ve faşist TC'nin savaş güçlerini alarına geçirmeleri, Irak'a karşı uygulanan ekonomik ambargo ve abluka ile Saddam rejiminin kışkırtma ve yayılma emellerini sürdürmesi Ortadoğu'yu bölgesel bir savaşın eşiğine getirmiştir. Bölge halkları, ateşleme fitili emperyalist cellatların ve bölgedeki kuklalarının elinde olan kimyasal silahlarla her an tehdit ediliyor.

Ortadoğu halkları, iradeleri dışında, çıkarlarına olmayan gerici bir savaşta saf tutmaya itiliyor. Savaşın bir tarafı, başını ABD'nin çektiği emperyalist blok ve bölgedeki İsrail ile TC gibi kuklaları devletler, diğer tarafı ise emperyalist güçlerin azdırdığı ve bölge halklarının başına musallat ettiği kanlı Irak faşist diktatörlüğüdür.

Ortadoğu'nun mevcut durumunun sorumlusu emperyalist güçlerdir!

Ortadoğu haritasını en son 1939-1945 paylaşım savaşı ardından çıkarlarına göre biçimlendiren emperyalist devletler, oluşturdukları yapay devletlerle başta Kürt ve Arap toplumlarını böldüler. Kürdistan ve Filistin katı bir sömürgeci egemenlik altına alınırken, birçok halk da, emperyalizmin ajanı yönetimlerin denetimine verildi. Emperyalist devletlerin ve bölgedeki uşakları Türk, İran monarşisi, İsrail ve gerici Arap yönetimlerinin katı baskısı ve talanı, Ortadoğu halklarını geri ve karanlık bir toplumsal yapı içinde bırakırken, halkların doğal zenginlikleri de sürekli emperyalist ülkelere aktıldı. Emperyalist devletler, başta petrol olmak üzere Ortadoğu'nun zenginlik kaynaklarını sömürürken, karşılığında sadece halkların kırılması için en tehlikeli silahları gönderdiler.

Ne zaman bölge halkları kaderlerini ellerine almak istediler, o zaman "demokrasi havarisi" emperyalist devletler, çekinmeden halkların üzerine ölüm silahlarını kustular. İlerici insanlığın mahkum ettiği 1956 Süveyş Kanalı Savaşı bu nitelikteydi.

NATO'nun emperyalist devletleri 40 yıldır siyonist İsrail'i Arap halklarına karşı ölüm kılıcı olarak kullanıyorlar. Aynı güçler, yıllardır Türk, Irak ve İran devletlerini Kürt halkına karşı silahlarla donatıyorlar. Kürt halkının köleliğinin başlıca sorumlularından olan ABD, İngiltere ve özellikle Almanya ile Fransa emperyalist devletleri, faşist Irak sömürgeciliğini kimyasal silahlarla donatarak bir gün içinde 5.000 Kürdün soykırma uğratılmasına yolaçtılar.

Irak'ı kimyasal silahlarla donatarak patlamaya hazır bir silah deposu haline getiren emperyalist devletlerin kendileridir. Emperyalist devletlerin donattığı ve şımarttığı Irak faşist diktatörünün bölge halklarının başına musallat olması ve sonunu getirecek olsa da bölge halklarını savaşa sürüklemesi kaçınılmazdır.

Eğer bugün emperyalist devletler, Irak diktatörünü cezalandırma hazırlıkları içinde olurlarsa, bu, onların bölge halklarını düşündüğünden değildir. Emperyalist devletlerin, "Kuveyt'i Irak işgalinden kurtarma", "Körfez ülkelerini Irak ordularının işgalinden koruma" gibi sözleri tümüyle yalandır. Emperyalist devletler, uşakları bile olsa, bölgedeki gerici statükoyu zorlayacak, petrol talanlarına yönelecek ve kendilerine problem çıkaracak her girişimi bastırmak istiyorlar. Emperyalist devletler, Saddam'ı cezalandırma adı altında tüm bölgeyi yeniden işgal etme ve bölge halkları üzerinde daha koyu bir baskı kurma hazırlıkları içindeler.

Öte yandan Saddam Hüseyin'in çıkışı ne İsrail'i cezalandırma, ne Filistin halkını koruma, ne Arap birliğini sağlama ve ne de anti-emperyalist bir çıkıştır. Saddam Hüseyin'in çıkışı, yıllardır beslenen ve şımartılan bir caninin efendisine havlaması ve bir yerinden ısırmasından başka bir şey değildir.

Emperyalist devletler, hem kanlı beslemelerinin sesini kesmek, hem de bunu bahane ederek bölgeyi yeniden paylaşmak istiyorlar. Bölge halklarını boğazlamada, stratejik Körfez bölgesini işgal etmede ve bölgenin petrol yatakları üzerinde denetim kurmada birlik halinde hareket eden emperyalist güçler, müdahaleyi bölgede birbirine karşı üstünlük elde etme yönünde de kullanmak istemektedirler. İngiltere aktif olarak ABD'yi desteklerken, Almanya ve Fransa, ABD'nin bölge halkları nezdinde teşhirinden yararlanarak öne geçmek istiyorlar.

Uşak karakterlerinden yararlanarak Arap yönetimlerini pasifleştiren emperyalist devletler, bölgede İsrail ve TC'ye dayalı daha katı bir statüko oluşturmanın ve savaşa buna varmanın hazırlıkları içindeler.

Faşist Türk devletinin savaş hazırlıkları Kürdistan'ı zapta ve Kürdistan ulusal bağımsızlık mücadelesini dağıtmaya yöneliktir!

Sömürgeci-faşist Türk devleti, emperyalist efendilerinin vize vermesiyle, bölgede truva atı olarak tüm hızıyla savaşa hazırlanmaktadır. İran'a karşı Irak yönetimini var gücüyle destekleyen, Irak faşist diktatörlüğünün Kürt halkını katliama uğratmasına ortak olan Türk devleti, Kuveyt işgalinden sonra ciddi bir korku ve telaş içine girmiş, ardından ABD ile anlaşarak savaş kışkırtıcılığı yapmaya başlamıştır.

Türk devleti, ordusu, hükümeti, parlamentosu ve basınıyla savaşa hazırlanmaktadır. İncirlik Hava Üssü, ABD savaş uçaklarıyla doldurulmuştur. Türk savaş uçakları Diyarbakır ve Batman askeri havaalanlarına kaydırılmıştır. ABD askeri uzmanları Kürdistan'ın dört bir yanına dağılmıştır. Türk ordu birlikleri Kürdistan'da takviye edilmektedir. Gizli seferberlik ilan edilmiş, yeni celpler askere çağrılmakta ve yedekler hazır tutulmaktadır. Hükümet ve Genelkurmaylık bünyesinde savaş kurmayı oluşturulmuştur. Türk faşist generalleri ve politikacıları şimdiden sanki zafer elde etmişler, sanki Musul ve Kerkük'ü ele geçirerek, zengin petrol bölgelerini işgal etmişler gibi zafer naraları atmaktadırlar. Türk hükümeti, parlamentodan, "savaş yetkisi" onayı aldı. Türk burjuva basını, Özel Harp Dairesi kaynaklı propaganda ile halkı provake etmekte ve savaşa hazırlamaktadır.

Bu savaşta Türk devletinin tek bir amacı vardır. Bu amaç: Güney Kürdistan'ı işgal etmek ve Kürdistan ulusal bağımsızlık mücadelesini boğmaktır. Türk devleti, bu savaşta sürekli hayalini kurduğu ve halen Misak-i Milli sınırları içinde gördüğü Musul ve Kerkük'ün işgalini gerçekleştirmek, ulusal ve toplumsal çelişkileri savaşla boğmak ve Kürdistan'ı tek başına denetlemek istiyor.

Türk devleti, Nisan ayındaki sömürgeci kararnameleleri bu amaçla çıkardı. Temmuz ayından beridir Kürdistan'da Türk ordusu sürekli operasyon halindedir. Şırnak, Erüh, Uludere, Beytüşşebap, Çukurca, Şemdinli, Silopi ve Çatak'ta köyler boşaltılıp yakılıyor. Dağlık ve ormanlık alanlar bombalanıp, yakılıyor. Kuşatılan gerilla gruplarına karşı

kimyasal silahlar kullanılıyor. Köylü grupları toplu katlediliyor. Kürdistan'ın yarıdan fazlası askeri savaş bölgesi haline getirilmiş, takviyeli Türk ordu birlikleri top vb. ağır silahlarla donatılmış, sürekli operasyon içinde tutuluyor.

Bölge halklarının çıkar emperyalist işgale ve gerici savaşa karşı tutum almaktan ve halklar arası dayanışma ile ortak mücadeleden geçeri!

Bölge halkları tarihlerinde bir kez daha böylesine tehlikeli ve büyük yıkım getirecek savaş tehditi ile yüzyüzer. Bu savaşta bölge halklarının yeri ne işgalci emperyalistlerin ne de Saddam diktatörlüğünün saflarıdır.

Bölge halkları olarak, ülkelerimizde yıkım, acı ve kölelikten başka bir şey getirmeyecek olan emperyalist işgalcileri istemediğimizi göstermeliyiz.

Bölge halkları ve devrimci-yurtsever güçleri olarak tutmamız gereken tek yol vardır: Ülkelerimizi emperyalistlerin çizmeleriyle kirletirmeyelim. Başımıza bela kesilen ve emperyalistlerin bölgeye müdahalesine zemin hazırlayan zorba ve kukla yönetimlere ve emperyalist güçlere karşı direnişimizi yükseltelim, bu direnişte güçlerimizi birleştirelim. Direnişle ve halk devrimleriyle ülkelerimizin efendisi olma mücadelesi içinde olalım. Ancak bu şekilde, bölgemizi emperyalist işgalcilerden ve gerici savaflardan koruyabilir; kardeşliğin ve barışın egemen olduğu bir Ortadoğu gerçekliğine varabiliriz.

Kardeş Türkiye halkı, emekçileri ve devrimci-demokrat güçleri!

Senin de kanını emen, faşist baskı altında tutan Türk devleti, seni sana yıkım getirecek bir savaşa sürüklüyor. Türk faşist generallerinin, politikacılarının ve basınının savaş naraları belki bazılarınıza hoş gelebilir. Ancak, emperyalistlerin çıkarına ve bölge halklarının aleyhine olan bir savaştan senin hiç bir yararın olamaz. Sömürgeci amaçlarla yürütülecek savaş sana daha fazla açlık, ölüm ve ülkene yıkım getirecektir.

Faşist-sömürgeci propagandaya kanma. Savaşa karşı çık, savaş aleyhtarı seslere ses kat, savaş aleyhtarı hareketi güçlendir. Sömürgeci ordunun Kürdistan'daki yıkımına ve Güney Kürdistan'ı işgal planına karşı dur. Kürt kardeşlerinin direnişine omuz ver.

Türkiye devrimci-demokrasi güçleri!

Halkı şoven savaş propagandasının etkisinden kurtarmak ve savaş aleyhtarı hareketi örgütlemek sizlerin görevidir. Unutmayın ki, Türk devletinin savaş hazırlıklarıyla varmak istediği bir amaç da, Türkiye'de devrimci-demokrasi hareketini tümüyle boğmaktır. Tarihsel bir sorumlulukla yüzyüzesiniz. Militanca bir direnişle, sömürgeci-faşist burjuvazinin savaş çılgınlığını boğabilir, halk devrimi için mücadeleye atılım sağlayabilirsiniz. Bu amaçla en temel görevlerinizden biri de savaşın yoğunlaştırıldığı Kürdistan'da halkın ulusal kurtuluş mücadelesine omuz vermeniz ve onunla örgütlü bir mücadele dayanışması içinde olmanızdır.

Emperyalist ülkelerin sosyalist, demokrat ve savaş aleyhtan tüm güçleri!

Emperyalist hükümetlerinizin ülkelerimize müdahalesine hiçbir haklı gerekçe gösterilemez. Onların tek bir amacı vardır, ülkelerimize, doğal zenginliklerimize ve insanlarımıza egemen olmak. Emperyalist yönetimler, Ortadoğu'daki yoksulluğun, sömürgeci statükonun ve sürekli savaşı yaşayan durumun başlıca sorumlusudurlar.

Emperyalist yönetimlerinizin demagojisine kanmayın. Onların bölge halklarına cinayetlerini ve yeni işgal planlarını teşhir ediniz ve karşı durunuz. Yönetimleriniz, başka halkları kırarken, siz demokrasi içinde yaşıyoruz diyemezsiniz. Tarihi gözönüne alınız. Başka halkları biçen emperyalizm en sonunda size de yönelecektir.

Ortadoğu'da emperyalist işgale ve gerici savaflara karşı durmak, bölge halklarının ülkelerinin efendileri olmak için verdikleri mücadeleye destek olmak ve bu mücadelelerle dayanışma içinde olmak sizler için temel bir görev olmalıdır.

Yurtsever Kürdistan Halkı!

Faşist Türk sömürgeciliği her an başlatacağı bir savaşın hazırlığı içindedir. Bu savaşın iki tarafı da seni sömürgeleştiren Türk ve Irak devletleridir. Bu savaşın amacı Kürdistan'a egemen olmak ve halkımızın özgürlük sesini boğmaktır. Bu savaşın alanı Kürdistan olacaktır, savaşta Kürdistan insanı malzeme olarak kullanılacaktır. Düşmanlarımız şimdiden ülkemizin Kuzey ve Güney parçalarına güç yığıyorlar. İki taraf da en önde savaşmak için gençlerimizi silah altına alıyorlar. Köylerimiz boşaltılıyor, dağlarımız, ormanlarımız yakılıyor.

İşçisi, köylüsü, aydını, genci, kadını, esnafı, din adamı ile tüm Kürdistan yurtseverleri!

Sömürgeci düşmanlarımız dini kullanarak bizi aldatamazlar. Çünkü iki taraf da islamiyet silahına sarılarak seni boğazlıyor.

Halk olarak emperyalist işgale, sömürgeci güçlerin ülkemiz üzerindeki egemenliğine ve yeniden paylaşım savaşına karşı topyekün direnelim!

Sömürgeci ordularda askerliği reddedelim, firar edelim, çocuklarımızı, eşlerimizi ve kardeşlerimizi sömürgeci ordudan firara ikna edelim!

Avrupa'daki Kürdistanlı yurtseverler olarak, bildiriler, protestolar, gösteriler ve mitinglerle sömürgeci savaşa karşı çıkalım!

Savaşta örgütlü olan ve direnen güçler kazanır. Ulusal Kurtuluş Cephemiz ERNK'de birleşelim ve Halk Kurtuluş Ordumuz ARGK'nin saflarına katılalım!

PKK'nin gösterdiği yol Ortadoğu halklarının kurtuluş yoludur. Bu yolda yükselttiğimiz ulusal direnişimizle bölge halklarına örnek olalım, onları da direnişe sevk edelim!

Halk olarak örgütlü gücümüzü güçlendirelim, Bağımsız ve özgür Kürdistan için ulusal kurtuluş savaşımızı ayaklanmalara vararak emperyalist-sömürgeci savaşı boşa çıkaralım!

- Kahrolsun emperyalist ve sömürgeci savaş!
- Kahrolsun faşist Türk ve Irak sömürgeciliği!
- Yaşasın Ortadoğu halklarının kardeşliği ve ortak direnişi!
- Yaşasın PKK, ERNK ve ARGK!

15 AĞUSTOS ATILIMI'NIN 7. YILINI SÜREKLİ HALK AYAKLANMALARINA KARŞILAYALIM!

15 Ağustos Ulusal Kurtuluş Atılımı'nın 6. yıldönümünü bağımsızlık ve özgürlük için ayağa kalkmış, savaşını kitleselleştirmiş bir halk gerçekliği ile karşıyoruz. 6 yıl önce inanılmaz son derece güç koşullarda, ama büyük bir inanç, kararlılık ve cesaretle patlatılan özgürlük silahı, bugün milyonları birleştiren, örgütleyen ve ayağa kaldıran bir meşaleye dönüşmüştür.

Ulusal kurtuluş gerillalarımız, herkesin kısa sürede biter vb. türdeki kehanetlerini boşa çıkararak, faşist-sömürgeci orduya karşı 6 yıldır sürekli savaşmaktadır. Kürdistan'ın dört bir yanında eylem yapan, halkı örgütleyen ve umut aşıl原因 ulusal kurtuluşçu silahlı güçlerimizin açtığı direniş yolunda örgütlenen **Ulusal Kurtuluş Cephemiz-ERNK** her geçen yıl daha da güçlenmiş, Kürdistan ve Kürdistan dışındaki yurtsever yığınlara nüfus etmiş, milyonların bilinçlenme, örgütlenme ve eylem örgütü haline gelmiştir.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin istikrarlı gelişimiyle hem halkımızın kendine güveni gelmiş, hem de mücadelemiz Orta-doğu ve dünyada saygınlık kazanarak, Kürdistan'daki işbirlikçi kesimlere dayalı emperyalist ve sömürgeci güçlerden kaynaklanan tasfiye planlarının hayata geçirilme şansını ortadan kaldırmıştır.

Mart 1990 Halk Ayaklanmalarımız, Kürdistan'ın gurur özgürlük sesini tüm dünyaya duyururken, bağımsızlık ve halk demokrasisi mücadelemize yönelik sömürgeci imha planlarını ve uygulamalarını yerle bir etmiş, Kürdistan'daki kitlelerin katılımına dayalı yeni bir eylem türü ve mücadele süreci başlatmıştır.

Ulusal bağımsızlık mücadelemiz karşısında özel savaş ve sömürge valiliği, politika ve uygulamalarından sonuç alamayan faşist-sömürgeci TC, 1990 Nisan ayı ile birlikte faşist kararnamele çıkarmış, bunlarla halkımız ve kurtuluş mücadelemize karşı topyekün bir imha ve soykırım savaşını gündemleştirmiştir. Bu tarihle birlikte halkımıza karşı bir imha savaşını başlatılmıştır. Sömürgeci ordu takviye edilmiş, çete birlikleri ve özel terör timlerinin sayısı artırılmış, gizli ve açık sürgün furyası geliştirilmiş, kapalı kutu haline getirilen Kürdistan'da ordu-tim-çete terörü kitleleri kapsayacak şekilde en aşırıya varılmıştır. Tarihte örneği az görülen bir barbarlıkla köylerimiz, dağlarımız, ormanlarımız, ekili tarlalarımız, bahçelerimiz yakılmakta ve tahrip edilmektedir. Masum köylülerimiz gruplar halinde katledilmektedir. Son dört ay içinde Beytüşşebap, Uludere, Şırnak, Pervari ve Yüksekova'da en az 10 kitle katliamı gerçekleştirilmiştir. Elleri bağlanarak kurşuna dizilen yurtseverlerin cesetleri köpeklere atılmakta ve toplu çukurlara gömülmektedir. Köylerin etrafına döşenen mayınlar her gün çocuklarımızdan bir kaçının ölümüne yol açmaktadır. Botan, Hakkari ve diğer bir çok bölgede zoraki göç büyük boyutlara varmıştır. Göçertilen köylülerimiz ya Türkiye'ye sürülmekte ya da askeri birliklerin bitişindeki çadırlara kapatılmaktadır. Kimyevi silahlarla ve yakalanarak kurşuna dizilen gerillaların kolları ve kolları vücudundan koparılmakta, arta kalan parçaları yerli belirsiz çukurlara gömülmektedir.

Faşist TC'nin insan mantığına sığmayan bu vahşetin tek amacı vardır, o da Kürdistan'daki sömürgeci varlığını idame ettirmektir. Ancak, vahşet ve korkunun ecele faydası yoktur. Kürdistan halkı ayaklanmalar sürecine girmiştir. Sömürgeci terör ters tepmektedir. Soykırım kararnamele ölü doğmuştur. Sömürgeci şiddet kitlesel tepkiye yol açmakta, bir geri adımda ise halk örgütlenme yönünde yararlanmaktadır. Kısacası sömürgeci ipeğin ucunu bir daha asla yakalayamayacakları tarzda kaçmıştır. Bir çok bölgede halk fiili ayaklanmaya hazır duruma gelmiş, tüm Kürdistan güçlü bir direniş konumuna girmiştir.

İşte bu yüzden TC, ayaklanmalara gebe Kürdistan'a karşı emperyalistlerin doğrudan müdahalesine ve bölgesel savaşlara umut bağıyor.

Tek başına Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle başedemeyen faşist TC, ağır silahlarla donatılmış emperyalist güçleri ve savaş uzmanlarını Kürdistan'da konumlandırıyor. Sömürgeci-faşist kararnamele, faşist ordunun başarısız Temmuz ayı imha taaruzu, başta Turgut Özal olmak üzere TC'nin en üst düzey askeri ve siyasi yetkililerinin Kürdistan'a savaş gezileri, takviye edilen ordu birlikleri, geniş alanları bombalayarak yakma ve boşaltma, son aylarda yoğunlaşan kitle katliamları vb. uygulamalar, Kürdistan halkı ve ulusal kurtuluş mücadelesine karşı topyekün bir savaşın göstergeleridir. Irak'a ekonomik abluka adı altında Mardin, Van ve Şırnak'ta sınır ticaretine getirilen yasaklarla yüzbinlerce Kürt insanı açlık tehlikesiyle karşı karşıya bırakılmıştır. Faşist TC, Kürdistan'ı bölgesel bir savaşın fiili alanı haline getirmeye ve katliamlarla Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini dağıtmak istiyor.

niden ve daha gerici bir tarzda bölüşülmesine ve halkımızın savaş malzemesi olarak kullanılmasına seyirci kalmış olacağız, ki bunu hiç bir vatensever kabul edemez.

Kürdistan'da halen bazı uşaklar, tıpkı önceden olduğu gibi uç beyliğine soyunuyor ve savaşan taraflardan birine dayanarak bir şeyler elde edebileceklerini sanıyorlar. Halk olarak artık bu ihanete geçit vermeyecak kadar bilinçli, örgütlü ve savaş gücü sahibiyiz. Ulusal bilinç, örgütlülük ve direnişimizi ulusal ayaklanmalara varılarak sömürgecilerin imha ve yeneden paylaşım savaşını boşa çıkarmalıyız.

Ulusal Kurtuluş Cephemiz-ERNK, ulusal kurtuluş öncümüz PKK'nin emrine uyarak tüm örgütlü güçlerini, tüm ulusu, Ulusal Kurtuluş Atılımı'nın 6. yıldönümünde emperyalist-sömürgeci savaşa karşı durmaya ve bu savaşa ulusal ayaklanmalarla karşılık vermeye çağırılmaktadır. ERNK'nin çağırısı Doğubeyazıt'ta pratiğe geçirilmiş, tüm Kürdistan direniş ve ayaklanma kaynaşması içine girmiştir. ARGK birlikleri Kürdistan'ın dört bir yanında saldırı, sabotaj, çeteleri silahsızlandırma ve büyük

Avrupa'daki Kürdistanlı yurtseverler olarak, cephemizin çağırısına uyarak ulusal ayaklanmaya katılma ve destek verme göreviyle karşı karşıyayız. Bunun için; - Emperyalist-sömürgeci savaşı teşhir edelim!

- Sömürgeci faşist ordunun köy boşaltması, ormanlarımızı yakması, suçsuz insanlarımızı gruplar halinde katletmesi ve ulusal kurtuluş gerillalarımıza karşı kimyasal silah kullanılmasına karşı sessiz kalmayalım!

- Faşist Türk sömürgeciliği ve destekçisi emperyalist güçlerin ülkemizdeki uygulamalarını ve savaş hazırlıklarını var gücümüzle teşhir edelim!

- Çocuklarımızı faşist orduya göndermeyelim, yakınlarımızı sömürgeci-faşist ordudan firara ve ARGK birliklerine katılmaya ikna edelim!

- Ülkedeki tüm tanıdık ve yakınlarımızla ilişkiye geçerek, onların da ulusal direniş seferberliğine katılmasını ve destek vermelerini sağlayalım!

- Köylerimizde tanıdığımız köy korucularını silah bırakmaya ikna edelim!

- Emperyalist-sömürgeci savaşta, savaşan taraflardan birine yaslanan ve bunu Kürdistan adına yapan Kürt uşaklarını şiddetle teşhir ve tecrit edelim!

- Tüm tanıdıklarımızı ERNK çağrısına uymaya; örgüt ayrımı yapmadan tüm Kürdistanlı yurtseverlerin ulusal birlik ve direniş seferberliği içinde yer almalarını sağlayalım!

- Türk kardeşlerimizi sömürgeci savaşa karşı uyaralım, onları da faşist yönetime karşı direnişe ve ulusal direnişimize destek vermeye ikna edelim!

- Çevremizde bulunan değişik halkların devrimci, demokrat ve tüm savaş aleyhtar güçlerinin dikkatini ülkemizde yoğunlaşan sömürgeci terör ve emperyalist işgale çekerek, ulusal direnişimizle dayanışma göstermelerini sağlayalım!

- Bildiri, toplantı, gösteri, yürüyüş, işgal ve mitinglerle kitlesel bir protesto eylemliliği başlatalım! Eylemlerimizde git-tikçe daha fazla kitlesellik sağlamaya için tüm gücümüzü seferber edelim!

- ERNK'nin tüm örgütlü güçleri olarak, herbirimiz bir ulusal kurtuluş militanı olarak kitleleri direnişe sevk edelim! Cephe-birlik örgütleri olarak eğitim, örgütlenme vd. tüm örgütsel faaliyetlerimizi işçi, gençlik, kadın, aydın, din adamı, esnaf vb. halk kesimlerinin ulusal kurtuluş ayaklan-ması etrafında toplanmalarını sağlamaya hasredelim! Evi, okulu, fabrikayı, camiye vb. kitlelerin bulunduğu her alanı propagan-da ve örgütlenme alanı haline getirelim!

Bir yanda emperyalist-sömürgeci savaş diğer yanda devrimci-yurtsever savaş; bir yanda acı, yoksulluk, göç ve yıkım diğer yanda özgür ve demokratik bir toplumun yükselişi. Her yurtseverin tercihi devrimci-yurtsever savaş ve özgür-demokratik bir toplum yaşamı ve bunun için direnmek olmalıdır!

Parolamız 15 Ağustos direniş ruhu, ulusal ayaklanmamızda yaşatılmaktadır. Birlik ve direnişimizi Kürdistan'ı sömürgeci Türk faşistlerine ve emperyalist işgalciler mezar edelim!

Zafer kutsal vatan toprakları için hiç bir fedakarlıktan kaçınmadan savaşan Kürdistan halkının olacaktır!

- Tüm Kürdistanlı vatenseverler; şehit kanıyla sulanan topraklarını kurtarmak için görev başına!

- Kahrolsun faşist Türk sömürgeciliği!
- Kürdistan emperyalistlere ve sömürgeci mezar olacaktır!
- Yaşasın PKK ve ARGK!
- Yaşasın Ulusal Kurtuluş Cephemiz ERNK!
- Yaşasın Ulusal Ayaklanma Klavuzumuz 15 Ağustos Direniş Ruhu!

ERNK Avrupa Temsilciliği
15 Ağustos 1990

Bolucı eşkiyanın şehit ettiği askerlerimiz memleketlerine gönderildi

2 subay, 5 er şehit

Şehitlerimizi toprağa veriyor

Köy basan PKK militanları 7 evi yaktı, 7 kişiyi yaraladı

PKK'ya karşı 500 timle günde 35 operasyon

Botan'da kuşatma

Ya sınır tümüyle kapatılırsa?

PKK yine kan döktü: 4 ÖLÜ, 2 YARALI

Ya sınırların kapatılması, seyyar satıcılar, bakka...

İncirlik'te hareket

ERKER

PKK'nin emperyalistlere başlatılmasını altını yit-tirmesinde...

PKK'nin emperyalistlere başlatılmasını altını yit-tirmesinde...

PKK'nin emperyalistlere başlatılmasını altını yit-tirmesinde...

Yurtsever Kürdistanlılar!

Faşist TC'nin tek korkusu ulusal bağımsızlık mücadelemizdir. Sömürgeci devlet tüm politikalarını buna göre oluşturuyor. Faşist-sömürgeci devlet şimdiden ülkemizi bir silah deposu ve kan gölüne çevirmiştir.

Kapı eşiğindeki bölgesel savaş ve TC'nin şimdiki fiili savaşında yivine ölüme geçmek ve sömürgeci imha savaşını boşa çıkarmak için halk olarak tarihi sorumluluklarla yüzyüzyeyiz. Eğer bu sorumluluklarımızı yerine getirmesek, ülkemizin ye-

köy toplantılarıyla, köy ve şehirlerdeki örgütlü ERNK güçleri de çalışmalarıyla halkı siyasal gösterilere ve ayaklanmalara sevk etmek için seferber olmuşlardır.

Halk olarak girdiğimiz topyekün direniş, siyasal ve askeri başkaldırlar sürecinde dünyanın dört bir yanına dağılım tüm Kürdistanlı yurtseverler görevi çağırılmaktadır. Yurtsever olarak hiç birimiz, ülkemizin yakulmasına, köylerimizden vira-ne hale getirilmesine, insanlarımızın açlık pençeleşmesine, kurşunlanmasına, top-rağımızın emperyalistlerin çizmeleriyle çignenmesine seyirci kalamayız.

ERNK, 15 Ağustos'un 6. yıldönümünde basın açıklaması yaptı

ERNK (Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi) Avrupa Temsilciliği, şanlı 15 Ağustos Atılımı'nın 6. yıldönümünde geçtiğimiz bir yıllık mücadele sürecinde ortaya çıkan gelişmeleri değerlendiren bir basın açıklaması yaparak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin mevcut düzeyi hakkında dünya kamuoyunu bilgilendirdi.

ERNK Avrupa Temsilciliğince yapılan açıklamada, geride bıraktığımız bir yıl boyunca gerilla mücadelesinin kazanımları temelinde bölgesel halk ayaklanmalarının ortaya çıktığı; Kürdistan halkının ulusal demokratik taleplerle sokaklara dökülerek Türk sömürgeciliğini ve terörünü protesto ettiği, buna karşılık ulusal kurtuluş mücadelesinde şehit düşen evlatlarına ve direnişe sonuna kadar sahip çıktıkları vurgulandı.

Ayrıca halk ayaklanmalarının sonucunda ARGK'ye yoğun ve kitlesel katılımlar olduğu, ARGK'nin ulusal kurtuluş eylemliliğinin salt Botan alanıyla sınırlı kalmayıp tüm Kürdistan'a yayıldığı ve geniş kitle desteğine kavuştuğunun belirtildiği ERNK basın açıklamasında, düşmanın özellikle Botan'da ARGK karşısında inisiyatif ve hareket serbestisini kaybettiği, yoğun teknik ve asker takviyesine rağmen ARGK karşısında tutunamadığı gerçeği bir kez daha ifade edildi.

Türk sömürgeciliğinin ARGK karşısında aldığı yenilgiler nedeniyle sivil halka saldırdığı, gerillaya karşı kimyasal gaz ve lav silahları kullandığı, bu durumun açığa çıkmaması için cenazelerin ailelerine teslim edilmeden kendileri tarafından toplu mezarlara gömüldüğü, yine ERNK açıklamasında

yer aldı.

Açıklamada; "Halk ayaklanmalarımıza karşı 9 Nisan 1990 tarihinde yapılan sivil bir darbe ile 413 nolu bir kararname çıkarıldı. Kanun kuvvetindeki bu kararname, gerillanın sosyal dayanağını kurutmak için sürgün; Kürdistan'ı dünyaya kapatmak için basın üzerinde sansürü içeriyor. Ayrıca cezalar iki misli çıkarılıyor, grev ve gösteri hakkı yasaklanıyor.

"Türk devletinin Kürdistan'daki otoritesi silinmiş ve ancak varlığını askeri şiddet ve terörle ayakta tutabiliyor. TC Başbakanı Yıldırım Akbulut, resmi Kürt politikasını 30 Temmuz tarihli konuşmasında şu sözlerle dile getirdi: 'Burada ilan ediyorum, Türkiye'de Kürt yoktur, Türk vardır. Bu topraklar üzerinde yaşayanların hepsi Türktür ve Türk olmak mecburiyetindedir.' Türk devletinin Kürdistan'daki insanlık dışı ve savaş kurallarını hiçe sayan uygulamalarına bu mantık yön veriyor. Bu mantığın bir sonucudur ki, Türk olmayı ve devletin silahını almayı reddeden 27 sivil insanımız bu yılın Haziran aylarında Çevrimli köyünde katledildi. Askeri şiddet ve terör resmi politikadır. Oysa PKK önderliğinde gelişen bu ayaklanmalarla bu politikanın tutmadığı ve halkın tercihini PKK'den yana yaptığı açıkça ortaya çıkmıştır. Daha fazla kan akıtmama Türk devletinin elindedir. Bu da, Kürt halkının ulusal haklarına ve toprak bütünlüğüne saygı ve Kürdistan'daki işgale son vermektir" denildi.

Ayrıca ERNK basın açıklamasının son bölümünde, tüm dünyadaki ilerici demokratik insanlığın ve insan hakları savunucu-

larının dikkatleri bir kez daha bu gelişmelere çekilerek Kürt halkının bağımsızlık ve özgürlük için yaptığı haklı başkaldırını desteklemeleri çağrısı yapıldı.

ERNK Avrupa Temsilciliğinin 15 Ağustos tarihli basın açıklamasında yer alan bir yıllık (15 Ağustos 1989-1990) savaş bilançosu şöyle:

Eylemler:

Sabotaj.....	36
Baskın.....	71
Çatışma.....	122
Pusu.....	33
Şehir baskını.....	10
Serhihlan.....	17
Sonuçları bilinmeyen	
Çatışmalar.....	25

Türk devletinin personel kayıpları:

Subay.....	44
Asker.....	763
Özel tim.....	236
Devlet görevlisi (polis, memur).....	236
Korucu.....	173
Ajan.....	49

Türk devletine verdirilen maddi kayıplar:

Devlet hizmetinde kullanılan.....	30 araç
Devlet hizmetinde kullanılan.....	4 tren
Helikopter.....	9
Askeri araç (cip, panzer, vb.).....	20'yi aşkın
Okul.....	21
Devlet hizmetinde kullanılan (emniyet, lojman, benzinlik vb.).....	45

ARGK'nin kayıpları:

Çatışmalarda şehit düşen.....	126
Yaralı olarak esir düşen.....	22

İran'la yapılan sınır ticaretini keseceklerini" söyledi. Tüm tehditlere rağmen yurtsever esnaf dükkanlarını açmayı reddetti. İki fırın ve iki eczane dışındaki tüm iş yerlerinin 15 Ağustos'u kutlama ve sömürgeciliği protesto amacıyla kapatılmış olması ve herşeye rağmen açılmaması, sömürgecileri çılgına çevirdi. Akşam saatlerinde çok sayıda yurtseverin gözaltına alındığı öğrenildi.

Doğubeyazıt'taki kitlesel direniş ve kitlesel itaatsizlik, Türk sömürgeciliğini hiç beklemediği bir yerde ve biçimde vurdu. Sömürgeciler, ARGK'nin kuruluşunun 6. yıldönümünde askeri eylemler beklerken kitlesel direnişle karşılaşınca büyük bir şaşkınlık içinde hazırlıksız yakalandılar. Bu, aynı zamanda Mart ve Nisan aylarında Nusaybin, Cizre, Silopi'den başlayarak tüm Kürdistan'a yayılan halk ayaklanmalarımızın bundan böyle Ağustos aylarında da, her 15 Ağustos döneminde yükseltilmesi ve yaşanması gerektiğini, bunun nasıl olacağını ortaya koyan ilk kitlesel direniş oldu.

Artık her 15 Ağustos, Türk sömürgeciliğine karşı kitlesel direniş, kitlesel ayaklanma, itaatsizlik ve başkaldırı günüdür. Bu, sadece o günle sınırlı kalmayacak, tüm ay boyunca Kürdistan'ın dörtbir yanına yayılacaktır.

Doğubeyazıt'taki kitlesel direniş, bunun ilk başlatıcısı olmuştur. Sömürgeciliği hiç ummadığı bir yerde ve biçimde canevinden vurmuştur.

Muradiye

İlçe merkezine gerilla baskını

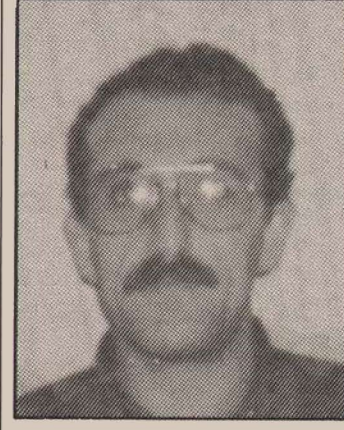
5 Ağustos akşamı Muradiye ilçe merkezine Halk Kurtuluş Ordumuz ARGK'ye bağlı gerillalar baskın düzenlediler. Baskında ilçe emniyet binası ve polis lojmanları ile askeri binalar roketlendi ve uzun süre kurşun yağmuru altında tutuldu.

Saldırıda düşmanın kayıpları tespit edilemedi. Sömürgeci binalara büyük hasar veren gerilla saldırısında düşmandan çok sayıda ölü ve yaralı olduğu bölgedeki yurtseverler tarafından iletildi.

Gerillalar ilçede kaldıkları süre içinde halkla konuştular, slogan atıldılar ve bildiri dağıttılar.

Neye uğradığını şaşırarak sömürgeci düşman, gerilla baskınından sonra halka yönelmeye başladı. 6 Ağustos tarihinde 40'ün üstünde yurtsever gözaltına alındı. Ağır işkence gören bu yurtseverlerden 35'i serbest bırakılırken, 5'i halen esir tutuluyor.

Kerboran-İvan direnişinde Mahmut TANRIKULU yoldaşı şehit verdik

Gazetemizin 106. sayısında sömürgeci birlikler ile bir grup ARGK savaşçısı arasında 16 Temmuz'da Kerboran-İvan'da çıkan çarpış-

mada iki ARGK savaşçısının şehit düştüğünü yazmıştık. Çarpışmadan yeterli bilgi olmadığından şehitlerimizin kimliklerini tam belirleyememiştik. Bize ulaşan bilgilerden şehitlerimizden birinin Mahmut TANRIKULU olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz.

8 yılını Diyarbakır Cezaevi'nde direniş içerisinde geçiren değerli ARGK kadrosu Mahmut TANRIKULU yoldaşımızın erken şehadeti, halkımız için büyük kayıptır.

Büyük direnişçi ve halkımızın seçkin evladı Mahmut TANRIKULU yoldaşın yaşamını ve mücadelesini gazetemizin gelecek sayılarında vereceğiz.

Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

Özellikle 1990'da ulusal kurtuluş örgütlenmesi ve gerilla eylemlerine sahne olan Muradiye'de ilçe merkezine yapılan bu baskın, bölgede halk arasında çok büyük bir etki yarattı.

Çatak

Katoyê Xêrkan dağında tekrar çarpışma: 6 düşman askeri öldürüldü

Temmuz ayının son haftası Gevaş alanında başlayıp Çatak'a doğru devam eden çarpışmalar Ağustos ayının ilk günlerinde de özellikle Xelîlan vadisi ve Katoyê Xêrkan dağının eteklerinde devam etti. Bu çarpışmalardan Tehta Reş köyü civarında olanında 6 asker öldürüldü, 4'ü de ağır yaralandı. Çarpışmalarda 1 ARGK gerillası da şehit düştü.

Sömürgeci ordunun binlerce askerle yürüttüğü operasyonları, bu yılın bahar aylarında Türkiye'den Çatak'a aktarılan komando tugayı yürütüyor. Ancak sömürgecilerin büyük umut bekledikleri bu operasyonlarda vardıkları sonuç hezimettir.

Sömürgeci ordu, Temmuz ayı sonlarındaki çarpışmalarda kesin kayıplarını gizledi. Bölgeden aldığımız emin haberlere göre Temmuz ayının son haftası ve Ağustos ayının ilk günleri arasında Van'dan askeri uçaklarla en az 40 asker tabutu Türkiye'ye yollandı.

Genç

Özel savaş ekibine gerilla pususu: Düşmandan iki ölü ve çok sayıda yaralı var

Ulusal kurtuluş gerillalarımız, 7 Temmuz akşamı Yeniyazı köyü yolunda aralarında Genç ilçesi kaymakamının da olduğu iki araçlık özel düşman ekibini pusuya düşürdüler.

Gerilla saldırısında ilçe veteriner hekimi Mahmut Türel ve Dursun Sertan adlı asker öldürülürken, kaymakam Fuat Ergül, koruma polisi Kenan Vedat, kaymakam şoförü Ahmet İltaş, Halk Eğitim Merkezi Başkanı Katip Artuk, ilçe ziraat teknisyeni Mustafa Metin ile ilçe müftü yardımcısı Bahattin Haydaroğlu yaralandılar.

Saldırıda kaymakamın bindiği

araç tümüyle tahrip edilirken, gerillalar ikinci aracı çarpışma alanına yaklaştırmadılar.

Saldırıya hedef olan ekibin, bir özel savaş ekibi idi. Sömürgecilerin deyimleriyle bunlar, köylerde "Huzur konuşmaları" yapıyor.

Ancak halk olarak bunun ne anlama geldiğini çok iyi biliyoruz. Kürdistan'ın her bölgesinde 1984'ten itibaren bu tür ekipler oluşturulmuştur.

Bu ekipler köylere gitmekte, köylüleri toplamakta, tehdit etmekte, PKK'yi ve gerillaları suçlamakta, köylüleri çeteciliğe itmektedirler. Bu tür ekipler özellikle ulusal kurtuluş mücadelesine aktif destek veren köylere gitmektedirler.

Bu özel savaş ekiplerinin faaliyeti, özel tim faaliyetini tamamlamaktadır. Özel tim terörle amacına ulaşmayı hedeflerken, bunlar da yumuşak yöntemlerle aynı amaca ulaşmayı hedeflemektedir. Bilinen şeker kamçı politikasının uygulayıcısı bunlar. Bu tür özel ekipler o kadar sadist ki, gerillaların köye gelip gelmediklerini ortaya çıkarmak için gerilla eşlerini muayene ediyorlar. Bu ekiplerdeki müftüler de, dini kullanarak faşist-sömürgeci propagandayı yürütüyorlar.

Böylesine sömürgeci-sadist bir amaç için çalışma yürütenlerin hakları ölümdür ve gerilla, saldırısıyla bu ekibe hakettiği cezayı vermiştir.

Silopi

ARGK saldırısıyla bir sömürgeci birliği dağıttı

ARGK gerillaları, 2 Ağustos günü Cudi dağının eteklerindeki Hesenan köyündeki düşman karakoluna saldırı düzenlediler. Roketlerin kullanıldığı saldırıda karakol binası tümüyle tahrip edildi. Sömürgeci birliğin tümüyle dağıldığı bu saldırı ve çarpışmada 3 asker öldürüldü ve 13'ü de yaralandı. Bölgedeki gerilla kaynaklarına atfen yurtseverlerden aldığımız haberlerde, düşman birliğinin komutanı subay, gerillaların eline rehlin düştü. Bu subayın akıbeti konusunda henüz bilgi almış değiliz. Sömürgecilerin, gerilla saldırısından sonra, bölgede yaptıkları yoğun operasyonlara bakılırsa subayın gerillaların elinde olduğu kesinlik kazanıyor.

Ulusal kurtuluş gerillalarımızın kayıp vermediği bu saldırıda, düşman askerlerinin çok sayıda silahına da el konuldu.

Doğubeyazıt

15 Ağustos'un 6. yıldönümünde kitlesel direniş Doğubeyazıt'tan başladı

Şanlı 15 Ağustos Atılımı'nın 6. yıldönümünde Doğubeyazıt esnafı, ARGK'nin çağrısına uyarak kepenklerini kapattı, halk sömürgeci otoriteyi reddetti.

25 bin nüfuslu Doğubeyazıt'ta 15 Ağustos sabahından itibaren iki eczane ve iki fırın dışında kalan tüm dükkanlar ve işyerleri, 15 Ağustos Atılımı'nın 7. yılına girişini kutlamak ve Türk sömürgeciliğini protesto amacıyla kapatıldı. ARGK'nin yaptığı eylem çağrısına uyan esnaf ve tüm kitleler, sömürgecilerin baskı ve tehditlerine rağmen dükkanlarını açmayı reddettiler.

Esnafın kepenk açmaması üzerine ögleye doğru sömürgeci askeri birlikler ve takviye kuvvetler Doğubeyazıt sokaklarına dolurularak halka gözdağı vermek istendi. Her dükkanın önüne asker dikildi. Öğleden sonra Doğubeyazıt'a gelen Ağrı valisi, esnafı ve kitleleri tehdit ederek, "Eğer kepenklerini açmazlarsa

Uludere

İlçe hükümet
konağına
gerilla saldırısı

12-13 Ağustos gecesi ulusal kurtuluş gerillalarımız, ilçe hükümet konağına karşı roketle bir saldırı düzenlediler. Binaya 3 roket isabet etti. Hükümet konağının bulunduğu bina büyük ölçüde yandı.

Binanın önündeki kulübede nöbetçilik yapan 3 polis ise ağır şekilde yaralandılar.

Siirt

Askeri panzere
gerilla mayını

6 Ağustos günü Çelik köyü yoluna gerillaların döşediği mayına 1 askeri panzer çarptı. Mayına çarpan panzer tümüyle yanıp imha olurken panzerin içindeki biri subay, dört asker ambulanslarla Siirt hastanesine kaldırıldılar. Ancak bu askerlerin ölüp ölmediklerini henüz tespit edemedik.

Pervari

Gurzuvan-Mexes
yolunda
gerilla mayını

8 Ağustos günü Pervari'den gelen bir düşman konvoyunun öndeki aracı Gurzuvan-Mexes yoluna döşenen gerilla mayınına çarptı. Ancak, eylemin sonuçlarını öğrenemedik.

Özalp-Başkale

Gerillalar biri dozer
iki aracı tahrip ettiler

8 Ağustos günü Başkale-Özalp Turan köyü yolunda karayolu şantiyesini basan gerillalar, biri dozer iki aracı yakarak tahrip ettiler. Sömürgeciler, gerilla faaliyetlerine karşı koymak için bölgede çok sayıda yol yapıyorlar. Bu yolların tümü askeri amaçlıdır.

Gerillalar, şantiyede bulunan az sayıdaki işçiyle de konuştular. Eylemlerinin kendilerine yönelik olmadığını açıkladılar.

Kızıltepe

Deşik köyündeki
çarpışmada üç
ARGK savaşçısı ile
bir yurtsever köylü
şehit düştü

Bölgede çalışma yürüten dört kişilik bir ARGK birimi, bir ihbar sonucu buldukları Deşik (Ülker) köyünde sömürgeci birlikler tarafından kuşatıldılar. Kuşatmaya özel tim de katıldı. 1 Ağustos sabahı saat 03.00 sıralarında başlayan çarpışma üç saat kadar sürdü. Kuşatılan gerillalar, düşmanın saldırısına karşı zafer sloganlarıyla son mermilerine kadar direndiler.

Sömürgeciler, saldırıda roket kullandılar, gerillaların sığındığı evi roketlerle yıktılar. Çarpışmada ARGK gerillalarından kod adları Bêrivan, Seyda ve Remzi olan üçü ile gerillaların safında

çarpışmaya katılan Abdi adlı köylü yurtsever şehit düştü. Çarpışmada düşmanın kayıpları öğrenilemedi. Çarpışmadan sonra, sömürgeci askerler, çok sayıda köylüyü gözaltına aldılar, ayrıca Şêxoyê Emikê adlı yurtseverin evini yaktilar ve evde bulunan 50 milyon olduğu tahmin edilen paraya el koydular.

Şirvan

Bir köy daha
koruculardan
temizlendi

2 Ağustos günü Şirvan'ın Merc (Suluyazı) köyü korucularına baskın düzenleyen ARGK gerillaları, köyün 10 korucusundan 9'unun silahlarını aldılar. Silahı alınmayan 1 korucu, gerilla baskını sırasında köyde mevcut değildi. Silahı alınan korucular, gerillalara karşı direnmediler, silah almak istemediklerini ve zorla verildiğini söyleyerek, bir daha silah almayacaklarına yemin edince, gerillalar herhangi bir cezalandırma eylemine gitmediler.

Köyde toplantı düzenleyen gerillalar, düşmanın koruculuk siyasetini açıkladılar ve köylülerden bu politikaya araç olmalarını istediler.

Eylemden sonra köye gelen sömürgeci askerler, 9 korucuyu gözaltına aldılar. Bölgeden aldığımız haberlerde silahı almanların çoğunun bir daha silah almayı reddettiler, birkaçının ise tekrar silah aldığı şeklinde.

Şirvan'ın Payî (Taşkaya) köyü civarında gerillalarla düşman birlikleri arasında meydana gelen ve aralıklarla 1.5 gün devam eden çarpışmalarda ise özel time bağlı 2 polis öldürüldü, 5'i de ağır yaralandı. Sömürgeciler, bu çarpışmadaki kayıplarını gizlerken, gerillaların kayıplarını 4 olarak verdiler. Ancak bölgeden, ve çarpışma alanından aldığımız haberlerde çarpışmada 1 gerillanın şehit düştüğü ve aynı çarpışmada özel timin mermilerine hedef olan köyden bir çocuğun da öldüğü bildirildi.

Bölgeden yurtseverler, Şirvan köylerinde gerilla faaliyetlerinin arttığını, korucular arasında silah bırakma furiasının geliştiğini, sömürgecilerin bu gelişmeden telaşa düştüklerini, bu nedenle de iki de bir gerillalar vuruldu açıklamaları yaptıklarını söylediler.

Bilindiği gibi 1983'le Şirvan bölgesine ulusal kurtuluş birimleri yerleşmiş, 15 Ağustos 1984'te Ramazan KAPLAN ve Abdulkadir BİÇİM komutasındaki küçük HRK birimi ilçe merkezini basmış ve bölgede yoğun bir eylemlilik yaşanmıştı. Şirvan'da Ali UĞUR ve Veli YAŞAR da çalışma yürütmüş ve bu büyük komutanlar, bölge halkı ile ulusal kurtuluş örgütlenmesi arasında sarsılmaz bağlar kurmuşlardı. 1985 kışı ve baharında Hüzmüzlü Remê Şerik isimli hainin ihbarı ve Ali Ozansoy'un ihaneti sonucu, bölgede bir dizi çarpışmalar meydana gelmiş, bu çarpışmalarda Ramazan KAPLAN, Ali UĞUR, M. Sait YILDIRIM, Ekrem GÜNDÜZ, Ahmet AYDIN ve Abdulkadir BİÇİM şehit olmuş, aralarında Sabri OK'un da bulunduğu birkaç devrimci de yaralı olarak esir düşmüştü.

1985'te Şirvan ve Mutki'de HRK birimleri bir dizi intikam eylemleri gerçekleştirmiş ve onu izleyen süreçte belli bir dönem bölgedeki ulusal kurtuluş faa-

liyetlerimiz kesintiye uğramıştı.

Şimdi, ARGK'nin bölgeye yerleşmesi ve isabetli darbeleri hem sömürgecileri hem de işbirlikçilerine soğuk terler döktürüyor. Zira sömürgeciler Şirvan'ı Botan'la Garzan arasında geçit hatı görüyor ve bu gölgeye özel önem veriyorlar. Şirvan ve Mutki'ye yerleşmiş bir gerilla faaliyeti, düşmanın Botan'ı kuşatma planlarının boşa çıkarılması demektir.

Şirnak

Gilindor köyünde
6 köy korucusu
cezalandırıldı

14-15 Ağustos gecesi Gilindor (Kemerli) köy korucusu çeteleri üzerine baskın düzenleyen ulusal kurtuluş gerillalarımız, silah bırakmamakta direten 6 korucuyu yargılayıp ölümle cezalandırdılar.

Gerillalar, cezalandırılan çetelerin silahlarına da el koyarak kayıp vermeden köyden ayrıldılar.

Şirnak'tan yurtseverlerden aldığımız bilgilere göre bölgenin dört bir yanında hergün çarpışmalar olmaktadır. Özellikle Şirnak'ta korucuların belli kırılmıştır. Şehire sıkışan Tatar ailesi ve Dergulê'deki Osman Ağa'nın dar çevresi dışında koruculuk yapanların sayısı 50 civarında kalmıştır. Gerillalar, tüm köylere giriyor, Koma Gel (Halk Komite)'leri kuruyor, genç savaşçıları topluyorlar. Sömürgecilerin, ARGK'nin Şirnak'ta bu istikrarlı gelişimine karşı aldığı önlemler, askeri gücünü artırmak ve köy yakmak biçiminde oluyor.

Arıcak-Elazığ

Gerillaların köy
toplantısı ve
cezalandırma eylemi

11 Ağustos gecesi Arıcak ilçesine bağlı Çavuşdere köyüne giden ulusal kurtuluş gerillalarımız, köyde büyük bir toplantı gerçekleştirdiler. Gerillalar, ayrıca köyde ajanlık yapan ve köy koruculuğunu geliştirmek isteyen köy muhtarını ve düşmanın koruculuk uygulamasını teşhir ettiler.

Köy toplantıları, gerillanın köy örgütü yaratma ve köyleri düşman işbirlikçilerinden temizleme taarruzunun yaygın bir uygulamasıdır. Hemen hemen Kürdistan'ın dört bir yanında bu tür toplantılar yapılıyor. Bu eylemler basına çok az yansıyor. Ancak, köy toplantıları gelişkin eylem türü olup, gerilla faaliyetinin belli bir parçası. Gerillanın bu siyasal çalışmasına sahne olan köylerde düşman otoritesi dağıtılırken, yerine Koma Gel (Halk Komiteleri)'lerde ifadesini bulan ulusal kurtuluş otoritesi tesis ediliyor.

Cizre

Şehir merkezinde
başgardıyanlık
yapan bir ajan
cezalandırıldı

ARGK'ye bağlı bir tim, 7 Ağustos akşamı Cizre cezaevi başgardıyanı Mehmet Atak'ı evinin önünde kurşuna dizerek ölümle cezalandırdı. Cezalandırılan hain,

ajan faaliyetleriyle Cizre'de namliydi. Mehmet Atak sadece gardıyanlık yapmıyor, cezaevinde işkence yapıyor, tutukluları ve yakınlarını rüşvetle soyuyor, sömürgecilerin operasyonlarına katılıyor, yurtseverleri tutuklatıyor ve sömürgeci ordu komutanlarına aracılık yaparak, yurtseverlerden büyük meblağda rüşvet alıyordu.

Bu son eylemle, Cizre şehir merkezinde ARGK'nin şehir kitlesi üzerindeki otoritesi daha da güçlendirilmiş oldu.

Diyarbakır

İşsizliğe karşı
protesto yürüyüşü
sömürge valisi'ni
protesto mitingine
dönüştü

15 Ağustos günü Diyarbakır'ın Bağlar semtinden Vilayet'e kadar çoğu köylü en az 3000 kişi yürüdü. Yürüyüş, işsizliği protesto amacıyla düzenlenmişti. Belli bir izne bağlı olmadan gerçekleştirilen yürüyüş boyunca sömürge valisi ve Türk hükümeti aleyhine sloganlar atıldı. Yürüyüşçüler valiliğin önüne gelince, valilikten üst düzey bir görevli yaptığı konuşma ile halka protestodan vazgeçirmeye çalıştı. Ancak halk, bu görevliyi yuhalandı ve sömürge valisini istifaya çağırdı.

Yürüyüş izinsiz yapılmasına rağmen sömürgecilerin oldukça "müsamahalı" davranması, tutuklananların olmaması ve radikal sloganların atılmaması şaşkınlık yarattı.

Bilindiği gibi Nisan ayında çıkarılan 413 sayılı sömürgeci kararının bir maddesi de Olağanüstü Hal Bölgesi dahilinde kalan yerlerde 50.000 kişi için iş istihdamının açılması şeklindeydi. Sömürgeciler, bu sayıdaki kadroyu ajan ve milis ağını yaygın laştırmak için kullanıyorlar. Bu rakama aldanan insanlarımız yığın halinde valiliğe iş için başvurdukları halde şimdiye kadar hiç biri olumlu cevap alamamış.

Yürüyüşün 15 Ağustos gününe rastlaması, bazı güçlerin günün anlamını, reformist talepleri içeren ve sömürgecilerin göz yumduğu pasif gösterilerle gölgelemek istediklerini göstermektedir. Nitekim, valilik önünde kitelerin radikal sloganlara yönelmesinin sezilmesiyle yürüyüşün dağıtılması, bu değerlendirmemizi doğrulamaktadır.

Varto

4 köy korucusunun
silahı daha alındı

3 Ağustos günü Çaylar nahiyesinde ulusal kurtuluş gerillalarımız 4 korucunun silahına el koydular. Daha önce de Varto'nun köylerinde korucular silahsızlandırılmıştı.

Siirt-Batman

Temmuz ayının ortalarından itibaren Batman'da tutuklanan yurtseverlerden 17'sinin mahkemesi 8 Ağustos günü Siirt'te yapıldı. Bu ilk mahkeme duruşmasında Sıddık Tan dışındaki 16 yurtsever serbest bırakıldı. Sıddık Tan'a yönelik hiç bir somut suçlama getirilmedi. Avukatlar ve serbest bırakılan yurt-

severler, tutuklamanın keyfi olduğunu ve şehit babası olduğu için sömürgecilerin kendisine kin bildiklerini söylediler. Serbest bırakılan yurtseverlerin tümü kendilerine bir hafta boyunca aralıklarla işkence yapıldığını, aç bırakıldıklarını ve sürekli hakarete uğradıklarını söylediler.

Eruh-Şirnak-Pervari-Çatak

Sömürgeci ordu
köy yakmaya
devam ediyor

29 Temmuz günü Pervari'nin Gurzuvan köyü civarında gerillaların bir düşman konvoyunu içindeki askerlerle birlikte imha etmeleriyle sonuçlanan çarpışmadan sonra, sömürgeciler çevre köylere yönelmeye başladılar. Aldığımız bilgilere göre İlisu, İnceler, Hol (Aşağı Keramik) ve Kal (Yukarı Keramik) köyleri boşaltıldı ve yakıldı.

Sömürgeci ordu birlikleri Şirnak'ta da Avyan (Dereler)'a bağlı 5 mezrayı boşaltıp yaktilar. Şirnak-Eruh karayolu üzerindeki Törkiz köyüne bağlı Girê Sîran ve diğer iki mezra tümüyle yakıldı.

Eruh'ta da Çiyayê Reş (Şeyh-ömer Dağı) çevresindeki ormanlık alan ve köylülerin bahçeleri sömürgeci ordu güçleri tarafından yakıldı.

Sömürgecilerin Uludere'de de birçok köyü yaktiları gazetemize bildirildi.

Ayrıca Çatak'ın Govkan (Ovulu) köyü tamamen, Alêkan (Sırmalı) ve Kalekê (Andiçen) köyleri ise kısmen boşaltıldı. Gelen haberlere göre, Alêkan'da sadece birkaç ev, Kelakê de ise 150 kişilik bir nüfus kalmıştır.

Özel tim
13 yaşındaki çocuğu
katletti

Kürdistan'da sömürgeci özel savaş bütün vahşetiyle sürüyor. Düşman önüne çıkan kadın-çocuk-çocuk kim ve hangi yaşta olursa olsun, salt Kürt oldukları gerekçesiyle katlediliyor. Adeta Kürdistan'daki tüm canlıları ortadan kaldırmaya çalışıyor.

İşte bunlara eklenen yeni hal-kalardan birisi de 13 yaşındaki Faruk AKTUĞ'un sömürgeci özel timler tarafından katledilmesi.

Faruk AKTUĞ, 13 yaşında bir ilkokul öğrencisi. Fakat o, kendi ülkesinin tüm zenginlikleri sömürgeci tarafından talan edildiği için küçücük yaşta ailesinin geçimine katkıda bulunmak zorunda kalmış bir büyük insan aynı zamanda.

5 Ağustos günü Kürdistan'ın güney ile kuzeyini birbirinden ayıran Habur Sınır Kapısı üzerinde bulunanlar, kelle avcısı özel timlerin yoldan geçenlere yumurta-ekmek satan çocukların üzerine ateş açtıklarını tanık oldular. Açılan ateş sonucu Faruk AKTUĞ katledildi. Özel timin katliamından kaçan çocuklardan ikisi, sınırın Irak tarafına geçtiler ve kendilerinden hiç bir haber alınamadı.

Özel tim tarafından katledilen Faruk AKTUĞ'un babası Hacı Aktuğ, Silopi Cumhuriyet Savcılığı'na bir dilekçeyle başvurarak oğlunu katledenler hakkında dava açılmasını istedi.

Bahardaki halk ayaklanmalarımız sırasında da Cizre'de 11 yaşındaki Abidin TUNCER, halkın üzerine sürülen panzerlerin altında kalarak yaşamını yitirmişti.

ARGK'nin 6. kuruluş yıldönümü coşkuyla kutlandı

Hannover:

4.8.1990 tarihinde Hannover Stadthalle'de düzenlenen, şanlı ordumuz ARGK'nin 6. kuruluş yıldönümünü kutlama gecesine 5 bini aşkın Kürdistanlı yurtsever katıldı. Eyaletin izin döneminde olmasına rağmen bu güçlü katılımın yanısıra, çok sayıda Türkiyeli dost ve ilerici-demokrat Almanlar'ın da geceye ilgiyle katılmaları dikkat çekti.

Geceye, aralarında Lüneburg, Rensburg, Bremen, Celle ERNK taraftarları, YJWK Avrupa Merkezi, YJWK ve YKWK Bielefeld örgütleri, Ekim Yurtdışı Örgütü ve Almanlardan oluşan Kürt Halkının Dostları'nın da bulunduğu çok çeşitli örgüt ve grupların sunduğu mesajların yanısıra, hediye olarak verilen **PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN, Mazlum DOĞAN, Kemal PİR, Ali AGAL ve Zekiye ALKAN**'in el işleme resimleri, Kürdistan halkının ulusal bağımsızlık, demokrasi ve özgürlük mücadelesine yönelik birer dayanışma örneği idi.

Dünya ve Kürdistan devrim şehitlerinin anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başlayan gece, Hunerkom korusunun söylediği devrimci direnişçi marşlarla devam etti. Ardından Ozan Diyar ve Ozan Azad'ın söyledikleri devrimci coşku dolu türküler, geceyi daha da renklendirdi. Alkışlar ve gür slogan sesleri arasında günün anlam ve önemi üzerine yapılan siyasi konuşmanın ardından Hannover folklor grubu, kitlelere Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden en güzel oyunlarını sundu.

Tüm gece boyunca kitleler tarafından sabırsızlıkla beklenen Başkan APO'nun 1990'lı atılım yıllarına ilişkin yaptığı konuşma ve Kürdistan'ın tüm sınıf ve tabakalarına çağrısı, sık sık atılan "Biji Serok APO" sloganlarının eşliğinde ilgi ve dikkatle izlendi. Daha sonra gece Ozan Xelil Xemgîn, Hannover müzik grubu Koma Amed, Köln folklor ekibi, Ozan Meçhuli, Kürtçe siyasi ko-

nuşma, Ozan Şemdin, Ozan Şiar ve üç bölümden oluşan tiyatro ile devam etti. Tiyatro oyunu, Kürdistan'daki halk ayaklanmaları, Türk sömürgeciliğinin özel savaş yöntemleri ve bunlara karşı Kürdistan halkının direniş ve şehitlere sahip çıkışını yansıtıyordu.

ARGK'nin 6. kuruluş yıldönümü kutlama gecesi, Koma Berxwedan'ın direnişçi tüküleri ve geleneksel "Apo hate Hilvanê" türküsü eşliğinde çekilen halayla sona erdi.

Wuppertal:

11 Ağustos 1990 tarihinde Almanya'nın Wuppertal kentinde 4000 Kürdistanlı ve dost çevrelerin katıldığı ARGK ile dayanışma gecesi yapıldı.

Kürdistan'daki gerilla savaşının halklaşma sürecini konu alan özel program ile başlayan geceye, dünya ve Kürdistan bağımsızlık şehitleri anısına yapılan saygı duruşu ile devam edildi.

Koronun ve Ozan Şemdin, Zozan ile X. Xemgîn'in sunduğu devrimci marşlar ve halk türküleri kitleleri büyük coşkuyla sevketti. Gecenin anlam ve önemini belirten Türkçe ve Almanca siyasi konuşmalar ardından Ozan Zamani, Şah Turna ve Şiar'ın söyledikleri devrimci türküler ve Koma Bêrivan müzik grubu kitlelerin beğenisini kazandı.

Kürdistan'da gelişen gerilla savaş, Serhildanlar ve Türk ordusunun içinde bulunduğu psikolojik durumu konu alan üç bölümlük tiyatro ardından, günün anlam ve önemini belirten Kürtçe konuşma yapıldı. Koma Bêrivan folklor ekibinin Kürdistan'ın değişik yörelerinde derleyip sergilediği halk oyunları ilgi ile izlendi. Ozan Seyitxan ve Koma Berxwedan'ın sunduğu devrimci halk türkülerinden hemen sonra, gece geleneksel **APO Hate Hilvanê** türküsü eşliğinde kitlelerin halaya kalkmasıyla son buldu.

Almanya

Kerboranlı tutuklu direnişçi kadınlarla dayanışma eylemleri

27-28.7.1990 günü YJWK (Kürdistanlı Yurtsever Kadınlar Birliği) tarafından Almanya'nın bazı merkezlerinde Türk sömürgeciliğinin yargılamak istediği Kerboranlı direnişçi tutuklu kadınlarla dayanışma ve soykırım, sürgün ve sansür kararnamelelerini protesto eylemleri yapıldı.

Stuttgart:

27.7.1990 günü Stuttgart'daki TC konsolosluğu önünde YJWK tarafından düzenlenen eylemle Kerboranlı yurtsever kadınların hemen serbest bırakılması talep edildi ve TC'nin çıkardığı son soykırım, sürgün ve sansür kararnamelelerini protesto edildi.

70 dolayında Kürdistanlı kadın ve çocuğun katıldığı eylemde sömürgeci TC'nin bayrağı ve Turgut Özal'ın fotoğrafı, kadınların zılgıtları ve attıkları sloganlar eşliğinde yakıldı. Ulusal kurtuluşçu sloganların atıldığı ve marşların söylendiği eylem sırasında Alman ve Kürdistan kamuoyuna yönelik eylemin amacını yansıtan çok sayıda bildiri dağıtıldı.

Berlin:

28.7.1990 günü şehrin en işlek yeri olan Gedenkris Kirche yakınında YJWK tarafından düzenlenen oturma eylemiyle sömürgeci-faşist Türk devleti protesto edilerek tutuklu bulunan Kerboranlı yurtsever kadınların serbest bırakılması talep edildi.

Eyleme yaklaşık 20 dolayında Kürdistanlı kadın ve çocuğun katılmış olmasına rağmen, çevrede yarattığı etki büyük oldu. Kürdistanlı kitlelere ve Alman kamuoyuna yönelik eylemin amacını anlatan bol miktarda bildiri dağıtıldı. Açılan bilgilendirme masası ve Kürdistan kadınının güncel gerçekliğini dile getiren yayın, afiş ve panolar özellikle Alman kamuoyunun yoğun ilgisini çekti.

Türk sömürgeciliğinin teşhir edildiği bu eylem 4 saat sürdü ve amacına ulaşarak sonuçlandırıldı.

Alman Der Spiegel Dergisi'nin Ortaya Çıkardığı Gerçek:

"Irak'a Kimyasal Silah Satımında Federal Alman Gizli Haberalma Servisi Aracılık Etti!"

F. Almanya'da yayınlanan haftalık Der Spiegel dergisi, 13 Ağustos 1990 tarihli 44. sayısında F. Alman silah firmalarının Irak'a verdiği kimyasal silahlara F. Alman Gizli Haberalma Servisi (BND)'nin aracılık yaptığını, somut belgelerle yayınladı. Bu yazının bir özetini yayınlıyoruz:

WIRTSCHAFT

IRAK'A VERİLEN HASSAS SAVAŞ MALZEMELERİ

Deutsche Lieferanten und Unterteilern von Produkten, die sich zur Herstellung von Rüstungsgütern eignen

Fabrika tezgahları ve zehirli gaz araştırma ve üretim tesisleri	Askeri araştırmalar
Karl Kolb, Dreieich	Gildemeister Projecta, Bielefeld
Pilot Plant (in Liquidation), Dreieich	MBB-Transtechica, Taufkirchen
Water Engineering Trading, Hamburg	Karl Kolb, Dreieich
Preussag, Hannover	Integra Sauer Informatic ICME, Neumünster
WTB Walter Thostl-Boswau, Augsburg	Degussa, Frankfurt
Heberger Bau, Schifferstadt	Carl Zeiss, Heidenheim
	Deutsche BP, Hamburg
Silah ve cephanе tesisleri	Raketler / Helikopterler
Ferrostaal, Essen	MBB, München
Buderus, Wetzlar	Leifeld, Ahlen
Schirmer-Plate-Siempelkamp, Krefeld	H + H Metallform, Drensteinfurt
Hochtief, Essen	
Klöckner, Duisburg	Nükleer teknik
Marposs, Krefeld	Nukem, Hanau
Mannesmann Demag, Duisburg	H + H Metallform, Drensteinfurt
SMS Hasenclever, Düsseldorf	LOI Industrieofenanlagen, Essen
Dango & Dienenthal, Siegen	Saarstahl, Völklingen
Georg Fischer, Singen	Export-Union GmbH, Dusseldorf
TBT Tiefbohrtechnik, Dettingen	
LOI Industrieofenanlagen, Essen	Transport
Leybold, Hanau	Faun, Lauf
Zublin, Stuttgart	MAN, München
ABB, Mannheim	MAN-Roland, Offenbach
Lasco Umformtechnik, Coburg	Iveco Magirus, Ulm
AEG, Frankfurt	Daimler-Benz, Stuttgart
Thyssen, Düsseldorf	Rhein-Bayern Fahrzeugbau, Kaufbeuren
Fritz Werner Industrie-Ausrüstungen, Geisenheim	
Siemens, München	
Maschinenfabrik Ravensburg, Ravensburg	
Dynamit Nobel, Troisdorf	

Irak'a kimyasal silah satan ve fabrikasını kurmaya yardım eden Alman firmalarının adları. (Liste Der Spiegel'de yayımlandı)

- Darmstadt savcılığı, 1988 yılından beri Al Kahdi isminde 51 yaşındaki bir şahsa karşı bir kovuşturma yürütmektedir. Al Kahdi'nin yanısıra Preussag firmasının eski menajerlerinden bir kişi de bu kovuşturmaya tabi tutuluyor. Bu kişi, yani Al Kahdi, 1986-87 yılında Irak'ta Alman ajanı olarak tutuklanır ve ölüme mahkum edilir.

- Al Kahdi'nin tutuklanma haberi, Alman Haberalma Örgütü BND (Bundesnachrichtendienst)'nin merkezi Pullach'da büyük bir telaş yaratır. Çünkü Al Kahdi, BND'nin bir ajanıdır ve Irak uzmanıdır. Bunun üzerine Federal Almanya Cumhurbaşkanı Richard von Weizsäcker, Al Kahdi'nin affedilmesi için Saddam Hüseyin'e bir mektup yazar. Dışişleri Bakanı Genscher ise, Kasım 1987'deki Irak gezisi sırasında olaya müdahale eder ve Al Kahdi'nin ölüm cezası, ömür boyu hapse çevrilir. Çok geçmeden Al Kahdi serbest bırakılır. Ancak buna rağmen Almanya'da kovuşturmaya uğruyor. Çünkü Halepçe katliamı ardından kimyasal silahların üretiminde kullanılan mekanizmaların FAC'den satıldığı iddiaları ortada dolaşiyor. Yine ABD, bu konuda FAC'ne baskı yapıyor.

- Al Kahdi, Hamburg'da kaçıtırıldı WET (WATER Engineering

GmbH) firmasının ortağıdır. Bu firma, kimyasal hammaddeleri zehirli gaza dönüştüren araçları Irak'a satar. Satılan malzemenin ismi: "Projekt 33/85". Malzemenin eski menajerlerinden bir kişi de bu kovuşturmaya tabi tutuluyor. Bu kişi, yani Al Kahdi, 1986-87 yılında Irak'ta Alman ajanı olarak tutuklanır ve ölüme mahkum edilir.

- Al Kahdi, Irak rejimi ile iyi ilişkileri nedeniyle WET firmasına başta danışman olarak yardımcı olur, daha sonra sorumlu müdür ve ortaklığa kadar yükselir. Sadece Projekt 33/85 malzemesinin satışında aracılık yaptığı için 1.200.000 DM komisyon alır. Projekt 33/85, günde 17.6 ton kimyasal silah için hammadde üretiyor.

- ABD, Irak'ın kimyasal silahları nerede ürettiğini, nerede depoladığını çok iyi biliyor. Dicle nehri kenarında bulunan Selman Pak'ta bir araştırma laboratuvarı, Faluça'da hammadde üretim tesisleri ve Samara'da kimyasal silah üretim tesisleri bulunuyor. Bu üç bölgede de Alman firmaları etkin bir biçimde yatırımında bulundu; bu kanıtlanmıştır. Irak, yılda birkaç yüz ton

Devamı 18. sayfada

"15 Ağustos Futbol Turnuvaları" yapıldı

B.Almanya-Hannover: 11 Ağustos tarihinde Kürdistan Yurtsever Gençlik Birliği-YXK tarafından düzenlenen 15 Ağustos Futbol Turnuvası'na katılan 6 takımdan **Bêrivanspor** birinci olurken, ikinciliği **Hêzilspor** ve üçüncülüğü ise **Berxwedanspor** aldı.

Katılan takımların yanısıra çok sayıda Kürdistanlı genç de büyük bir coşku ve heyecanla turnuvayı izledi.

Fransa-Paris: Ağustos ayı ortalarında Kürdistan Yurtsever Gençlik Birliği-YXK, 15 Ağustos Futbol Turnuvası düzenledi.

Turnuvaya yurtsever Kürdistanlı gençlerin oluşturduğu 6 futbol takımı katıldı. Turnuva sonunda tüm karşılaşmaları kazanan **Botanspor** 15 Ağustos Kupası'nı alırken, **Dersimspor** ikinci ve **Bagokspor** ise üçüncü oldu.

Yurtseverlerin kır gezisi

Bielefeld:

21.7.1990 tarihinde Kürdistan Kültür Merkezi'nin düzenlediği kır gezisine çocuklar da dahil 100 dolayında yurtsever katıldı. Baştan sona büyük bir coşku içinde geçen gezide halaylar çekildi, yarışmalar düzenlendi. Gezi, yurtseverler arasındaki ulusal kurtuluşçu birlik ve mücadele ruhunu pekiştirdi. Kürdistanlı yurtseverlerin bu coşkulu birliği, çevrede oturan yabancılar tarafından ilgiyle karşılandı.

Savaşa hayır kampanyası

“Ortadoğu ve savaş”

Yeni Halk Gerçeği gazetesi tarafından Ortadoğu'da giderek gerinleşen durum ve savaş tehlikesine karşı yapılan basın açıklamasında şöyle denildi:

“Ortadoğu'da yine kriz var. Saddam'ın Kuveyt'i işgal ve ilhaki ile birlikte Körfez yeni savaşa gebe hale geldi.

Aklı Avrupa'da olsa da kendini bir türlü Ortadoğu ve Asya'dan ayıramayan TC bunalımın ortasına atlama manevraları yapıyor.

Türkiye'de savaş ve karşıtı cephe belirlenmeye başladı. Asil Nadir ve benzeri tekel savaşı istiyor. Çünkü savaş yoğunlaşan tüketim demektir. Yoksa Kuveyt'in Emir El Sabah'ın yönetiminde olması ya da Saddam'ın işgali altında olmasından Asil Nadirlere ne? Bu arada savaş çığırları atanların başında Cengiz Çandar gibi köşe dönme potansiyeli taşıyan köşe yazarlarına şaşmamız gerekiyor mu? Cengiz'in devrimci diye yutturulmak

istenen geçmişi bellidir. Bu geçmişte en küçük değişikliğe gerek kalmaksızın bugünkü sonuçlar elde edilebilir.

Türkiye'de savaşa karşı çıkanlar da var. HEP, İHD ve pek çok sendika bu konuda açıklamalar yaptı ve kuşkusuz ki bu savaş karşıtı cepheye pek çok kişi ve kuruluşun katılım olacaktır.

Savaş karşıtı basın açıklamalarının ortak vurgu noktası, halkların barış içinde yaşaması gerektiği kadar savaş vesilesi ile ülke içinde insan haklarının ve özgürlüklerinin kullanılmasını tehlikeye düşürecek tasarruflara dikkat çekmektedir.

Nitekim daha savaşa girmemiş TC iki önemli görevi iki ay ertelemiş bulunuyor. Bu arada hükümetin ikiyüzlü açıklamalarına rağmen zamlar petrolden başlayarak yağmaya başladı. Bu hafta sonu yapılacak birkaç belediye seçimlerinden sonra kamu da zam furçasına katılmakta gecikmeyecektir.

İyi ama, tüm iştahına rağmen TC neden savaşa giremiyor. Öyle

ya, savaşa girmiş bir TC ülke içinde muhalefetsiz ve seçim talepsiz bir ortam kazanıp grevleri yasaklayan ve savaş zenginleri yaratan bir duruma gelebilecekken ve daha ülke dışında sırtı sıvazlanıp bazı kredi kapıları açılacak bir “jandarmalık” şansı doğmuşken ve de TC böyle bir durumu rüyalarında görse inanmazken niçin savaşa giremiyor? Daha doğrusu niçin giremiyor?

Çünkü TC zaten bir “savaşın” içinde. Evet TV hiç söylemiyor. Gazeteler yazmıyor. Yazılanlar çok eksik. Savaş bölgesine kimse sokulmuyor. Dünyadan gizlenmeye çalışılan bir savaş bu. Ama gerçek! (...)

“O nedenle TC, Ortadoğu'da savaşa ancak ikinci cepheyi açmayı göze alabildiği takdirde girebilecektir. Nitekim Meclis'ten savaş izni alma tartışmaları, Hükümetin henüz böyle bir şeyeye hazır olmadığını ortaya koymuştur.”

HEP-Halkın Emek Partisi, “Savaşa Hayır” kampanyası başlattı

Halkın Emek Partisi Genel Başkanı Fehmi Işıklar, TBMM'de yaptığı basın toplantısında “Savaşa Hayır kampanyası” başlatacaklarını, bu amaçla siyasal etkinliklerde bulunacaklarını, miting ve yürüyüşler ile halkın bu konuda duyarlı hale getirilmesine çalışacaklarını açıkladı.

Fehmi Işıklar, 12 Ağustos günü TBMM'de aynı konuda konuşurken, TRT, Meclis'ten naklen yayını kesti. Sözkonusu günkü Meclis toplantısında hükümet, meclisten “gerektiğinde savaş kararı vermek için onay” aldı.

HEP'in başlatmayı kararlaştırdığı, “Savaşa Hayır Kampanyası” vesilesiyle basın ve kamuoyuna dağıttığı 12.8.1990 tarihli Basın Bülteni'ni olduğu gibi veriyoruz.

“1990'lı yıllara insanlık daha çok barış, daha çok özgürlük ve daha çok demokrasi özlemi ve umudu ile başladı. ABD ile Sovyetler Birliği arasında silah indirimi, NATO ile VARŞOVA paktlarının karşılıklı olarak feshedilmesi tartışmaları, Batı Avrupa ülkelerinde demokratikleşme yolundaki ilerlemeler bu umudun güçlenmesini sağladı.

Bir yanda bu sevindirici gelişmeler yaşanırken, Türkiye'nin de içinde bulunduğu Ortadoğu ise sıcak savaş alanı haline getirildi.

Uzun zamandan beri batılı ülkeler tarafından silah deposu haline getirilen Irak, nihayet Ağustos başlarında patladı ve işi Kuveyt'i ilhak noktasına varırmış oldu.

Şimdi de Türkiye bu sıcak savaşın içine çekilmek isteniyor. Olay bu nedenle NATO çerçevesinde çözülmek ve böylece de Türkiye batının jandarmalık görevine zorlanıyor.

Türkiye önce şu soruları dünyaya sormalı ve yanıtını almalıdır.

- Başta kimyasal silahlar olmak üzere Irak'a bunca silahı hangi ülkeler satmıştır, bundan kimlerin yararı olmuştur?

- Halepçe'ye atılan ve 5000 masum insanın ölümüne neden olan kimyasal silahı hangi ülke üretmiş ve satmıştır? Bu olaya neden batılı ülkeler yeterli kadar ses çıkarmamıştır?

- Ortadoğu'yu sıcak savaş alanı haline getirmek ve sürdürmek kimlerin işine yarayacaktır ve bu savaştan hangi halklar zarar görecektir?

- Ortadoğu'nun petrolü kimlerin denetimi altına alınmak istenmektedir?

- Türkiye'nin demokrasisini kim boğazlatmıştır, kendi iç sorunları ile boğuşur hale kim getirmiştir ve bu durumdan kimler yararlanmıştır?

- Olay NATO çerçevesinde ele alınır ve bu çerçevede çözülmek istenirse, bundan en çok hangi ülke zarar görecektir?

Buna benzer daha bir çok soru varki, bizi bu savaşın içine itmek isteyen ülkelerden sorulmalı ve yanıtına göre hareket edilmelidir.

Genelde dünyayı özelden de Türkiye'yi bu kadar yakından ilgilendiren bu konu TBMM tarafından ele alınmalı, Siyasal Partiler, Sendikalar, Meslek örgütleri sürekli bilgilendirilmeli ve en doğru çözüm ortaklaşa bulunmalıdır.

Irak, hiç bir şart ileri sürmeden, koşulsuz olarak geri çekilmeli ve Kuveyt'in uğradığı zararları ödemelidir.

Olay Birleşmiş Milletler kapsamında ele alınmalı, öncelikle ekonomik yaptırımlar denenmeli ve bu yaptırımlar Birleşmiş Milletler tarafından denetlenmelidir.

Türkiye kendi potansiyeline, gücüne ve stratejik önemine uygun davranmalı, barışçı çözüm yollarını zorlamalı ve Türkiye açısından çok yaşamsal öneme sahip olan bu konu iç politika malzemesi yapılmamalıdır.

TBMM tatilini kaldırmalı, sürekli çalışma kararı alarak duruma el koymalıdır.

Halkın Emek Partisi olarak bu günden itibaren Savaşa Hayır Kampanyası'nı başlatıyoruz.

Bu nedenle çeşitli siyasal etkinlikler düzenlenecek, özellikle miting ve yürüyüşle halkın bu konuda bilgilenebilmesi ve duyarlı hale gelmesi sağlanacaktır.

Bütün barışseverleri, sorumluluk duyan herkesi ve tüm kurum ve kuruluşları Savaşa Hayır demeye davet ediyoruz.”

Ortadoğu'daki son gelişme ve savaş olasılığına karşı Sosyalist Parti'nin dağıttığı bildiri yayınıyoruz:

“Türkiye'nin Ortadoğu macerasına hayır!”

Irak'ın Kuveyt'e saldırısını fırsat bilen Amerika, Ortadoğu'ya tehdit üstüne tehdit yağdırıyor. Arap halklarına fütursuzca kabadayılık taslıyor. Irak'a “ders verme”, “burnunu sürtme” sözcüklerini dilinden düşürmüyor. Tıpkı dünyanın ağası, beyi gibi...

Ortadoğu dünyanın petrol deposu. Amerika, Sovyetler Birliği'nin çökmesinden sonra gözünü bu bölgeye dikti. İstiyor ki, hiçbir çatlak ses kalmasın, herkes efendiliğini kabul etsin. Petrolü dilediği gibi yağmalayabilsin. Dünyanın bu önemli bölgesinde stratejik noktaları elinde tutabilsin. Kendisine itiraz eden Suriye'yi, Irak ve Filistin'i bu yüzden bir süredir hedef tahtasına oturttu. Türkiye'yi de bu ülkelerin üzerine sür-

mek için elinden geleni yapıyor.

Amerika'nın Ortadoğu'ya müdahalesi zorbalıktır. Bölgedeki Amerikan hegemonyası ülkemiz için de tehdittir. Böyle bir zorbalık tüm Arap ve Filistin halklarını karşısında bulacak. Halkımız da Ortadoğu halklarının yanında yer alacaktır.

Bölgemiz için böyle kritik bir durumda Özalpar ne yapıyor? Amerika'nın arabasına binmiş savaş türküleri söylüyorlar. İncirlik üssünün Irak'a saldırı için kullanılmasına izin veriyorlar. Yıpranan iktidarlarını Amerika'nın gözüne girerek güçlendirmeye çalışıyorlar. Türkiye'nin Amerika'nın dümen suyunda Ortadoğu'ya müdahalesi tam bir maceradır. Halkımızın Amerika'nın çıkarları uğruna kırılma-

sını reddediyoruz. Böyle bir macerayla Türkiye'nin alınması yapışacak “Amerikan uşağı” damgasını uzun yıllar silmeyeceğiz. Arap halklarıyla aramıza girecek kan davasını yular boyu temizleyemeyiz.

Ülkemiz böyle bir haksız savaşa katılırsa, içerde grevler durdurulur, toplantılar, gösteriler yasaklanır, basın üzerinde sansür ağırlaştırılır. Gelsin yeni kararlar, yeni sıkıyönetim uygulamaları. Hakkını arayan yurttaşın karşısına savaş bahanesi çıkarılır. Zaten kısıtlı olan özgürlükler iyice kısıtlı. Zaten küçülen ekmeğimiz iyice küçülür. İşte Özalpar Ortadoğu bunalımının üstüne bunun için de atladılar. Böylece Genel Grev'e yönelmiş işçinin, memurun, yoksul köylünün önünü kesmek istiyorlar.”

İnsan Hakları Derneği, savaşa karşı basın açıklaması yaptı

İnsan Hakları Derneği (İHD) Genel Sekreteri Akın Birdal'ın, basına dağıttığı 12 Ağustos 1990 tarihli açıklaması şöyle:

“Son Körfez krizini ve savaş olasılığını dikkatle izliyoruz. Yaşam ve barış hakkını yok edecek bir sıcak savaşın eşliğine sürüklenişimizden derin kaygı duyuyoruz. Dünya Barış Günü 1 Eylül'e yaklaşırken ülkemizi karanlık ve sıcak bir tünele sokma çabaları var. Krize başkalarının gözü ile değil, kendi çıkar ve haklarımız açısından bakmalıyız. Bugün kriz atlansa bile, yarın bölge halk-

larını gerilime ve düşmanlığa itecek tutumlardan sakınılmamalıdır. Bölge dışında kalan yabancı çevreler bir gün geri dönenece ve biz bölgede komşularımızla barış içinde yaşamak zorunda kalacağız.

Irak'ın maceracı ve bölgedeki çıkarlarını üstün kılmak isteyen saldırgan emellerini gerçekleştirmek için kimyasal silahları kullanacak olmaları, sivil halkların yaşamlarını da yok edecektir. Bunu önleyebilecek girişimlerde bulunurken, yaşam ve barış hakkı hiçbir surette pazarlık konusu yapılmamalı ve Türkiye üzerinden destek sağlamayıp, üslerin kulla-

nlmasına izin verilmemelidir.

Bizler savaşa karşıyız. Türkiye bugün ve yarın barış hakkını tehlikeye sokacak girişimlerden kaçınmalıdır. İnsan haklarının ve özgürlüklerinin kullanılmasını tehlikeye düşürecek savaşlardan, faşist ve totaliter rejimlerden ülkemizi uzak tutmalıyız. Körfezdeki denetimini halkların ve insanlığın büyük zararları pahasına bir sürece sokacak başta Irak'ın ve diğer güçlerin savaş kışkırtıcılığına gelinmemelidir. Krize barışçı çözümler ve diyaloglar aranmalı, başta yaşam ve barış hakkı korunmalıdır.”

★ Türkiye Barolar Birliği (TBB), Türkiye Mimar Mühendisler Odaları Birliği (TMMOB), Türk Tabipler Birliği (TTB), Türk Eczacılar Birliği (TEB), Türk Veteriner Hekimler Birliği (TVHB) ve Türk Diş Hekimler Birliği (TDHB) adına başkanları tarafından yapılan ortak açıklamada savaş kışkırtıcılığı yapılmaması istendi ve “İnsanımızın savaş korkusu olmaksızın barış ve sağlık içinde yaşamasını istiyoruz” denildi.

Düsseldorf PKK Davası'nda hukuk rezaleti devam ediyor

Dava savcılarının en büyük kozlarından ajan-yalancı-iftiracı şahit Nusret Aslan, yalanlarıyla hakim ve savcılar zor durumda bırakıyor.

Nusret Aslan adındaki piyon, 7 Ağustos tarihinden itibaren mahkemeye çıkarılmaya başlandı. Ancak bu tarihle birlikte olağanüstü denebilecek değişiklikler oldu. Mahkeme binası üstünde helikopterler uçmaya başladı. Bir helikopter Nusret Aslan'a tahsis edilmiş, bir tanesi de onu taşıyan helikopteri izliyor.

Nusret Aslan'ın mahkeme salonuna girişi de, bir başka olağanüstü değişiklikti. Sözde, piyonu korumak amacıyla kendisine kurşun geçirmez çelik yelek giydirilmişti. Sanki her an saldırıya uğrayacakmış gibi etrafına dört tane goril tipli tim elemanı yerleştirilmişti. Bunların gözleri sürekli olarak tutsaklar ve dayanışmacı izleyicilerin üzerindeydi. Avukatlar, silah kontrolünün yapılmasını istediklerse de, hakim bu isteği reddetti. Alman yasalarına göre mahkeme salonunda silah bulundurmamak yasak olmasına rağmen, belli ki Nusret Aslan'ın iri kıyım korucuları silahlıydılar.

Federal savcı ve Nusret Aslan'ın avukatı, annesinin Kürdistan'da saldırıya uğradığını iddia ederek, konuşmasının annesi için tehlike yaratacağını ileri sürüp, Nusret Aslan'ın konuşmamasını istediklerse de, hakimler bu isteği reddetti. Nusret Aslan da aynı istekle savcılığa başvurdu. İddianın doğruluğunu ispatlamak için savcılık, BBC'den bilgi talep ediyor. BBC, Alman savcılığına verdiği cevapta, "Nusret Aslan'ın belirttiği tarzda bir haberin bültenlerinde geçmediği"ni bildiriyor. Böylece savcılık, Nusret Aslan'ın başvurusunun nedenini "anlaşılmaz" olarak değerlendiriyor ve geçersiz kabul ediyor.

Hakim ve savcılar, piyonlarının konuşmaması için hukuki kılıf bulamayınca, Nusret Aslan'ın "ifadesi"ne geçildi.

Nusret Aslan, yaptığı açıklamalarla salondaki herkesi gülmekten kırdı geçirdi. Sahtekar, rezil adamın ağzından tek doğru kelime çıkmadı, öyle ki, bu yalanlarıyla kendisine büyük umutla sarılan savcı ve hakimleri renkten renge soktu. Önce sesi çıkmadı, uyarıldı. Mikrofonlar ve tercümanlar değiştirildi, yine de piyonun sözleri anlaşılamadı. Hakim, yanlı açıklamalarıyla Nusret Aslan'a sürekli yardım etmesine rağmen, durum değişmedi. Piyonun avukatı, çaresizlikten olacak, müvekkilinin "mahkeme salonunun gergin ortamı içinde ifade veremeyeceğini" ileri sürdüyse de, bu bahane geçerli görülmedi. Piyonun sıkıştığı her anda hakimler, duruşmaya ara verdiler. Bu da fayda etmeyince, piyonun "dişinin ağrıdığı"ni ileri sürerek duruşmayı erken bitirdiler.

Nusret Aslan, çıktığı dört duruşma boyunca akla hayale gelmeyecek yalanlar sıraladı. Öyle ki, hakimler bile bu yalanlara itiraz etmek zorunda kaldılar.

Her oturumda Nusret Aslan, kendini "koruyan" goriller arasında, izleyicilerin "Yaşasın PKK", "Vur Gerilla Vur, Kürdistan'ı Kur", "Yaşasın Direniş, Kahrolsun İhanet" sloganlarıyla karşılandı ve uğurlandı.

Evet, burası sözde "demokratik hukuk devleti"! Van der Lubbe, Nazi rejiminin ürünüydü. Her yerde Nazi rejiminde bu tür ürünler doğaldı. Van der Lubbe'nin pabucunu dama atan Nusret Aslan da demokratik(!) Alman rejiminin ürünü. Kimler daha hünerli? Nazi savcılarını mı, yoksa Düsseldorf davasının savcılarını mı?

Dava avukatları, gazeteciler ve dayanışmacı izleyiciler, ömürlerinde bu kadar çok yalan söyleyen ve bunları bu kadar rahatlıkla dizen düzenbaz hiç görmediklerini sürekli ifade ettiler. İlginçlik şurada ki, PKK Davası, Nusret Aslan'ın yalanlarına dayanarak yürütülmeye çalışılıyor. Ve tutsak devrimci ve yurtseverler, iki yıldan uzun bir zaman bu yalan ifadelerle özgürlüklerinden yoksun kılıyorlar...

"...Halk bir kez inisiyatifi ele alırsa, sonunu da mutlaka getirecektir"

Uzun süredir size yazmadım. Gazetenin son sayısında PKK 2. Ulusal Konferansı'nın yapıldığı haberini okudum. 15 Ağustos'u Ulusal Konferansla karşılamaktan daha anlamlı ve görkemli ne olabilir?

Halkımızın yüce Newroz başkaldırısını ancak Konferans gibi bir olay değerlendirebilir ve gelişmeler ancak böyle özüksenebilir. Bu açıdan yapılması gereken ve bizim de beklentimiz olan şey zamanında yapılmıştır. Bize sadece kutlamak ve bütün insanlarımızın bunun gereğini yerine getireceğine olan inancımızı belirtmek kalmıştır.

Konferansın, halkımızın ve ulusal kurtuluş mücadelemizin geleceğine ilişkin çizdiği görevler hakkında bilgimiz yetersiz, henüz az bilgi edinebildik. Ama Abdullah ÖCALAN yoldaşın önderlik ettiği her çalışmanın, halkımızın ve mücadelemizin yararına olan en doğru ve yeterli kararları alacağı ve almış olduğunu biliyoruz. Buna her zaman inandık ve şimdi inancımız çok daha güçlü. Bu açıdan Konferansa tamamen katıldığımızı ve desteklediğimizi burada söylemek isteriz. Biz tutuklu arkadaşlar hepimiz böyleyiz. Konferansın Newroz ateşini daha da gür ve yaygın hale getireceğine ve halkımızı topyekün bir başkaldırıya çekeceğine inanıyoruz. Gelişen mücadeleyi görevleri bünyütüyor ve büyüyen görevler daha çok ve başarılı çalışmayı gerektiriyor. Bütün insanlarımızın Konferansın yolunda başarıyla yürüyeceğine inanıyoruz. 2. Ulusal Konferansın halkımıza kutlu

olmasını ve onu daha büyük başarılarla götürmesini diliyoruz.

15 Ağustos'un 7. yılını bir Ulusal Konferansla karşılamak son derece anlamlı ve umut vericidir. Silahlı direnişimizin yıldönümleri, her zaman daha ileri adımların atıldığı bir dönem olmuştur. İşte böyle bir döneme daha giriyoruz. Hiç unutmamak gerekir, ulusal kurtuluş hareketimiz sömürgeci karanlıkta el yordamıyla yürüyerek oluştu ve bugün dünyanın en çok üzerinde konuştuğu bir hareket durumuna böyle geldi. Ama şimdi yol apaçık ve her şey belirgindir. 15 Ağustos günleriyle şimdiyi karşılaştırmak her şeyi o kadar açık gösteriyor ki! Şimdiye kadar yıldönümleri silahlı direnişte atılım dönemleri olmuştur. Ama Newroz başkaldırısıyla artık durum değişti. Halkımızın bundan böyle Ağustosları ayaklanmalarla karşılayacağına inanıyoruz. Ağustoslar artık böyle yaşanacak. Bu durum belki bu Ağustosla başlayacak. Koşullar gelişmelerin böyle olduğunu gösteriyor.

Türkiye'de olanlara ve faşist-sömürgeci rejimin durumuna bir bakalım. Koşullar hiçbir zaman böyle olmamış, bugün yaşananlar hiçbir zaman yaşanmamıştır. SHP raporundan sonra Beşikçi de tahliye edildi. Artık rejimin üzerinde şekillendiği resmi ideoloji parçalanmıştır. Bu, sadece devrimci güçler düzeyinde değil, yönetici güçler kendi ideolojilerini savunamıyorlar, ciddi bir çözülmeyi ve yalpalamayı yaşıyorlar. Rejim temellerinden çatırıyor. Bir yıl önce Doğu Avrupa'da olanları hatırlayalım. Fark-

lı ideolojik-politik sistemler olsa da, çok önemli benzerlikler vardır. Faşist-sömürgeci rejim yıkım günlerini yaşıyor. Böyle bir durumda artık tartışmak, durumu değerlendirmeye çalışmak anlamsızlaşiyor. Her şeyi, önu asker ve polisle tutulmaya çalışılan kitlelerin, bu durumu kırarak çözmesi gerekiyor. Türkiye'de kitlelerin söz sahibi olması ve tam bir demokratizasyonun yaşanması ancak böyle olabilir. Koşullar, dayatanın tam da bu olduğunu gösteriyor. Bunu başarılanlara ancak görev yapmış insanlar denebilir.

Şurası çok açık ki, bu durumu en iyi emperyalizm ve faşist-sömürgeci rejim görüyor. İpin ucunu kaçırmamak ve rejime bir çare bulmak için her şeyi yapıyorlar. Amerika, bütün devlet organlarıyla kendini böyle bir çabaya hasretmiş bulunuyor. Bütün emperyalist devletlerin polis örgütleri, Türkiye'deki rejimi ayakta tutabilmek ve devrimci-demokratik gelişmeyi frenleyebilmek için adeta seferber olmuş durumdadır. Öyle anlaşılıyor ki, Ağustos korkusu, Kürt halkıyla Türk halkının isyanı korkusu hepsini sarmıştır. Ama korkunun ecele faydası olmadığı söylenir. Halk bir kez inisiyatifi ele alırsa, sonunu da mutlaka getirecektir. Newroz bunun müjdesini verdi, umuyoruz ki Ağustos bunu ilerletecektir.

Ağustosta Konferansımızı yapmak ve Konferansla 15 Ağustos'u karşılamak! 2. Ulusal Konferans ve 15 Ağustos halkımıza kutlu olsun!

Selahattin Erdem

ÇGD "Güneydoğu Anadolu Çalışma Grubu" ilk raporunu yayınladı

Çağdaş Gazeteciler Derneği bünyesinde yaklaşık 4 ay önce kurulan "Güneydoğu Anadolu Çalışma Grubu", Kürdistan'da bu sürede ortaya çıkan gelişmelere ilişkin ilk raporunu yayınladı. Raporun girişinde çalışma grubunun amaç ve çalışma tarzı şöyle ifade ediliyor.

"Hükümet tarafından 'terör olaylarını önlemek' iddiasıyla çıkarılan 413 ve daha sonra da 424-425 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamelerin uygulamada basın özgürlüğüne büyük darbe vurduğunu saptayan bir grup gazeteci, Çağdaş Gazeteciler Derneği bünyesinde bir araya gelerek yaklaşık 4 ay önce Güneydoğu Anadolu Çalışma Grubu'nu kurdu. İstanbul, Ankara, Diyarbakır ve Güneydoğu Anadolu'nun çeşitli yerleşim birimlerinde profesyonel gazeteci olarak çalışan bu arkadaşlar, tamamen ve sadece mesleki ilke ve sorumluluklardan yola çıkarak, kamuoyunun habere özgürce ulaşmasına katkıda bulunmak amacıyla faaliyetlere başladı.

Amacımız, bir yandan basın mensuplarının habere serbestçe ulaşması bir yandan da kamuoyunun doğru, yansız ve çabuk bir şekilde gelişmelerden haberdar edilmesi idi.

Güneydoğu Anadolu konusunda uzman, uzmanlaşmaya çalışan ya da ilgi alanı bu bölge olan gazeteci arkadaşlar, başta sansür olmak üzere çeşitli gerekçelerle basına yansız gelişme ve olayları ayrıntılı bir şekilde yerinde incelediler. Bir yandan olayların kaydı tutulurken bir yandan da bir arşiv oluşturuldu.

Yörenin yapısı ama esas olarak sansür nedeniyle, söylenti ile haber arasındaki sınırın kılpayı olduğu bir dönemde, haber ile fısıltı gazetesinin arasındaki farkı ortaya çıkarmak için yoğun çaba harcadık.

9 Nisan'da ilk toplantısını yapan Çalışma Grubu'nun üyeleri bugüne kadar bölgede geniş çaplı 6 gezi yaptı. Bunun dışında bölgede sürekli olarak çalışan arkadaşlarımız, gelişme ve olayları günü gününe bizlere aktardı. Bölgeye giden yabancı gazetecilere çeşitli hizmetler veren grubumuz bu yabancı meslektaşlarımızın izlenimlerini de derledi. Ayrıca dünya basınında konuyla ilgili tüm yazıları dosyaladı. Yine yurtdışında bulunan çeşitli kurum, kuruluş ve örgütlerin yayın organlarını tarayarak olayların gerçeğe en yakın olan şekli ortaya çıkarmaya çalıştı.

Yörede çalışan toplam 6000 kişiye (Avukat, doktor, sendikacı, muhtar vs. gibi halkla yoğun teması olan kişiler) gönderilen mektup sayesinde çalışmalarımız yörede de duyuruldu. Yöreden gelen bilgi, belge, mektup, fotoğraf ya da telefonla iletilen her türlü gelişme habercilik masasına yatırıldı.

Çalışma Grubu'nun tüm profesyonel gazeteci olan üyeleri, kendi yayın organlarındaki mesailerini tamamlamalarının ardından yaptıkları çalışmalarla Gruba katkıda bulundular. Kimi zaman sabaha kadar süren tartışma ya da yazım ça-

lışmalarımız oldu.

Basının yöre konusundaki pasif hatta açıkça çekingen olarak niteleyebileceğimiz tutumu nedeniyle, gerek tüm kamuoyu ama özellikle Güneydoğu'daki insanların kendi bölgelerinde olup bitenlerden haberdar olmaması bizi kuşkusuz daha yoğun, daha programlı bir çalışmaya sevketti.

Sonuçta, ilişikteki üç aylık dönemi kapsayan bir döküm ortaya çıktı. Çalışma Grubumuz bundan böyle bu tür çalışmalarını aylık olarak kamuoyuna iletme kararı aldı. Yöre halkından istihbarat olarak aldığımız destek sayesinde, başta Türkiye'deki olmak üzere tüm dünyadaki yazılı ve görsel işitsel medyalara bölgedeki gelişmeleri düzenli olarak iletmeye çalışacağız. Bu ilk çalışmamızda gerek kapsadığı dönemin uzun olması gerekse ilk çalışma olması nedeniyle çeşitli eksiklikler olduğunu biliyoruz. Buna rağmen elimizde yığılan bu bilgileri bir an önce ilgili kamuoyuna iletmeyi bir görev bildik.

'Özel tim 40 katırı öldürdü', 'Devlet Kürdistan'da kadınları kısırlaştırarak yöre nüfusunu azaltmak istiyor' ya da 'Gerillalar 100 korucuyu öldürerek cinsel organlarını kestiler' türünden duyumların kol gezdiği bölgede, sansür var oldukça doğru, yansız ve çabuk haber alabilmenin güç olduğunu biliyoruz.

Görevimizi, yöredeki çeşitli güçler arasında kesin bir tarafsızlık, daha doğrusu çok yanlılık içinde sürdürmek karındayız. Çalışma grubumuz, resmi güçlerin ya da silahlı örgütlerin sözcüsü değil, sadece ve sadece profesyonel gazeteciler olarak gerçeğin sözcüsü olmaya çalışmaktadır."

Raporun son bölümünde ise son duruma ilişkin değerlendirme yapılmaktadır:

"Çevrimli olayın hemen sonrasında, Siirt, Şırnak, Mardin ve Diyarbakır'da incelemelerde bulunan gazetecilerin izlenimleri:

"Bölgede altı yıldır süren olaylar gazetecileri hiç de bu kadar şaşkın, ne yapacağını bilmeyecek duruma getirmemişti. Daha önceleri bir olay istihbaratı alan gazeteciler köylere serbestçe girip olayları araştırıyorlardı. Böylece halk Güneydoğu'da ne olup bittiğinden haberdar oluyordu.

Ancak Çevrimli olayıyla birlikte artık bölgede -özellikle kararname sonrası- hiç te rahat çalışılmayacağı ortaya çıktı. Başta İçişleri Bakanı olmak üzere tüm yetkililer yaptıkları açıklamalarda gazetecilere bölgenin yasaklandığını söylediler. Öylesine çelişkili açıklamalar yapıyordu ki, gazeteciler hangilerine inanacaklarını şaşırıyorlardı. 'Köyde operasyon var', 'Çalışma çıktı', 'Köyde keşif var', 'Ulaşım kolay değil'.

Ve hedefe ulaşıldı. Çevrimli olayın ilk gün dışında gazetelerde büyükçe ve aykırı bir üslupla yer almadı. Ancak olaydan 11 gün sonra gazeteciler köye girebildi. Girdiklerinde de köyde hiçkimse yoktu. Köylüler göçmüştü.

Devamı 18. sayfada

Ülkemiz devrimi ile Türkiye devrimi arasında doğrudan, kesin ve sıkı bir ilişki ve bağlantı vardır. Bu olguyu, her gelişmede görmek ve saptamak olasıdır. Son gelişmeler, bu durumu bir kez daha doğrulamıştır.

Mücadelemizin Serhildan ile kazandığı aşama, siyasal rejimi daha sert ve katı karşı-devrimci önlemlere yöneltti. 413, 424, 425 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamele yasallaştırılan karşı-devrimci önlemlerin bir boyutu da Türkiye devrimci, toplumsal muhalefetine dönüktür. Ülkemizde katliamlar, sürgünler ve soykırımlarla gündemleştirilen **özel bastırma ve imha savaşı**, Türkiye işçi ve emekçi muhalefeti üzerinde de faşizmin daha da derinleştirilmesi, özel savaş koşullarına ve ihtiyaçlarına göre yeniden ayarlanması, fiili olarak kazanılan mevzilerin ve kazanımların yok edilmesi, yaşamın bütünüyle cendereye alınması biçiminde somutlaşıyor.

Bu son karşı-devrimci yönelimlerin öteki boyutu, iki ülke

Türkiye devrimci-demokrasi hareketi enternasyonalist olmak zorundadır

devrimini birbirinden tecrit etmek, birbirlerinden etkilenmelerini önlemek, **birleşik bir mücadele cephesinde** buluşmalarını engellemeye çalışmaktır. Ayrıntıya girmeye gerek yok. Ancak, son karşı-devrimci yönelimlerle bir kez daha açığa çıkan gerçekleri saptamak, altını çizmek büyük bir önem kazanıyor. Bunları, satır başlıkları biçiminde şöyle sıralamak olasıdır:

Birincisi: Kürdistan politikasındaki gelişmelerin Türkiye siyasal rejimine ve toplumsal muhalefetine dönük boyutları ve bağlantıları var. Terside doğrudur. Yani, Türkiye toplumsal muhalefetine yönelik bastırma politika ve uygulamalarının, ülkemize de yansıyan kanlı boyutları var. Bu, tarihsel olarak sabit bir olgudur.

Örneğin, 1925 Şeyh Said ayak-

lanmasının ve bunu bastırmak için çıkarılan Tahrir-i Sükun yasasının Türk siyasal rejiminin biçimlenişine, toplumsal muhalefete (burjuva muhalefet de dahil) yansıyan yönleri biliniyor. Bu yansıma, hiç de az önemli olmamıştır. Kemalist diktatörlük, her türlü muhalefeti ve "aykırı ses"i bütünüyle bastırması ve suskunluğa mahkum etmiştir. TC'nin siyasal biçimlenişinde, Kürdistan'daki gelişmeler ve Kürdistan üzerindeki politikaların çok etkin, hatta kimi zaman belirleyici bir rolü olmuştur. Bu, dün olduğu gibi, bugün de geçerli olan ve pratik tarafından doğrulanan bir olgudur.

Türkiye devrimci gençlik hareketini bastırmak için tezgahlanan 12 Mart faşist darbesinin, ülkemize yansıyan boyutları da daha az kanlı olmamıştır. 12 Eylül ve sonrasında, yine günümüzdeki örnekleri uzun uzadıya açmaya gerek olduğunu sanmıyoruz. Son olarak SS kararnameleri, Türkiye ve Kürdistan'ın tarihsel ve güncel yaşamı arasındaki kesin ilişkiyi gözler önüne seriyor.

İkincisi: İki ülke tarihi ve güncel yaşamı -her düzeyde ve her boyutta- birbirini bu kadar yakından ve doğrudan etkilediğine göre, bunun bir sonucu olarak, iki ülke devrimleri arasındaki etki, ilişki, bağ ve bağlantılar sorunu da çok açık ve net biçimde ortaya çıkmış oluyor.

İşin teorik açılımına ve ayrıntılarına girmeden vurgulamalıyız ki, son karşı-devrimci önlemler (413, 424, 425 Nolu Kararnameler), Türkiye devrimci-demokratik hareketinin önüne enternasyonalist görevlerinin niteliğini, kapsamını ve acilliğini çok çarpıcı bir tarzda koymuştur. Bu görevler, herşeyden önce Türkiye işçi sınıfının ve emekçi yığınlarının kendi çıkarlarının bir gereğidir. Halkımız ve ulusal kurtuluş mücadelemize yönelen her balyozun, Türkiye işçi sınıfı ve emekçi yığınlarının da tepesinde inip kalkmasını getirdiği, güncel olarak da hissedilen bir gerçekliktir. Burada Türkiye devrimi açısından enternasyonalist görevlerin iç görevlerin ne kadar iç içe geçtiği, çakiştığı ve kopmaz bir bütün oluşturduğu ortadadır.

Bu bakımdan Türkiye devriminin enternasyonalist boyutu,

Bir parça özgür vatan toprağına

Merhaba!

Bedeli ne olursa olsun tarihe damgalarını vuran emek kahramanlarını emredici sesini yeni bir dünyaya ulaştıracağız. Yollar belki uzun, belki dikenli, belki de toprak kanlarımızla kızıl renk alacak, ama biz bir halkız, özgürlüğün bayramına varacağız.

"Bir parça özgür vatan toprağına" doğru "güneşimizin" aydınlatıcı yolunda yürümenin ve o büyük halk yaratımı çöşkusunu sizlerle paylaşmanın sevinçle, sizleri selamlıyor, direniş çizgilerimizi sunuyoruz.

9. ve 13. Koşular adına;
Alaattin Aktas, Yusuf Onat,
Şamil Batmaz
Aydın E Tipi Cezaevi

herhangi bir ülke devrimine ve halkına karşı duyulan bir sorumluluk olarak algılanamaz. **Türkiye devriminin enternasyonalist boyutu, devrimin dış ve dolaylı bir boyutu değil, iç ve dolaysız bir özelliği niteliğindedir.**

Türkiye devriminin yol alabilmesi, işçi sınıfının ve halk yığınlarının nefes alabilmesi Kürdistan sorununa doğru bir politik yaklaşımdan, enternasyonalist görevlerin eksiksiz, ikirciksiz, kararlı bir şekilde yerine getirilmesinden geçer.

Ülkemize, ülkemizde gerçekleştirilen bastırma ve imha savaşına, bunun bütün boyutlarına seyirci ve kayıtsız kalan Türkiye devrimci-demokrasi güçleri, kendi kölelik ve idam fermanını da hazırlamış oluyor. "Başka bir ulusu ezen ulus özgür olamaz" önermesi, Türkiye-Kürdistan ilişkilerinde bin kez daha doğru ve geçerlidir.

Türkiye'de enternasyonalist görevlerin, özünde, işçi sınıfının ve halk yığınlarının kurtuluş görevlerinin asli bir boyutu, olmazsa olmaz bir ögesi olduğu gerçekliğini kavramak, kavratmak ve bu kavrayış temelinde pratiğe yüklenmek oldukça önemlidir. Bu, aynı zamanda mevcut koşulların bir dayatması durumundadır. Enternasyonalizme doğru yaklaşımın özü de, bundan başka bir şey değildir.

Ülkemizde yürütülen özel savaşın ekonomik, siyasal, moral faturasını -hak etmediği halde-

Özgürlük gerçek anlamda olursa ve kişi halkıyla ulusuyla özgür olursa bir anlam ifade eder

Cezaevindeyken değerli dostlardan haber almak, yazışmak, ulusal kurtuluş mücadelemizin engin gelişimine onlarla ortak olmak, yüreğimizin en derinliğinde bu gelişmeleri yaşayıp taşımak insanın tek moral kaynağı olmaktadır. Esir bir devrimcinin en büyük merakı, uğruna mücadele verdiği devrimin haberleri, yoldaşlarının, dostlarının, halkının durumu olmaktadır.

... Özgürlük güzel bir şey, tabii gerçek anlamda olursa ve kişi halkıyla, ulusuyla özgür olursa bir anlam ifade eder. Günümüz koşullarında halkımız içeride ve dışarda katliamlara, sürgüne, işkenceye ve her türlü çağdışı baskılara maruz kalıyorsa hangi özgürlükten, demokrasiden, insan haklarından vb. den bahsedebiliriz ki? Bu kutsal kavramlara ve insanlığın kazanımı değerlere en çok düşman olanlar, bugün yüzlerine geçirdikleri maskelerle bu kavramlara sarılmakta bol bol demeçler vererek, ulusların kendi kaderlerini tayin etme, insan hakları, demokrasi ve özgürlüklerden dem vurmalarının şampiyonluğunu yapmaktadırlar. Gerçekte ise, halkımıza düşmanlıkta sınır tanımayarak, peş peşe yayınladıkları raporlarla kin kusarak, kutsal bağımsızlık ve özgürlük davamızı nasıl boğup yok edeceklerinin planlarını yapmaktadırlar. Sömürgeci barbar Türk devletinin vahşetine alkış tutup, bugüne kadar sinsice destekleyip, besleyenler, şimdi fiili müdahaleye hazırla-

neyen Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halk kitleleri, herşeyden önce kendi öz çıkarları, kendi toplumsal kurtuluşları için ulusal kurtuluş mücadelemize ilgi duymak, izlemek, ona omuz vermek, destek ve dayanışmayı sürekli kılmak durumundadırlar. Her gün enflasyonla, zamlarla soyulan, yoğun olarak sömürülen kitleler, bu soygun ekonomisinin önemli bir boyutunun özel savaş harcamalarından kaynaklandığını bilmelidirler. Şimdiye dek onlarca, yüzlerce evladının haksız bir savaşta, egemenlerin sömürgeci amaçları nedeniyle öldüğünü kavramalı ve buna durdeme cesareti ve kararlılığını göstermelidirler. Özel savaşın Türkiye halkına biçilen ekonomik, siyasal ve moral faturası, somut olgu ve verileriyle bilince kazındığı ölçüde, devrimci-demokrasi kavgasının kitleselleşmesi ve enternasyonalize edilmesi gerçekleşme yolunda mesafe kaydedebilir.

Kısacası, Türkiye halkı, Kürdistan halkının ulusal kurtuluş davasını kendi öz davası olarak bellediği ölçüde, kendi sorunlarının, toplumsal-sınıfsal ve enternasyonalist görevlerinin bilincine ulaşmış olabilir. Kürdistan halkına yönelik enternasyonalist görevleri formüle etmeyen, güncel pratikte bu görevlerin üstüne gitmeyen bir Türkiye devrimci-demokratik hareketi felçli bir konumdadır demektir.

Bu yüzden, Türkiye devrimci-demokrasi hareketi ve mücadelesi **enternasyonalist** olmak zorundadır. Bu, bir tercih değil, olmazsa olmaz bir kaçınılmazlıktır.

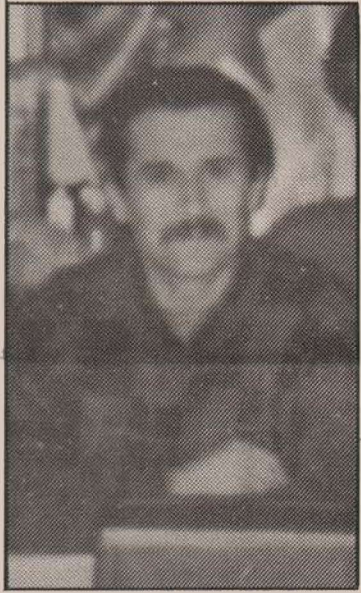
Çanakkale
25 Haziran 1990

nıyorlar... Elbette bunları bu kadar çilgılaştırıran ve huzursuz kılan, halkımızın devrim güneşi etrafında daha güçlü kenetlenmesi ve 90'lı yıllara kararlı adımlarla yürümesidir. Newroz ve bahar atılımıyla bütünleşen İntifada seli, Türk sömürgeciliğini alabora etti, ABD ve NATO'dan da çirtlak sesler çıkmaya başladı. Şimdi Türk devletinin Kürdistan'ı kapalı bir kutu gibi tutup "katliamlarla, sürgünlerle herşeyi hallederim" demesi, bu güçlerin ortak planları sonucu olmaktadır.

Cezaevindeki esirlik durumu ve uygulamaları yazmaya gerek görmüyorum. Kaldı ki mazlum bir halkın bağımsızlık ve özgürlük davası için esir tutulmak herşeyin izahıdır bence. Sorun, kişisel yaşam ve koşulların iyileştirilmesi değil, 25 milyonluk halkımızın kader sorunudur. Ancak, düşmanlıklarını açıkça sergileme cesareti göstere-meyenlerin, bir takım yalan, karalama, sahteliklere ve komplolara sarılarak halkımızın kutsal davasına saldırmaları beyhudedir. Güneş balçıkla sivanamayacağı gibi, bir halkı ve onun bağımsız, özgür geleceğini karartmaya da kimsenin gücü asla yetmeyecektir. Bu anlamda, bizleri esir tutmak da kendilerine bir şey kazandırmayacaktır. Tarih, yapılanların hesabını mutlaka misliyle soracaktır...

Adil Aslan
Celle Cezaevi-Almanya

Artık herkesin korku duvarı yıkılmış yerini cesaret, güven almıştır

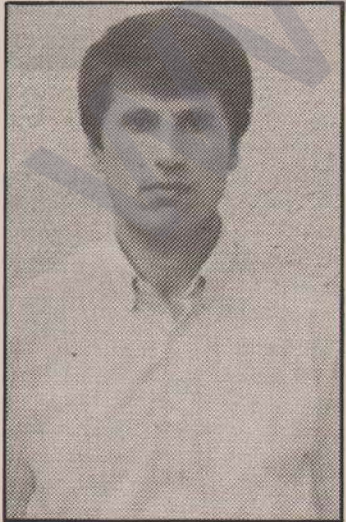

kiye bugün birçok yasakları yaşıyor, kimsenin zindana düşmeme diye bir garantisi yok. Dergiler yeniden basılmaları için matbaa bulamıyor, basmayı kabul edenler de bizle ilgili tek kelime yazmama koşuluyla basarız diyor. Daha dün üç-dört "eşkiya" dedikleri, bugün tümüyle uykularını kaçırmış durumda. Ülkedeki kitleselleşme olayı, birçok derginin ve düşüncecinin tamamıyla olmasa da o-lumlu yönde değişimine yol açmış. Kısacası her çeşit insanın kafasında netleşen ve aydınlığa kavuşan bir durum, "parti bu işi omuzlamış, bitirici vuruşlar yakın, bu işi başka da yapabilecek bir güç yok" deniliyor.

Ülkedeki mücadelenin gelen görüşmecilerimiz üstünde yarattığı etki açıkça belirginlik arz etmekteydi. Artık herkesin kafasındaki kalıplaşmış korku duvarı yıkılmış yerini cesaret, güven almıştır. Bilinçli hareket edildiğinde, çok büyük gösterilmek istenen şişirilmiş güçlerin de yıkılabileceğini pratikleriyle kanıtladılar.

Bedrettin Kavak
Ceyhan Cezaevi

... yaşamı ülke toprakları üzerinde sürdürmek gerekir

ülke için yaşayan insanlarımızı, yakınlarımıza karşı müthiş bir sevgi duyuyoruz. Onlarla olmak, yaşamı-kavgayı onlarla paylaşmak istiyoruz. Sizler de öylesiniz. Ama şu da var; ülkeden ayrılmak, ülke ve gerçek halk değerleriyle olan bağları zayıflatır, tüketir. Bu nedenle ülkeyi dolu dolu yaşamak, ülke için nefes alıp vermektense öte ülkeye dönmek, yaşamı ülke toprakları üzerinde sürdürmek gerekir. Bugün bizler vatandan uzak, zindanlarda sürgün, baskı ve katı tecritlik ortamında yarattığımız değerler, güzelliklerle iç içe bir yaşam sürdürmemize rağmen müthiş bir ülke özlemi çekiyoruz... Bu özlem büyük ve bir o kadar da yakıcı.

Şamil Batmaz
22 Haziran 1990

Gerçek halk sıcaklığını, halk özelliklerini yansıtan, ülke ile bağlarını koparmayan, aksine en iddialı tarzda güçlendiren ve savaştıran, bu anlamda

ORTADOĞU'DA S

Baştarafı 1. sayfada

Saddam rejimi Kuveyt'i neden işgal etti? İleri sürüldüğü gibi, Kuveyt'in Irak topraklarından petrol çıkarması ve petrol fiyatlarının uluslararası pazarda düşürmesi midir gerçek neden? Çok açık ki, bunlar gerçek neden değil, görünen nedenlerdir, daha doğrusu işgal için ileri sürülen ve yaratılan bahanelerdir. Saddam rejimi, "Saddam Hüseyin'in Arapların lideri olduğunu, diğer Arap devletlerinin emperyalizme ajanlık yaptığını" söylüyor ve tüm "Arapları ve müslümanları emperyalizme ve siyonizme karşı cihada" çağırıyor. İran'a karşı yürüttüğü sekiz yıllık savaşta Sovyetler Birliği'nden sonra en çok Fransa, İngiltere, ABD ve Almanya tarafından beslenen ve Ortadoğu'da emperyalizmin en önde gelen kuklalarından biri olan Saddam rejimi, ne zaman ve ne çabuk emperyalizm karşıtı oluverdi?! Bugün dünya Kuveyt'i işgal ettiği için Saddam'a neden karşı çıkıyor? Kendilerinin saldırganlığa karşı ve uluslarını haklarından yana olduklarını söylüyorlar. Acaba gerçek bu mudur? Saddam rejimini yaratan, besleyen ve bu hale getirenler kimlerdir? Saddam rejimi Güney Kürdistan'da soykırım uygularken bütün bu güçler neredeydiler? Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde Saddam Hüseyin Hitler'e benzetilmiş. Acaba bu yeni Hitleri yaratılanlar kimlerdir? On yıldı beri Saddam rejiminin bütün uygulamalarının en başta destekleyen güç Birleşmiş Milletler değil midir? Besbelli ki, ortaya çıkan durumda ne Saddam rejiminin ileri sürdüklere doğrudur, ne de şimdi ona karşı çıkmakta yarışan güçlerin söyledikleri. Onları doğru anlayabilmek için, söylenenlere değil, yapılanların gerçek nedenlerine bakmak gerekir.

Ortadoğu'da bugün ortaya çıkan durumun, Irak'ın Kuveyt'i işgalinin ve bunun yarattığı yeni savaş ortamının birçok temel nedeni vardır. En başta Ortadoğu'nun yapısını, varolan ulusal, toplumsal ve siyasal sorunları ve çözüm dayatan bu sorunların yarattığı mücadele, çatışma ve savaşları görmek gerekir. Ortadoğu'daki mevcut siyasal yapı birinci ve ikinci dünya savaşları sonunda, savaşların galip devletleri tarafından ve kendi çıkarları doğrultusunda şekillendirilmiştir. Bu yapı Ortadoğu'nun ulusal gerçeklerine ve Ortadoğu toplumlarının çıkarlarına uygun değildir. Emperyalist paylaşım sonucunda Arap ulusu parçalanmıştır. Arap ırk ve emirlerinin yönetiminde bir dizi kukla devlet yaratılmıştır; bunlar o toplumları temsil eden birer ulusal devlet değil, çeşitli emperyalist devletlerin çıkarlarını yerine getiren birer kukla ajan yönetimler durumundadır. Yine bir israil devleti türetilmiş ve Filistin halkı soykırma tabii tutulmuştur. Birinci dünya savaşındaki emperyalist paylaşımın sonunda Kürdistan parçalanmış, Kürt ulusu değişik devletlerin sömürgeci egemenliği altına alınarak yoketmek istenmiştir. Bunlardan kaynaklanan ve bölge sorunlarının en temelini oluşturan ciddi ulusal sorunları vardır bölgenin. Yeni-sömürgeci koşullarında da olsa her alanda ortaya çıkan toplumsal gelişmeler, siyasal rejim sorunlarını gündeme getirmekte ve her devlet giderek büyüyen siyasal mücadelelere yol açmaktadır. Hem herulusun

- Irak, Kuveyt'i işgal etti.
- Saddam rejimi savaştan yaşayamıyor.
- ABD'nin bölgeye yönelik saldırganlığı artıyor.
- Faşist Türk devleti telaş içinde, uluslararası gerginlik ve savaş durumunu kışkırtarak varlığını sürdürmeye çalışıyor.

George Bush

Saddam Hüseyin

kendi içindeki, hem de bölge uluslarının arasındaki sorunlar derindir, bunlar ciddi mücedelere ve savaşlara sahne olmaktadır. Arap-İsrail çelişkisi sürekli bir savaş halini yaşamaktadır, Arap-Fars çelişkisi sık sık savaş halini almaktadır, Türklerle her ulusun ciddi çelişkisi bulunmaktadır, geri düzeyde bir isyan halini sürekli yaşayan Kürtler şimdi daha etkin olarak devreye girmektedir. Bütün bu çelişkiler bölgede sürekli savaşlara yol açmaktadır ve bu sorunlar çözülmeden bölgenin savaşın kurtulması da mümkün değildir. Ortaya çıkan son gelişmelerin temelinde bölgenin bu durumu vardır.

İkinci bir neden olarak, Irak devletinin ve günümüzdeki Saddam rejiminin özelliklerine bakmak gerekir. Irak devleti de, diğer birçok Arap devleti gibi, emperyalizm tarafından yaratılmış kukla bir devlettir. Arap ve Kürt uluslarının birer parçası üzerinde birinci emperyalist paylaşım savaşında İngiliz egemenlik alanı olarak ortaya çıkarılmıştır. Bu devletin, diğer Arap devletleriyle, İran'la, Kürt ulusuyla sürekli sorunları mücadeleleri ve savaşları olmuştur. Otuz yıl öncesine kadar kendisi de Kuveyt gibi bir kralıktan, ondan sonra Arap milliyetçilerinin yönetiminde faşist ve sömürgeci bir diktatörlük haline gelmiştir. Geçmiş çelişkiler üzerinde bir de bu yapıyı kazanınca sürekli dışa karşı saldırgan ve yayılmacı bir politika gütmeye başlamıştır. 1980 yılında İran islahi devrine saldırmasında onun hem bu özelliği, hem de Arap gericiliği ile emperyalist devletlerin kışkırtması ve desteği rol oynamıştır. Saddam rejimini, İran'a karşı yürüttüğü sekiz yıllık savaş boyunca, bugün kendisine karşı olduklarını söyleyen devletlerin tümü, başta Sovyetler Birliği ve Fransa olmak üzere, İngiltere, ABD, Almanya, Japonya, Mısır, Kuveyt, Suudi Arabistan ve diğer devletler her bakımdan desteklemişler, her türlü silah ve cephaneye besleyerek kendi de-

yimleriyle bugünkü "canavarı" yaratmışlardır. İran'la ateşkes ten sonra bir süre Kürt halkı üzerinde soykırım uygulamak için kullanılan bu savaş makinası kendisine iş arayan bir güç ve toplum üzerinde bir yük haline gelmiştir. Bu yükle savaşın yarattığı yıkımın yolaçtığı sorunlar, ağır dış borç ve benzeri nedenler de eklenince, Saddam rejiminin varlığını sürdürmesi ciddi zorluklarla karşılaşmıştır. Rejim, tıpkı Türk rejimi gibi ve hatta ondan daha fazla dışa yönelik kışkırtma ve savaştan yaşayamaz, kendi iç sorunlarını çözemez hale gelmiştir. Irak'ın Kuveyt'e saldırısında bütün bunlar, rejimin yayılmacı ve saldırgan yapısı, ağır iç sorunlar, dış borç yükü vb. önemli bir rol oynamıştır. Saddam rejimi, bu saldırı ile toplumun dikkatini iç sorunlardan uzaklaştırmak, gelişme durumu gösteren muhalefet eğilimlerini buna dayanarak ezmek, dış borçlarından kurtulmaya çalışmak istemiştir. Nitekim savaş içerisinde kendi muhaleflerine yönelik faaliyetleri en önde gelmektedir. Bölge ve dünyadaki karışık ve kararsız durumdan da yararlanarak böyle bir işgale rahatlıkla girişebilmiştir. Saddam rejimini bu duruma getirenler, şimdi bir de onun yaptıklarını lanama iliyüzlülüğünü gösterebilmektedirler. ABD Panama'yı işgal ettiğinde, bir Sovyet sözcü, "Noriega ABD'nin orospu çocuğudur" demişti. Şimdi sormak gerekiyor: Peki Saddam kimin ya da kimlerin orospu çocuğudur? Dün Saddam rejimini her yönden destekleyenler bugün ona karşı çıkmaya çalışmaları, ABD'nin Noriega ile uğraşmasına epeyce benzerdir.

Bir başka neden olarak petrol sorunundan söz etmek gerekir. Hem Irak'ın Kuveyt'i işgalinde, hem de ona karşı çıkanların temel amaçlarında bu neden vardır. Dar anlamda buna uluslararası petrol savaşını bile denebilir. Ortadoğu, dünya petrolünün önemli bir kısmının çıkarıldığı alan durumundadır. Saddam rejimi, Kuveyt'i alınca dünya petrolünün beştebirini denetler hale gelmektedir. Bu, sadece Saddam rejimini önemli bir kuvvet haline getirmekle kalmamakta, aynı zamanda petrol arzını ve fiyatını önemli ölçüde yönlendirir bir güç konumuna ulaştırmaktadır. Başta ABD olmak üzere diğer devletlerin ona karşı çıkışlarının önemli bir nedeni budur. ABD, petrol ihtiyacının yarısını Basra Körfezi üzerinden sağlamaktadır. Diğer devletlerin bir çoğunun durumu da bundan farklı değildir. Dünyanın en büyük saldırgan ve despotu olan ABD'nin "barış havarisi" kesilmesi ve neredeyse dünyanın çok büyük kesimi tarafından da bunun onay görmesi tam bir aldatmacadır. Ortada petrol kaynakları üzerinde yürütülen tam bir emperyalist savaş vardır.

Son olarak, Ortadoğu'da bugün ortaya çıkan durumu salt Irak'ın Kuveyt'i işgali ve bir anda ortaya çıkan bir olay olarak

görmenin hatalı olacağını da belirtmek gerekir. Bunun, son yıllarda dünyada yaşanan değişimle önemli bağlantısı vardır. Nitekim 1980 yılında Doğu Avrupa'da yaşanan değişikliklerden sonra 1990 yılı başından itibaren gözler Ortadoğu'ya çevrilmişti. Doğu Avrupa ile Ortadoğu'nun birbirine benzer ve birbirini yakından etkiler özellikleri vardır. Bu iki alan, her iki dünya savaşının da iki odak noktası olmuştur. Doğu Avrupa'da meydana gelen değişiklikler ikinci dünya savaşının sonrası oluşan dünya sisteminin ve değişiminin değişmesi demektir. Bunun dünya savaşları ile kurulan Ortadoğu düzenini ve dengesini etkilememesi mümkün değildir. Nitekim daha Doğu Avrupa'da yeni şekillenmeler tamamlanmadan bile Ortadoğu bu etkiyi duymaya başlamış, emperyalist devletler hemen Ortadoğu'ya yönelmişti. Ortadoğu'da yeni gelişmelerin olacağı ve bunun gecikmeyeceği hemen her çevre tarafından kabul ediliyor ve bekleniyordu. Yılbaşından beri yaşananları ve ABD'nin faaliyetlerini hatırlayalım. ABD, bütün gücüyle Türk devletinin yönünü Ortadoğu'ya çevirmeye ve Türkiye eliyle kışkırtıcı faaliyetlerini geliştirmeye çalıştı. "Su sorunu", "irtica sorunu" ve en çok da "PKK terörü sorunu" gibi bahanelerle Suriye, Irak, ve İran üzerinde baskı ve kışkırtma unsuru olmak istemişlerdi. Ancak Türkiye'den bu durum yeterince geliştirilemedi. Newroz'da yaşanan halk ayaklanması bu tür oyunları bir süre için bozdu. Tam bu sırada Irak-İngiltere (ve tüm emperyalist devletler) arasında gerginlik yaratılıp tarandırılmaya başlandı. Öyle anlaşılıyorki, ABD ve İngiltere, Türkiye üzerinden yeterince yapamadıklarını başka yerlerden yapmaya çalıştılar, Kuveyt ve benzeri alanlardan kışkırtıcı faaliyetlerini yürüttüler. Ve bu kışkırtma gelip Irak'ın Kuveyt'i işgaline kadar vardı. Burada Saddam rejiminin saldırgan ve gerici karakterini bir an bile gözardı etmeksizin, sorunun esas bu yanını da görmek gerekir. Bütün bunlar, başta ABD olmak üzere emperyalist devletlerin kışkırtması ile gelişmiştir. Hatta bazıları, ABD ile Irak arasındaki danışıklı dövüş olarak bile bakmaktadır bu olaya. Bu durum kesin olmasa da, ortada emperyalist-gerici bir dalaşma olduğu kesindir. ABD ve tüm emperyalist devletler, Ortadoğu'ya yönelik saldırganlıklarını daha da arttırabilmek, bölgeye daha açık müdahale edebilmek ve bölgedeki egemenliklerini daha da geliştirebilmek için bu tür olayları kışkırtmışlardır. Tıpkı 1980 yılında Irak'ı İran'a karşı kışkırtıp saldırttıkları gibi. Bu nedenle, Saddam rejiminin saldırganlığına karşı çıkmak, fakat ondan daha çok ABD önderliğindeki saldırganlığa karşı çıkmak gerekir. Gerçek devrimci ve ilerici tutum budur.

Mevcut gelişmelerin nedenleri üzerine bunları belirttikten sonra, biraz da işgal olayından sonraki gelişmelere bakalım.

Irak Kuveyt'i işgal ederken İslam Konferansı Örgütü Kahire'de toplantı halindeydi ve dünyadaki gelişmelere paralel olarak İslam alemi için önemli ka-

Adana-İncirlik'te ABD F16'ları

rarlar alacağı bekleniyordu. Bu beklentiler ve Kahire toplantısı işgal olayı içinde eriyip gitti, toplantı işgal olayı üzerine bile ciddi bir tutum alamadı. Irak'ın Kuveyt'e saldırısıyla birlikte toplantıya çağrılan Arap Birliği Örgütü, herhangi bir tutum almak bir yana, toplantı bile yapamadı. Ancak Suriye ve Mısır'ın ısrarlı çağrılarını üzerine 10 Ağustos günü Kahire'de toplanabildi ve birlikte bir karar alamayarak dağıldı. Arap devletleri kendilerine göre değişik tutumlar ortaya koydular. Mısır ve Suudi gibi devletler Irak'a karşı ABD'nin bir yedeği durumuna girenken, Libya ve FKÖ gibi güçler Irak'tan yana tutum aldılar, bazı devletler ise sessiz kalmayı çıkarları için daha uygun buldular. İsrail her fırsatta savaşa hazır olduğunu belirtirken, İran işgal olayına karşı olduğunu, bununla birlikte ABD ve bölge dışı devletlerin bölgeye müdahalesine de karşı olduğunu açıkladı. Böylece bölgedeki eski ilişkiler ve dengeler tamamen değişikliğe uğramış oldu.

Sovyetler Birliği, işgal olayı üzerine yaptığı açıklamada, işgal olayına karşı olduğunu, Irak'ın hemen geri çekilmesini istediğini, yıllardan beri savaşta ve soykırımında kullandığı silahları Irak'a vermekten çekinmezken şimdi Irak'a silah satışını durdurduğunu belirtti. Sovyet sözcü, "yakın dostumuz Irak'a karşı bu kararı alırken zorlandık ve acı duyduk" demekten de kendini alamadı. Sovyetler Birliği bu açıklamayla da yetinmeyerek, işgal olayının ikinci günü ABD ile ortak bir açıklama yapma gereğini duydu. Sovyet politikasının gerçek niteliğini ortaya koyan bu durum, elbette birçok çevreye üzüntü verdi. Böylece, Doğu Avrupa'daki emperyalist saldırganlığa karşı sessiz kalan Sovyetler Birliği, zaten etkisiz olduğu Ortadoğu'da iyice etkisizleşmekten de öte ABD politikalarının bir yedeği durumuna düşmüş oldu. Her ne kadar soruna Arap dünyası ve Birleşmiş Milletler çerçevesinde çözüm bulunmasını istediğini söylüyorsa da, emperyalist saldırganlık karşısında bu tür sözlerin ciddi hiçbir geçerliliği olmamaktadır.

Baştan beri böyle bir ortam yaratmaya çalışan ABD, işgal olayının iyi bir fırsat olduğunu hemen kavrayarak ve en başta Sovyetler Birliği'ni de etkisiz kil-

SAVAŞ GERGİNLİĞİ

Fotoğraf hazir. Agustos-1990

mayı sağlayarak bölgeye yönelik hemen harekete geçti. Irak'a karşı her türlü ekonomik yaptırım uygulayacağını, başta Kuveyt, Suudi Arabistan ve Basra Körfezi olmak üzere bölgenin güvenliğini kendisinin sağlayacağını, Irak'a hakettiği dersi vermektense geri durmayacağını açıkladı ve tüm dostlarını kendisiyle birlikte hareket etmeye çağırdı. Avrupa Topluluğu bu çağrıya geçikmeden olumlu karşılık verdi. ABD ve SSCB'nin ortak tutumu böyle belli olunca, dünyanın diğer devletleri de bu tutuma katılmaya başladılar. Bu noktada belli bir başarı sağlandığını gören ABD, önceki adımı olarak bölgeye yeni askeri birlikler, savaş uçakları ve savaş gemileri göndermeye yöneldi. Bir uluslararası birlik oluşturulması çağrısı yaptı ve bunu gerçekleştirmek için Türkiye'ye çağrı gönderdi.

İşgal olayına karşı çeşitli devletlerin tutumu böyle gelişirken, devletler topluluğu olan Birleşmiş Milletler Örgütü de çeşitli tavırlar geliştirmekten geri kalmadı. BM Güvenlik Konseyi, ilk önce işgal olayını kınadı ve Irak'ın koşulsuz geri çekilmesini istedi; ardından Kuveyt'in ilhak edilmesini geçersiz saydığını açıkladı; en sonunda da Irak'a karşı geniş bir ekonomik yaptırım kararı aldı. BM Güvenlik Konseyinin bu etkin tutumu, ulusların haklarını koruduğu inancıyla çoğu çevreyi sevindirdi. Acaba gerçek böyle midir? Birleşmiş Milletler Örgütü, Kuveyt'in işgaline karşı böyle etkin tutum alırken, Saddam rejiminin kimyasal silah kullanması ve Kürt halkı üzerinde soykırım uygulaması karşısında neden sessiz kalmıştır? Bir ulus üzerindeki soykırım girişimi, bir işgal olayından daha mı hafiftir? BM Güvenlik Konseyinin işgal olayı karşısındaki tutumunun ulusların haklarını koruma ve savunma ile bir alakası yoktur; bu iki

farlı tutumuyla o, petrol tekelcilerinin ve emperyalist devletlerin yağmacı girişimlerinin koruyucusu olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Bu denli etkin ve birlik içinde çalışmasının nedeni budur.

Gelişmeleri böyle özetledikten sonra Türkiye'nin tutumuna gelebiliriz. Irak'ın Kuveyt'i işgal, kelimenin gerçek anlamıyla Türkiye'de büyük bir korku ve telaş yarattı. ABD tutumunu açıklanana kadar olay üzerine görüş belirtmediler ve Irak'a karşı tutum alamadılar. ABD'nin tutumunun gelişmesine göre Türk devleti de kendi tutumunu şekillendirdi ve açıkladı. Önce Irak'ın saldırısına işgal demediler, Irak'a karşı tutum almamaya çalıştılar, ne zamanki ABD ile iyice anlaşılabilir oldu o zaman Irak'ın ilhak kararına karşı olduklarına herkesten önce açıkladılar. Bütün korkuları PKK'nın bu gelişmelerden yararlanabileceği ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin hızla gelişebileceği nedeniyleydi. Tutumlarını buna göre belirliyorlar, Irak'la ilişkilerini bozmak istemiyorlardı. Bu ortamda ABD Dışişleri Bakanı Türkiye'ye gelince, Türk devlet yetkililerinin tutumu tamamen değişti. ABD'nin yürümesine iyice girdiler ve Irak'a karşı kıskırtıcı tutumlarını yumuşattılar. Birçok çevreden "stratejik önemimiz azalmamış", "Batı kapıları yeniden açıldı" denerek sevinç çığlıkları yükselmeye başladı. Ardından NATO olağanüstü toplantısı, "Türkiye'ye karşı olarak saldırı NATO'ya karşı bir saldırı olarak göreceğimizi" açıkladı. Bu kadar işbirliği ve satılmış bir politikayı dünyanın başka bir yerinde bulmak zordur.

NATO toplantısında, Ortadoğu'da askeri güç kullanma da dahil her türlü yöntem başvurulmasının kararlaştırılmış olduğundan kuşku duymamak gerekir. Ancak bu gelişmelere göre ve uygun koşullarda yapılacaktır. Türkiye üzerine yapılan açıklamayı nasıl anlamak gerekir? Türkiye'ye yönelik dışardan bir saldırı ve savaş tehlikesi olmadıkça göre, bunu Türkiye yapacak, savaşı kıskırtacak, ancak bunlar NATO çerçevesinde olacak ve NATO Türkiye'nin bu alanda doğan harcamalarını ve ekonomik yaptırım ile Irak'la ilişkilerinin bozulmasından doğan maddi kayıplarını karşılayacak demektir. Nitekim böyle bir güvenceyi, daha doğrusu jandarmalık karşılığında maddi kazanç sağlamayı görünce Türk yetkilileri sevinçten uçar hale gelmişlerdir. Bu durum, esas olarak ABD Dışişleri Bakanının Türkiye ziyaretinde kararlandırılmış ve planlanmıştır. Bu ziyaret hakkında yapılan açıklamalar doğru değildir. Üslerin kullanımında izin istemek için ABD Dışişleri Bakanının Türkiye'ye gitmesine gerek yoktur; bu durum zaten anlaşmalarda vardır ve daha da gerekiyorsa NATO toplantısı buna karar verebilir. ABD Dışişleri Bakanının ziyaretinde, ABD planı doğrultusunda Türkiye'nin savaşa katılması, Irak'a ve diğer Ortadoğu alanına Türkiye üzerinden askeri müdahale yapılabilmesi, kuru savaşında gerekirse Türkiye üzerinden hareket edilebilmesi, bu

- Ortadoğu halkları Irak saldırganlığı karşısında.
- Kukla yönetimlere karşı halkların mücadelesi boyutlandı.
- Bölge halkları emperyalist müdahaleyi kabul etmiyor.
- Türk sömürgeciliğinin kıskırtıcılığı ve felaket getirme çabaları halkımızın direniş duvarına çarpıyor.

temelde Türk devletinin gerektiği kadar destekleneceği ve hatta gelişmelere göre Musul ve Kerbük'ün, yani Güney Kürdistan'ın Türkiye'nin eline geçebileceği konuşulmuş ve Türk devleti tarafından bunlar kabul edilerek karar haline getirilmiştir. Türkiye'deki durum bütün bunları açıkça göstermektedir. Türk ordusu alarma geçirilmiş ve Kürdistan'a kaydırılmıştır. Türkiye'deki üslere yeteri kadar ABD savaş uçağı aktarılmıştır. Türk hükümeti, savaşa ve seferberliğe karar verme yetkisini meclisten almıştır. Türk devleti tam bir savaş düzenine girmiş, kıskırtıcı faaliyetlerini geliştirmeye başlamıştır. Zaten uluslararası gerginlik ve savaş koşullarında yaşam olanağı bulabilen Türk devleti, kendisini Ortadoğu serüveni içinde yaşatabilmeyi umut etmektedir.

Bütün bunların somesiminde, önümüzdeki muhtemel gelişme olasılıkları nelerdir? Ortadoğu'da eski dengeler ve ilişki düzenleri tamamen parçalanmış ve nasıl sonuçlanacağı bilinmeyen gergin, çatışmalı ve bölgesel çapta savaş olasılığı taşıyan bir sürece girilmiştir. Artık eskiye dönmek mümkün değildir, bir yığın değişime ve gelişme olacaktır. Irak yönetimi, ilk atakla belli bir kazanım sağlamıştır, ancak karşısında çok geniş bir cephe bulunmaktadır; bu kazanımı temelinde sorunu yatırtmaya çalışarak, başarısızca yeni serüvenlere de girmekten kaçınmamaktadır. Zaten birlik olmayan Araplar iyice bölünmüştür, bu durum bölgeye yönelik emperyalist saldırı için elverişli bir ortam sunmaktadır. Bölgede dış müdahalelere karşı herhangi bir ittifak ve dayanışma gücünün, topluluğunun bulunmaması, ortama emperyalist devletler için daha da elverişli kalmaktadır. Kukla Arap devletlerinin büyük bir kısmı ABD'nin emri altındadır, İsrail var, Türkiye var, İran iyice zayıf düşürülmüş durumda. Sovyetler ne edeyse yedeğe alınmış gibi, vs. -bu koşullarda NATO destekli bir ABD saldırısının Irak'a ve tüm Ortadoğu'ya yönelik gelişmesi istenir bile değildir. ABD, ABD olarak kalabilmesi için, Ortadoğu'da askeri güç kullanımına başvurmayla mahkum hale gelmiş gibidir. Eğer bu durum şimdiye kadar geciktirse ve biraz daha da gecikirse, bunun nedeni askeri güç kullanımının nereye varacağını ve ne tür sonuçlar doğuracağını yeterince kestiremiyor olmasıdır. Askeri güç kullanımından korkulmaktadır. Daha doğrusu, ABD, Irak'ta bir yıkım ve dağılma yaratmaktan korkmakta ve böyle bir durumu istememektedir. Böyle bir durumun bölgede daha geniş savaşlara yolaçabileceğinden, mevcut yapıyı ağır bir tahribe götürerek köklü değişiklikleri gündeme getireceğinden, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini ve denetim dışı yeni devrimci hareketlerin bu ortamda gelişeceğinden korkulmaktadır. ABD, hem dünyaya gücünü göstermek, hem bölgede büyük değişikliklere mey-

Salim el Sabah

Yıldırım Akbulut

dan vermeden emperyalist egemenliği güçlendirmek, hem de Saddam'ı yıkmak ama Irak'ı koruyarak kendine bağlı bir yönetimi iktidara getirmek istemektedir. Bu nedenle, geniş ekonomik ambargo ve askeri abluka ile Saddam rejimi zorlanmaya ve bununla Irak'ta bir iç darbeyi olgunlaştırıp Saddam'ı düşürmeye çalışmaktadır. Bu gerçekleşirse ABD için en tercih edilen şey gerçekleşmiş olacaktır. Eğer bu durum uzarsa, o zaman önce hava saldırılarıyla sonuç alınmaya çalışılacak, daha da olmazsa savaş büyütülecektir. Mevcut yönetimlerden anlaşılır budur. Hangisi olursa olsun, artık Ortadoğu'daki eski statüko önemli ölçüde parçalanmıştır, bu durum daha da gelişecek ve yukarıda belirttiğimiz sorunlar köklü çözülmeyeceği istikrarlı bir yapıya ulaşamayacaktır. Bu sorunların en önemlilerinden biri de Kürdistan sorunudur. Bu gelişmeler Kürdistan sorununun çözümünü dayatmak gereklidir ve Ortadoğu'da yeni girilen süreçte sorunun çözümünü sağlamak mümkündür.

Mevcut gelişmeler Kürdistan'ı nasıl etkilemektedir? Bugünkü gerginlik ve gerçekleşirse muhtemel savaşı en temel alanlarından birinin Kürdistan olduğu ve de olacağı kuşkusuzdur. Halkımız bu gerçeği çok iyi görmeli ve daha yüksek bir ulusal bilinç ve mücadele azmiyle ulusal kurtuluş mücadelesine sarılmalıdır. Gelişmeler ne olursa olsun, bizim için tek ve bir tek çıkar yol, kurtuluş yolu ulusal kurtuluş mücadelesini güçlendirmektir. Gerginlik ve emperyalist-sömürgeci savaşı böyle karşılamamız, buna ulusal kurtuluş savaşını büyüterek katkılı vermeyiz zorundadır. Bundan kaçınılmaz, gerginlik ve savaş bizim yarattığımız şey değildir, bizim dışımızda gelişiyor ve her birimiz içinde kalıyoruz. Eğer bu gelişmeleri büyüyen ulusal kurtuluş mücadelesiyle karşılamazsak, o zaman hem koşulları değerlendirememiş oluruz, hem de böyle bir durum bizim için daha büyük bir

felakete yolaçar. Oysa bu gelişmeleri ulusal birlik ve kurtuluş mücadelesini yükselterek karşılarsak, mevcut gelişmeleri kendiliğimize çevirebilir ve girilen süreçte yararlanabiliriz.

Savaş olursa Kürdistan'ı sömürgecilik altında tutan devletler çeşitli biçimlerle yıkımı ve dağılması yaşayacaklardır. Bugünkü durum bile, Kürdistan üzerindeki sömürgeci varlığı en çok çelişkili ve çatışmalı hale yaşamadığı Irak yönetiminin karşı karşıya bulunduğu durum ortadadır. Türk, İran, Irak ve Suriye devletleri arasındaki ilişkiler bu denli kopuk, çelişkili ve çatışmalı hiç olmamıştır. Türk devleti, Kürdistan'a karşı en fazla birlik oluşturalığı Irak devletiyle karşı karşıyadır ve bu durum sürecektir. Türk devletinin Irak'tan da bu denli kopuşu çok önemlidir. Bunun karşısında emperyalizmin desteğini alması o denli önemli değildir. Bu desteği zaten alıyordu, alacağı bundan öte fazla bir şey olmayacaktır. Ayrıca emperyalizmin bu denli açık truva atı olması ve bunu da komşularına karşı, bölgeye karşı kullanması, onun zayıf yanı olacaktır. Mevcut koşullarda bile yıllık zararın bir milyar dolar olacağı belirtilmektedir ki, emperyalist devletler ne kadar yardım ederlerse etsinler Türkiye'nin ekonomik bunalımının çok derinleşeceği açıktır. Savaş koşulları ise, kendisini kısa sürede altından kalkamayacağı bir yapıya içine sokacaktır. Bütün bunlar, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesi için elverişli koşullar demektir ve mücadelemiz bu koşullardan yararlanacaktır. Mevcut durum, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişme olanaklarını daraltmamakta, tersine daha da çoğaltmaktadır. Bu ortamı ve olanakları ustaca değerlendirmeyi bilmemiz gerekir.

Bütün bunlar, PKK'nın 1980'den beri Ortadoğu üzerine yaptığı ayrıntılı değerlendirmeleri tamamen doğrulamıştır ve doğrulamaktadır. Bu nedenle, mevcut gelişmeleri parti ve halk olarak en doğru temellerde karşılayan güçlerden biri, hatta en önde gelenlerinden biri biz olmaktayız. PKK'nın Kürdistan sorununu için öngördüğü ve dayattığı çözüm, bölgede yaşamakta olan çıkmazları çözmeyen gerçek ve doğru yoldur. Bu çözümü daha çok dayatmanın ve geliştirilmenin ortamı daha da açılmaktadır. Bu temelde Ortadoğu sorunlarını çözmeye olayı giderek daha da geliştirecektir. Emperyalizmi ve bölgedeki usaklarına karşı halkların çözüm yolu böylece daha çok gündeme gelecektir. Bizim savaşımız ve bu doğrultuda gelişen Ortadoğu mücadelesi tamamen birlik ve çözümlüydür. Saddam'ın ve ABD ile usaklarının haksız ve felaket getiren çabalarının da ortadan kaldıracak tek güçtür. Bu gerçeği giderek bölge ve dünyadaki daha çok güç anlayacaktır.

Emperyalizmin ve Türk, Arap ve İsrail sömürgecilerinin bölgeye felaket getirme çabalarını karşı savaşmak, her Ortadoğu insanının ve halkının görevidir. Mevcut gelişmeler, PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesinde daha çok birleşmek ve ulusal kurtuluş savaşımız yükseltmek için halkımıza yönelik bir çağrı olarak görülmelidir. Vı yurtsever her Kürt insanı görevini bu temelde yerine getirmelidir.

İŞÇİ YIĞINLARI ARASINDA ÖRGÜTLENME TARZIMIZ NE OLMALIDIR?

Ulusal kurtuluş örgütlenmesi ve mücadelesinde konumu en net ve diğer halk kesimlerine göre örgütlenme tarzı en berrak olan toplumsal kesim işçilerdir.

Tarih, sömürge ülkelerde ancak işçi sınıfı ideolojisine, politikasına ve mücadele tarzına dayanarak ulusal kurtuluşu mümkün görür. Bu gerçeklik 15 yılını dolduran Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi pratiğinde bir daha ispatlanmıştır. İşçi sınıfının enternasyonalistliği onun ulusalcı karakteriyle çelişmez. İşçi sınıfı kendi ülkesinde devrimi gerçekleştirme misyonunda milli bir sınıftır. Özellikle Kürdistan gibi ulusal ve sınıfsal kurtuluşun iç içe girdiği ülkelerde, işçi sınıfı için enternasyonalizm-millilik ayrımı yapılamaz. Çünkü, **PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan**'ın deyimiyle "*Kürdistan orijinalitesi, en radikal sınıfsal tutum takınma ve devrimci olma şansından başka hiç bir seçeneğe yer verdirmiyor. Sosyalist devrimci olmak dışında hiç bir seçenek tutarlı yurtseverliğe, halkseverliğe götürmüyor.*"

İşçi sınıfının tarihi ve güncel olarak bu devrimci öncü objektif konumu ayrı, işçi yığınlarını örgütleyip bu objektif konumlarına uygun mücadeleciler bir konuma getirmek ayrı bir sorundur. Objektif konum teorisi ve programa ait bir konudur. İşçi yığınlarını ulus ve sınıf bilinci ile donatma, örgütlenme ve mücadele ettirme ise tümüyle devrimci mücadele, örgütlenme ve eylem gücüne dayalı süreçtir. Asıl becerilmesi gereken de bu sürecin görevleridir.

Yoksul ve orta köylülükte birlikte ulusal kurtuluş devrimimizin temel gücü işçi sınıfını sömürgeci egemenlik altında örgütlemeye ve buna karşı topyekün mücadeleye çekmek, becermemiz gereken temel görevlerdir.

Türk sömürgeci burjuvazisi, Kürdistan işçi yığınlarının rollerini oynayamamaları için çok değişik politika ve önlemlere başvurmuş ve ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişimine bağlı olarak her geçen gün yeni yeni önlemler almaktadır. 12 Eylül faşist askeri darbesinin getirdiği baskılar, hayat pahalılığı, ücret düşüklüğü, sendikal haklara getirilen yasaklamalar ve yeni baskı yasaları olduğu gibi işçi yığınlarına yansımıştır. 1984'le hayata geçirilen sömürgeci özel savaşta işçiler de paylarını almış, tüm işyerlerinde ulusal kurtuluş örgütlenmesini karşı katı önlemler alınmıştır. 1987 Temmuz'unda kurumsallaştırılan sömürge valiliği ile zaten varolmayan grev ve gösteri hakkına yeni yasaklamalar getirilmiş, işçi alımı ve işten atma sömürge valisinin denetimine verilmiş, sürgün yasallaştırılmıştır. Bu tarihten itibaren iş yerlerinde "sivil savunma" adı altında açık ve gizli milis örgütü oluşturulmuştur. Ceylanpınar Üretim Çiftliği'nde silahlı korucular vardır. Batman Petrol İşletmeleri'nde ise her iş birimine milisler yerleştirilmiştir. Bunların görevi işçileri izlemek, yurtsever çalışma içinde olanları tespit etmektir. Benzer milis-ajan-muhbir örgütlenmesinin en küçük iş yerinde de olduğu kesin gibidir. Nisan 1990 ayından itibaren çıkarılan 413, 424 ve 425 sayılı kararname, işçi sınıfı için çok katı kayıtlar getirmiş, 50.000 kişilik bir milis kad-

rosu açılmış, işten atma ve sürgün kanuni itiraz yolu kapalı olan günlük bir işlem haline getirilmiştir. Büyük devlet işletmelerinde işçi alımı merkezi sisteme bağlanmış, sendikalar tümüyle devreden çıkarılmıştır. En küçük bir ihbarla gözaltına alınanların işten atılma işlemleri hemen yapılmakta ve aklansalar bile tekrar işe girmeleri yasaklanmıştır.

Bu yasakların ve baskıların yanında sömürgeci burjuvazi, işçileri ulusal mücadeleden uzaklaştırmak için, diğer emekçi kesimlere nazaran ekonomik ayrıcalıklarla donatmaktadır. Özellikle petrol vb. büyük devlet işletmelerinde çalışanlara verilen ücret, toplumun ağırlığının açıklıkla çektiği koşullarda oldukça büyük meblağdadır. İşçi yığınlarının örgütlenme sorunlarına yaklaşırken 1980'den günümüze Kürdistan işçi yığınlarının özgül durumundaki bu değişmeyi ve işçiler üzerinde katılan sömürgeci egemenliğin uygulamalarının temel ölçülerinden biri olarak almamız.

Sömürgeci özel savaş politikası sonucu köylülerden boşalma milyonları kapsayan bir akına dönüşmüştür. Bu göçe yol açan baskı, açlık ve korucu olmama çabasıdır. Sömürgecilerin amacı ortadadır. Köylülüğü gerilladan uzaklaştırmak istiyorlar. Göç sürecinin başka bir sonucuda vardır: Proleterleşme. Kırdan göçün yönü Kürdistan şehirlerine, Türkiye metropollerine ve belli bir kesimi de Batı Avrupa ülkeleri ile Ortadoğu Arap ülkelerindedir. Bu şekilde her yıl Kürdistan işçi sınıfına birkaç yüzbinlik katkı demektir. Ortaya çoğu özellikle köylü olan, dinsel ve aşiretçi etkileri büyük ölçüde taşıyan, işçiliğe adım atan, fakat istikrarlı bir iş de bulamayan milyonlar çıkar. İşsizliğin hüküm sürdüğü koşullarda bu eğitimsiz ve bir yerde "sabıkalı" yığınların, inşaat, tarım, tablacılık, çıraklık, hammallık vb. dışında işçilik yapmaları söz konusu değildir.

Uzun sözün kısası, işçi örgütlenmesine yaklaşırken büyük işletmelerdeki nispetten kararlı işçi sınıfı yanında bu büyük potansiyeli örgütlemeyi de temel alacak ve bunların örgütlenme sorunlarına yaklaşırken dağınık, dinsel-aşiretçi etkiler altındaki ve her türlü güvenceden yoksun çalışma koşullarını diğer bir te-

mel ölçü olarak alacağız.

Sömürgeci devlet, kapitalist gelişmeyi tıpkı göç gibi asimilasyon, kitleleri ulusal kurtuluş mücadelesinden uzaklaştırma ve sömürgeci kurumsallaşmasını güçlendirme yönünde kullanmak istemektedir. Bu, Türk burjuvazisinin hedefi. "Güneydoğu Anadolu Projesi-GAP" a beslenen sömürgeci umudun önemli ve temel bir yönü budur. Ancak proleterleşme, ulusal kurtuluş mücadelesini zayıflatmaz tam aksine güçlendirir. Proleterleşme, ulusal kurtuluş örgütlenmesi ve mücadelesinin sınıf temelini ve kararlılığını güçlendirir. Haliyle sömürgeci planı bozmak ve sömürgecilerin aleyhine gelişmelere yönelmek mümkündür. İşçi örgütlenmesinde temel almamız gereken diğer bir öğe de budur.

Sömürgeci politikalar hem hal-kımızı ve ülkemizi bölmüş, hem de halkımızın önemli bir kesimini başka ülkelere sürmüştür.

"Demek ki işçiler arasında çalışırken dikkatimizi sendikalar üzerinde değil, işçi yığınları üzerinde yoğunlaştıracacağız. Ne kadar güçlü de olsa bir sendika yönetimini sömürgeciler rahatlıkla devirebilirler, ancak örgütlü işçileri asla deviremezler. Unutmayalım ki işçilerin ulusal kurtuluşçu bilinci şu ya da bu sendikanın çalışmasının değil, aralarında yürütülen ulusal kurtuluş propagandasının ürünüdür."

Örneğin Türkiye'de bugün milyonlarca Kürdistanlı vardır. Batı Avrupa ülkelerindeki Kürdistanlı sayısı 1 milyon civarındadır. Lübnan, Libya ve Suudi Arabistan gibi ülkelerde de önemli sayıda Kürdistanlı kitle vardır. Bu kitlenin ağırlığı işçidir. Ülkesinden uzaklaştırılan ve bulunduğu her ülkede başka devletin uyrukluğunu taşıyan işçilerin ulusal kurtuluş cephesi içinde örgütlenmesi hedefi, işçi yığınlarının örgütlenmesinde ölçü almamız gereken diğer bir temel öğedir. Çünkü, farklı alanlar öзде bir olan örgütsel görevlerin hayata geçirilmesinde farklı biçimleri zorunlu kılar.

Faillen 1974 yılından beri Kürdistan işçi yığınları arasında ulusal kurtuluşçu çalışmalarımız vardır. Bu çalışma 1980 sonrası süreçte dış alanlardaki işçi yığınlarını da kapsadı. Emekçi halk kesimleri arasında en çok işçiler

arasında örgütlenebilir. 1980 öncesi dönemde büyük işyerlerindeki sendikalar yurtseverlerin eline geçti. Örgütsüz işçilerin bir çok yerde örgütlenmesi sağlandı. Örgütlü işçi grevleri geliştirildi. İşçi saflarından sayısız ulusal kurtuluş kadrosu, savaşçı ve kahramanı çıktı. Mevcut durumda da ulusal kurtuluş mücadelesinin etkisi en çok işçiler üzerinde mevcuttur. Ayrıca 1987 yılında **Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği-YKWK** kuruldu. Tam çalışma tarzı ve örgütsel kalıplarına oturtulmamasına rağmen, birlik çalışmalarında önemli bir yığınsallık sağladı ve önemli bir deneyim sahibi oldu. **PKK II. Ulusal Konferansı**'nın verdiği kararlardan biri de "İşçi Birliği'nin örgütsel kurumsallaşmasını sağlamak ve Kürdistan'ın tüm işçi yığınlarının topyekün örgütlenme ve mücadelesine varmak" oldu.

Peki bu görevi nasıl başaracağız? Hayatın her örgütsel alanında olduğu gibi en çok hatayı ve yetersizliği örgütlenme ve mücadele sürecinin içinde tekrarlıyoruz. Kürdistan'da örgütlenmeye en yatkın toplum kesiminin dağınıklık ve zaafına rağmen, işçi yığınlarına Kürdistan sathında eylemsel ve siyasal güç kazandırmak zorundayız. Başarıya da başarısızlığımıza bu eksen içinde değerlendireceğiz.

İşçiler ve sendikalar

İşçi örgütlenmesi belli bir biçimle sınırlı değildir. İhtiyacımız olan siyasal örgütlenmedir. Birlik bu kapsamdadır ve işçi örgütlenmelerinin yekününü kapsar. Bunun yanında ekonomik, kültürel ve sosyal örgütlenmeler de zorunludur. Çoğu kez bu tür örgütlenmeler olmadan işçi örgütlenmesinden bahsedilemez. Ve çoğu kez de bu örgütlenmelerin önemi o kadar artar ki, tümüyle

Sendikalar, işçileri birarada tutar, dayanışma ile birlik duygusu aşılar. Bu zemin siyasal çalışma için de en uygun zemindir.

Sendikaların bu önemi vurgulanırken, Kürdistan'daki özgül konumları unutulmamalıdır. Kürdistan'da sendikalar mücadele sonucu elde edilmiş mevziler değildir. Sendikaların milli bir karakteri yoktur. Kürdistanlı işçiler, Türkiye işçileri adına kurulan sendikalarda örgütleniyorlar. Kürdistan'da işçilerin çok az bir kesimi ancak sendikalıdır. Yakın döneme kadar tüm sendikaların başında ya ajanlar ya da sosyal-sovenerler duruyordu. Bugün bile birçok sendika aynı karakterdedir. Kürdistan'da sendikaların bu dar işlevi günümüzde daha da daraltılmıştır. Baskı ve yasalar, sendikacılara hemen hemen hiç inisiyatif bırakmamıştır.

Demek ki sendikal çalışma sözkonusu olunca, konuya başka ülkelerdeki sendika ölçüleriyle yaklaşamayız. Zira bizde ulusal sendikal çalışmaya yaklaşım sömürgeci devlet tarafından şiddetli tepki görmektedir.

Bu, sendikalara önem verememe anlamına gelmemelidir. Vurgumuz, sendikalara Kürdistan'da objektif rollerinin ötesinde rol atfetmemek içindir. Öte yandan hangi koşullarda olursa olsun sendikal işçilerin elinde güçlü bir mevzidir. Yeter ki bu mevziyi kullanmasını bilelim.

Bu noktada sendikal çalışmanın hastalıklarına dikkat çekmek istiyoruz. Yığın kuruluşları olan sendikalar doğal olarak legal kuruluşlardır. Sendika illegal de olsa çalışması ağırlıklı legaldir. Örneğin Rusya devrim mücadelesi döneminde hiç bir zaman legal sendikalar varolmamış. Fakat illegal sendikal hareket sürekli varolmuş ve sendikal çalışma da bu illegallığe rağmen sürekli legal zeminde olmuştur. Haliyle sendikal çalışma polisin izlemesine ve ajanların sızmasına her zaman açıktır. Bu konuda geçmiş deneylerimiz de var. Sendikal çalışma iyi kullanılmadı mı, gizli kadroları ve gizli kalması gereken devrimci çalışmayı legale çeker, açığa çıkarır, siyasi polis için varılabilir hedefler haline getirir. Çalışma tarzındaki bu yetersizliğin yol açtığı kayıpları 1980 öncesi pratikte Batman, Antep, Ceylanpınar vd. yerlerde gördük.

Çoğu kez sendika ile parti aynılaştırılıyor. Yönetimi ele geçirmek işçi yığınlarını kazanmakla eşdeğer görülüyor. Anlayış bu olunca devrimcilik adına sendikaları darbeye de ele geçirmek meşru görülüyor. Özellikle Türkiye sol güçlerinde görülen bu anlayışın pratiğini 1980 öncesi süreçte gördük. İşçi yığınlarını bir kenara itip yönetimlerle uğraştılar. Örnek olması açısından **DİSK** ve **TKP**'nin durumunu verebiliriz. Sayıya vurduğumuz çok sayıda sendika sözde devrimcilerin elinde olduğu halde faşist darbeye karşı sessiz kalındı. Çünkü, işçi yığınları arasında devrimci örgütlenme yoktu veya çok azdı. İşçi bilinci ve mücadelesi sendikal mücadelenin sınırları içine hapsedilmişti.

Sendikalarda yönetimler her zaman bürokratlasmaya ve aristokratlaşmaya yatkındırlar. Güçlü bir devrimci anlayış ve denetim olmadı mı, sendikacılar maddi ortamları gereği işçiden kopma-

ya yatkındırlar. Bu eğilim sömürgecilerin ajanlaştırma faaliyetleri için birebirdir. Koltuklarını kaybetmemek için her hilekarlığı yapanlar, gerektiğinde sömürgecilere çalışmaktan da çekinmezler.

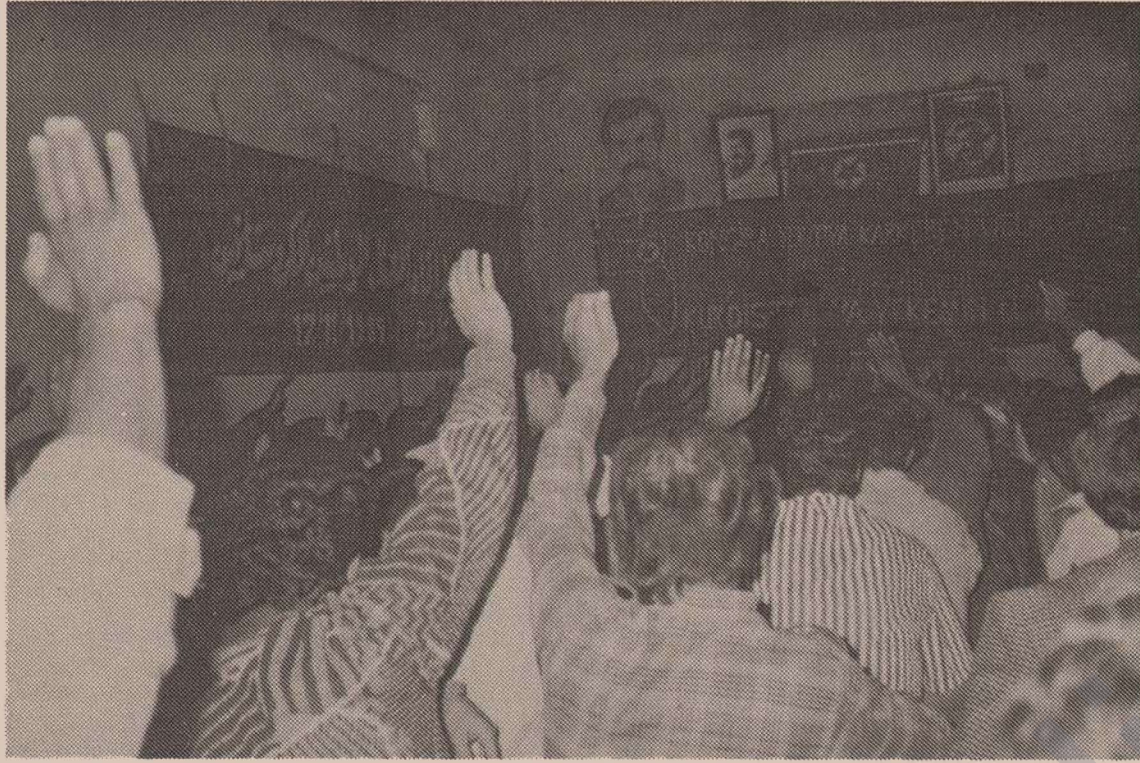
Ulusal kurtuluş mücadelemizin işçiler üzerindeki yılları alan etkisine rağmen, işçiler arasındaki örgütsel çalışmamız özellikle son birkaç yıldır ivme kazanmıştır. Arada bir boşluk vardır. Bu boşluk sürecinde sömürgeciler harıl harıl çalıştı. Bazı sendika ağaları, deneyleriyle acemi devrimcileri tuzağa düşürebilirler. Eğer uyanık olunmazsa bu tuzaklar ciddi kayıplara da yol açabilir.

Sendikal çalışmada özellikle sol-sekter yaklaşım ve anlayışlardan kaçınılmalıdır. İşçi ve sendika gerçekliği ölçü alınmadan, kaldıramayacakları görevler ve çalışma tarzını dayatmak, ortaya biçimsel bir örgütlenmeyi çıkarır ki, neticede legal zeminde çalışabilecek birçok insan yeteneklerine uymayan çalışmaya çekilir ve böylece bir çalışma kısa sürede çalışanlarını cezaevlerine postalar. Bu açıdan legalite illegalin sınırı ve hangi güçlerin hangi araçla hangi zeminde daha verimli olabilecekleri iyi tespit edilmelidir. Ulusal kurtuluşun otoritesini sekter bir tarzda kullanarak, yanlış çalışma tarzını dayatmak tepki yaratır ve olumsuz sonuçlara yolaçar.

Demek ki işçiler arasında çalışırken dikkatimizi sendikalar üzerinde değil, işçi yığınları üzerinde yoğunlaştıracağız. Ne kadar güçlü de olsa bir sendika yönetimini sömürgeciler rahatlıkla devirebilirler, ancak örgütlü işçileri asla deviremezler. Unutmayalım ki işçilerin ulusal kurtuluşu bilinci şu ya da bu sendikanın çalışmasının değil, aralarında yürütülen ulusal kurtuluş propagandasının ürünüdür.

Tabanda örgütlenme ne demektir? Büyük ya da küçük her işyerinde işçi örgütü yaratmak demektir. Nerede işçi varsa mutlaka oraya girebilmeli örgütlenme ve propaganda çevresi örgütlenmeliyiz. Bilindiği üzere çevre eğitim ve propaganda grubudur. Buradan hareketle hücreler, temsilcilikler ve komiteler kurulabilir. Hücre eğitimi ve örgütlü grup demektir. Belli bir çalışma tarzı ve sorumluluğu vardır. Komiteler, çalışma alanına göre aralarında belli bir işbölümüne gidene kadar mükemmel örgütlerdir. İster çevre, hücre, temsilci yada komite olsun işçiler arasında yaratılan tüm örgütlenmelerde çalışma tarzı ve görevlerin esasları birdir. Propaganda, yayın dağıtma, yardım toplama, eğitim, işçileri birlik örgütlenmesine kazanma ve işçi mücadelesine çekmeyi vb. görevleri içerir. Örgütün biçimi ne olursa olsun işçiler arasında kurulan bu taban örgütlerinde gizlilik esastır. Eğer tabanda böylece bir çalışma tutturulur ve yaygınlaştırılırsa, herhangi bir tutuklanma ürkütücü olmaktan çıkar, kayıplar da rahatlıkla giderilir.

Genellikle işyerlerinde çevrelerimiz var. Ancak dağınıklar ve deneyimsizler. Örgütlenmek ve mücadele etmek istiyorlar. Ya onlara varamıyoruz ya da bilinç ve deneyimimizle onlardan geri kalıyor, kısa sürede içlerinde eriyor veya sekter yaklaşımımızla onları ürkütüyoruz. Planlı ve sabırlı bir çalışma içinde olmamız gerekiyor. Örgüt kurma sanatını iyi kavramamız gere-

kiyor. Çevre içinde insan seçmek, seçimi isabetli yapmak ve isabetli görevlendirmek, eğitmek, denetlemek ve adım adım yayılmak gerekiyor. Aksi durumda örgütlenmede başarı elde edemeyiz.

Tanımımız illegal sendikacılığa uyuyor. Sömürgeci yasaklara rağmen her işyerinde birliğin bir yönetim komitesi hedeflenebilir. Böylesi bir çalışma salt profesyonel devrimcilerle yürütülmez. Birlik yapısı gereği yurtsever işçileri görevlendirmelidir. Bunun için de eğitim ve örgütsel deneyim kazandırmak gerekmektedir. İlegal bir

ulusal ve demokratik talepler, işçileri örgütlenme ve mücadeleye her an çekebilir. Sorun temel talepleri, güncel taleplerle birleştirilerek işçileri örgütlemeyi becerip-becerememe sorunudur.

İşçi yığınları arasında çalışırken işçilerin toplumun diğer kesimleri üzerindeki etkisini de göz önüne almalıyız. Çoğu alanda işçiler örgütlenirken, diğer emekçi toplum kesimleri de örgütlenmektedir. Örneğin bir Batman ya da Ceylanpınar işçi potansiyelleri üzerinde kurulmuştur. Birkaç bin kişilik işçi kitlesi örgütlenirken bir şehir örgütlenmektedir.

"...Kürdistanlı işçilerin, ulusal kurtuluş örgütlenmesi içinde yer alması, Kürdistanlı ve Türkiyeli işçilerin ortak mücadelesine engel değildir. Tam aksine halkın ulusal sorununa sahip çıkan bir işçi sınıfı, Türkiye işçileri için daha güvenilir ve güçlendirici bir müttefik olur. Kürdistanlı işçilerin ulusal talep etrafında Türkiye'de örgütlenmesi ile Türkiyeli işçilerin Kürdistan'da örgütlenmesi arasında dağlar kadar fark vardır."

sendika ulusal bir sendikanın işlevlerini yerine getirir. Legal sendika bunun yansıması olarak örgütlenilebilir. Sömürgeciler istedikleri kadar yönetimleri devirsinler ya da tutuklasınlar. Asıl örgüt varolduktan sonra legal yansıması bir daha rahatlıkla kurulabilir.

Demek ki gücümüzü tabanda birlik örgütü kurmaya yönelteceğiz. Önemli bir hedef de ulusal sendika birliği yaratmak olmalı. Bu hedef kaçınılmaz olarak alınmak zorundadır. İşçi yığınları ortak talepler etrafında birleştirilebilir. İşçi yığınlarının ulusal ve uluslararası alanda temsili açısından bu birlik zorunludur. Yurtsever İşçiler Birliği, bu görevi üstlenmiştir. Ancak görevi üstlenmek ayrı, görevi pratikte yürütebilmek ayrı bir konudur. Birlik, tüm işyerlerine hitap etmeden, pratikte işçi yığınlarına hitap etmeden, işçi sorunlarına egemen olmadan, işçi sınıfını uluslararası alanda temsili olanaklarını yaratmadan ulusal bir sendikal birlik temsilinden de gerçekten söz edilemez.

İşçileri ortak örgütlenmeye ve mücadeleye çekecek o kadar çok temel talepler vardır ki, sendikal haklara getirilen kısıtlamalar, yasaklar, düşük ücretler, işsizlik, keyfi işten atılmaları yanısıra tüm ulusu ilgilendiren temel

tuluş cephesi bu işçi kitleleri içinde de güç durumuna getirilmelidir. Birlik, bu görevleri becermek için bu kesimlerin sorunlarını bilmeli, onlar içinde propaganda ve örgütlenme tarzına egemen olmalıdır. Bu da aktif yönelim ve bu işçi kesimleri içinde yerleşmekle mümkündür. Birlik, bu değişik alan ve özelliklerdeki işçi kesimlerinden yurtsever kadrolar kazanmadan onları örgütleyemez. Bu kesimleri örgütlenme ve mücadeleye çekecek talepler çoktur ve somuttur. Çoğu sendikasızdır, çalışma koşulları son derece kötüdür, ücretler düşük ve keyfidir, göç vb. uygulamaların etkilerini en çok bu kesimler taşımaktadır. Bu taleplerden biri bile örgütlenme ve mücadele için yeterlidir. İnşaat işçileri için bir ücret saptaması bile, geniş işçi yığınlarını harekete geçirebilir. Ulusal kurtuluş mücadelemizin siyasal otoritesi yeterli bir güçtür, yeter ki bu otoriteyi örgütlenmeye çevirebilmelidir.

Türkiye'de sayıları birkaç milyonu aşan ve Türkiye politik ortamının vazgeçilmez ögesi haline gelen Kürdistanlı kitleler içinde işçiler en kalabalık ve en etkin kesimi oluşturmaktadır. Bu, işçilerin yönü ulusal kurtuluş cephesidir. Bu güç şimdiye kadar Türkiye sol güçleri tarafından suistimal edildi. "Enternasyonalizm" suistimal edilerek Kürdistanlı işçilerin dikkatleri ulusal sorundan çevrildi. Kürdistanlı işçilerin, ulusal kurtuluş örgütlenmesi içinde yer alması, Kürdistanlı ve Türkiyeli işçilerin ortak mücadelesine engel değildir. Tam aksine halkın ulusal sorununa sahip çıkan bir işçi sınıfı, Türkiye işçileri için daha güvenilir ve güçlendirici bir müttefik olur. Kürdistanlı işçilerin ulusal talep etrafında Türkiye'de örgütlenmesi ile Türkiyeli işçilerin Kürdistan'da örgütlenmesi arasında dağlar kadar fark vardır.

Keza Ortadoğu Arap ülkeleri, Avusturya ve Batı Avrupa ülkelerindeki Kürdistanlı işçilerin de birlik kolları şeklinde örgütlenmesi temel bir hedefdir. Bu hedef doğrultusunda çalışma yürütüldüğü ve gelişme kaydedildiği de somut bir sonuçtur. Ancak amatörlik ve amatörükte direnme yüzünden tekdüze bir çalışmadan kurtulamıyoruz. Eğitimde, örgütlenmede ve eylemde ilerletici olmayan aynı biçimleri aşamıyoruz. Halbuki bu alanlardaki örgütlenme, alanların legal

olanaklarından yararlanarak ilerletilebilir, iyi bir örgütsel deney elde edilebilir ve birlik, tüm Kürdistan işçi yığınları adına geniş siyasal bağlantılar kurabilir ve güçlü bir siyasal temsil sağlayabilir. İşçiler güçlü eğitilmeliydi, sıhhatli seçimle her birlik üyesi işçiye görev verilmeliydi, işçiler işyerleri ve sendikalarda aktif olmaya teşvik edilebilirdi.

Neden bunlara varamıyoruz:

İşçi Birliği yönetimi kendi içinde istikrarlı bir bileşim ve örgütsel devamlılığa varamıyor. Birlik yönetimi kendini eğitmiyor. Birlik sorunları üzerinde profesyonelleşmeyi planına alamıyor. Deneylerden ders çıkarmıyor, işçileri eğitemiyor, görev vermesini, komite ve çevre kurmasını, temsilci atmasını bilmiyor. Atasa bile denetlemiyor ya da çalıştırmasını bilmiyor. Birlik yönetiminin durumu bu olunca, o istenen güçlü çıkışı yapamıyor ve yığınları açılmıyor.

Birlik yönetimi:

- Kendi içinde güçlü bir bileşime gidebilmelidir. Birlik yönetimi, önüne en temel görev olarak kendi eğitimini koymalıdır. Birlik propagandası özellikle Kürdistan'da tüm temel iş alanlarına ulaştırılmalıdır.

- Birlik yönetimi, önüne ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişim aşamasına uygun bir planlama koymalıdır. Birlik planlamada Kürdistan'daki işçilerin örgütlenme sorunlarına eğilmelidir.

- Kürdistan'da farklı özelliklerdeki işçi yığınlarının sorunlarını kavrayabilmelidir. Bunun için de aralarında olmalıdır.

- Bu görev ortaya bir işçi bülteninin varlığını çıkarıyor. Bu bülten her alandaki Kürdistanlı işçilerin durumlarını, sorunlarını, örgüt ve mücadele görevlerini işlemelidir.

- Birlik yönetimi, tüm alanlarda işçi birliği adına yürütülen çalışmalarını kendisinde merkezileştiren bir çalışma tarzı ve kapasitesine varabilmelidir.

- Birlik, üyelerini gizli koşullarda çalışabilecek, çevre ve komite kurabilecek tarzda eğitmelidir. Tüm temel alanlardaki aktif bilinçli işçilere varmayı hedefleyebilmelidir. Bunlara görev vermesi, bunları birlik çalışmasıyla sorumlu klübebilmelidir.

- Birlik yönetimi, birlik programını tüm alanlara ve yurtsever işçilere ulaştırabilmeli, işçileri onunla eğitmeli, işçi sorunlarını araştırmalı, bunları broşürler haline getirebilmelidir.

- Birlik yönetimi, ülkedeki gelişmeleri yakından izleyebilmeli, işçilerle ilgili önemli gelişmelere karşı anında tavır almalı, bu tavır bildiri, afiş, toplantı ve gösterilerle sergileyebilmelidir.

Yönetimden başlayarak, birlik çalışmalarında tutturulacak bu görevleri yerine getirme temelinde yetkinlik, içine düşürülen ve bir yerde müzminleşme durumunu yansıtan tek düzelgin ve darlığın aşılmasını sağlayacaktır. Aksi durumda gelişmeler çok geride izlenecektir. Dönem mücadele ve örgütlenme dönemidir. Yıgınsal mücadelede işçi sınıfına temel bir görev düşmektedir. Örgütlenen, direnen, her işyerinde sömürgeci talanın önüne geçen, diğer toplum kesimlerini de harekete kaldıran yığınsal bir işçi mücadelesine varmak için devrimciler ve yurtseverler olarak hepimizin bilinçlenmesi, hatalardan arınma, örgütlenme ve mücadele seferberliği içinde olmamız gerekir.

Bir şehit anasıyla söyleşi:

"Oğul, hep hayır içinde olasin, cennet mekanın olsun!"*

Soru: Ülkeden yeni geldiniz. Ülkedeki mücadelenin durumu hakkında ne söyleyebilirsiniz? Halkın mücadeleye olan yakınlığı ne derecededir; ne gördünüz, ne yaşadınız?

Cevap: Neler görmedik, neler geçirmedik ki! Dostluk ve insanîyetle birlikte ihanetler de yaşadık, gördük. Bunların yanında, gerilla kıyasıyla bir kavga ve mücadele içindedir. Önceleri Kürtlük diye birşey kalmamıştı. Kimsenin Kürtlüğe inancı yoktu. Kürtlük artık yok deniliyordu.

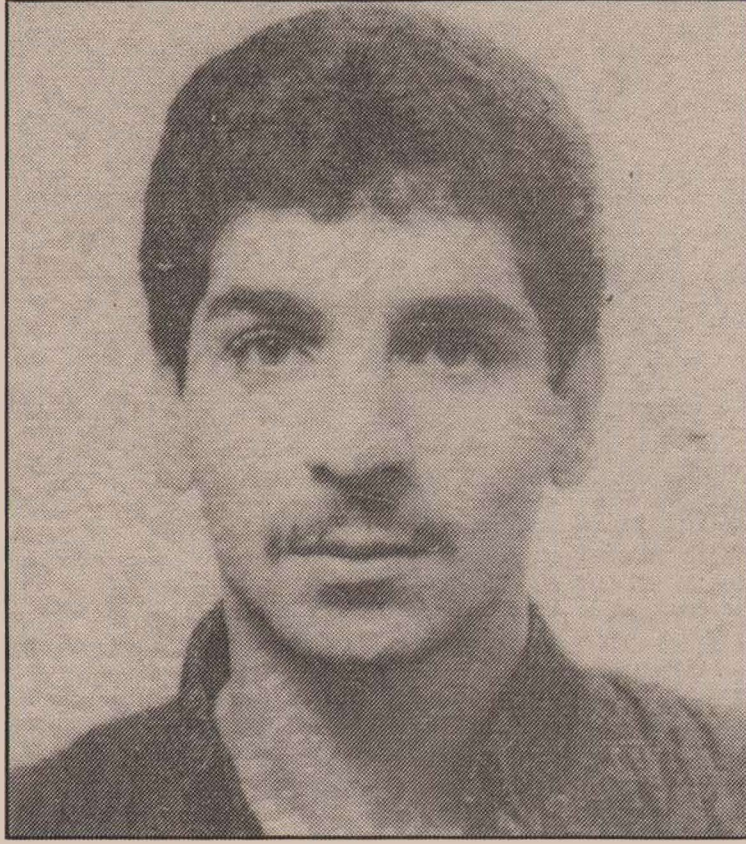
Fakat bugün devlet ve elalemin gördüğü gibi Kürtlük tekrardan yeşermiştir, can bulmuştur. Şu içimizdeki hainler de olmasaydı, zaten Kürtlük şimdi çoktan amacına ulaşmıştı. Halk, şimdiye kadar uyutulabilirdi. Halkımız arasındaki cahillik oldukça koyulaştırılmıştı. Halen de bir kısım insanımız Kürt davasını anlayamıyor. Türko'nun (Türk devletinin -bn.) yaptığı propagandaya gibi, dağlarda haklı bir dava uğruna kanını döken evlatlarımıza "terörist", "Ermeni", "Allah-peygamber tanımıyorlar!" vb. tanımlamalara kanabiliyor. Ama okuma, bilinçli kesimler bu tür saçma sıfatlara hiç bir şekilde kanmıyorlar. Devlet cahil kesimin kafasına, "Apocular namaz kılmazlar", "Oruç tutmazlar" gibi olguları yerleştirmeye çalışıyor.

Bu oyuna alet olanlara soruyorum: Dağda savaşanlar hangi namazı kılsınlar? Neyin orucunu tutsunlar? Ülkesi özgür olmayan, insanı özgür olmayanın ibadeti nasıl kabul görür?

Gerillalar, bazen köyümüze de uğurlardı. Doğru dürüst bir yiyecek dahi yanlarında görmezdik. Kurtarıcılarımızın bu duruma üzüldük, evimizde ağrıladık. Ama bazı komşularımız ihanet edip şikayette bulunabiliyorlardı. Beni gerillaya yardımcı olmaktan iki kez, kocamı üç kez tutukladılar. Sonra oğlum da bu haklı yolda şehit oldu. Şüphesiz oğlum, vatan toprağının namus ve şerefi için şehit olmuştur. Oğlum ne kumarbazdı ne de içkiçi. O ülkesinin şereflisi ve haklı davası için düşmana karşı mücadelede şehit düşmüştür. Oğlum, **Kazım, Sabri, Seyid Beşir ve Kamuran**'dan daha değerli de değildir. Kendilerini gördüğüm oğlumun bu yoldaşları, ayrıca şehit **Ekrem** ve şehit **Davut** ve niceleri, birer kahraman önderimizdi. Oğlum bunlardan daha değerli değildir elbette. Bunu böyle bildiğimden, hiç de ağlayıp gözyaşı dökmeye çalışmadım. Düşmanı sevindirmedim. Ajan ve muhbirleri sevindirmedim. Onlara ağlamayacağımı gösterdim. Babasına, düşman karşısında bir yanlışlık yapmamasını, zaaf göstermemesini de söyledim. Benim iki çocuğum daha var. Bu uğurda yetişecektir. Kürt halkı ya haklarını alır ya da ben bunları da onun izinde vatan için ölüme yaşamı yaratmaya göndereceğim.

Soru: Bozan ve arkadaşları şehit düşünce olay, halkın üzerinde ne gibi bir etki bıraktı?

Cevap: Kerboran'daki bacısına telefon etmiştik. "Ana, kardeşimin cesedini Kerboran karakoluna götürmüşler" dedi. "Kaç ki-

Kerboran şehidimiz Halil TUNÇ (Bozan) yoldaş

şidirler?" diye sorduk. "Biri Derik'ten, biri Ruha'dan (Urfa -bn.) ve nereli olduğunuzu bilmediğim başka bir arkadaşı olmak üzere dört kişidirler" dedi. "Yüce Allahım!" dedim. "Ne olursa olsun, güzel oğlumun cesedi pis ve gaddar düşmanın eline geçmesin!" diye yalvardım. Midyat'a geldik. Kepenkler daha açılmamıştı. Birine sordum, ne olmuş diye: "Kerboranlı veya çevre mantıkadan birini vurmuşlar" dedi. Orada olan başka biri, "Valahi bravo kendisine... yiğitçe karşı koydu." Ben de, "Oğlum ihaneti kabullenmediği, boyun eğmeyi kabul etmediği için dağa çıktı. Halkının namusu ve şerefi için şehit düştü" dedim. Yine başka birisi, "Bacı gerçekten senin istediğin gibi oldu. Namus ve şerefimiz için baş koymuştur. Helal olsun O'na!" dedi.

Sonra köye gittik. Köyde bacısına, "Çek zilgiti!" dedim. "Çek de ajanlar duysun, muhbirler duysun. Çünkü yüreğim zilgit çekmeye şimdi dayanamaz. Onun için sen çek" dedim. Bacısı ağlayınca babası, "Ağlama köyde düşmanlar, ajanlar, hainler var" dedi.

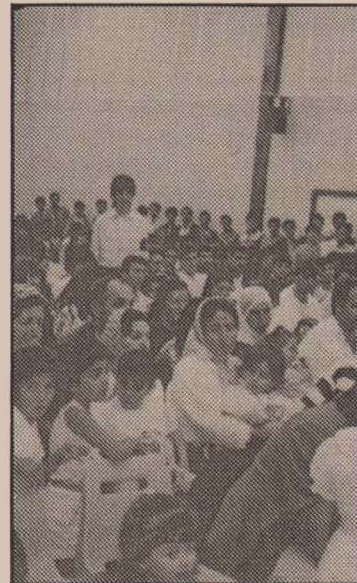
Baktık, köyümüze akın akın asker giriyor. Cesedi Mardin'den köye getiriyorduk. Araç ve halk yoğunluğundan köyde boşluk alan dahi kalmamıştı. Ceset camiye getirilmişti. Tabut kapağını kaldırdığımızda, tatlı bir uyudaymış gibi uyur bir hali vardı. Tatlı ve güzel bir renge, pembe bir renge bürünmüştü çehresi. Bu durumda babası da ağlayınca, "Kendini şaşırma!" diye yine uyardım. Camiden cenazeye ayrılmaya gençlerin sloganları duyulmaya başladı. Sloganlar eşliğinde halk camiden çıktı. Mezarlığa geldiğimizde halk yığılıydı. "Yaşasın Kürt şehitlerinin anısı!" diye haykırılıyordu. Gömdüklerinde şunları dedim, "Yavrum, hep hayır içinde olasin, cennet mekanın olsun! Allah istediğin gibi yaptı, seni namus ve şeref uğruna gönderdi. Sen de Kürdistan şehitlerine tabi oldun. Biliyor musunuz Kürtlük namus, şeref ve

onuru için, ne kadar şehit vermişiz? Oğlum, hayır içinde kalasın! Uğurlar ola yavrum! Cemaat, başım ve gözüm üstüne buraya kadar geldiniz!" Mezarlıkta binlerce kişi vardı.

Ondördüncü gün babası, "Türbesini yaptıracağım" diyerek köyden ayrıldı. Sonra türbesini de yaptık. Bayrağını (ERNK bayrağı -bn.) O'nun mezarı üstüne bıraktık. Kısa bir süre geçmeden askerler gelip bizi tutukladı. Kızım ve yeğenimin kızı askerlere taşlarla saldırdılar. Üç asker ve bir çavuşun başını yarıdılar. Onlar da yeğenimi alıp dövdüler, işkenceye aldılar. Babasını da yine tutukladılar.

Soru: Gerillalar şehit düşünce, halk onlara nasıl sahip çıkıyor? Onları nasıl toprağa veriyor?

Cevap: Oğlum, gerçekten halk şehitlerine iyi sahip çıkıyor. Ömer vurulduğunda halk büyük

Şehit Halil TUNÇ yoldaşın anısına Fransa-Paris'te düzenlenen geceden

bir törenle O'nu gömdü. Devlet Bozan'ı da vurduğunda, adını önce vermeye cesaret etmedi. Fakat halk, çoluğu-çocuğuyla, kadını-kızıyla gidip cenazelere sahip çıkıyor. Bozan'ın durumunda halk cesedi vermek istemeyen 50 kadar askere taşlarla

saldırdı. 20'sinin başını yarıd. Şehitlerin naaşını, başlarına belala oluyor diye ve halkın tepkisinden korktukları için istemeyerek de olsa vermek zorunda kalıyorlar. Yoksa bütün şehitlerin naaşını ya çukurlara gömer ya da yakarlardı. Bagok Dağı'nda şehit düşen gerillaların cesetlerini buldozerlerle çukurlara doldurmadılar mı?

Soru: O dönem durum farklıydı ama, şimdi...

Cevap: Tabi artık durum eskisi gibi değildir. Gün geçtikçe mücadele büyüyor, genişliyor ve halk bilinçleniyor. Şerefliler haklılıkta göz yumuyorlar, şerefsiz olanlarda ise durum farklı. Düşmandan aldıkları kemikler karşılığında alçalıyor, uşaklaşıyorlar.

PKK ortaya çıkmadan önce durum başkaydı. Acaba kadınlarımız Türk askerinin korkusundan bir yere çıkabiliyorlardı mı? Kadınlarımız, Türk askeri namuslarına dokunur, saldırıp tecavüz edebilecekleri korkusuyla bir köyden bir yere gidebiliyorlardı mı? Fakat bugün kadınlarımız bütün dağlarımızda serbestçe gezebilirler. Gönümüz ferahtır. Türk askerlerinden zırnık kadar korkuları yoktur artık. Çünkü kadınlarımız çok iyi biliyorlar, hangi dağa giderlerse Apocular vardır orada ve ayrıca intikam da alacaklardır. Bu nedenle gönümüz rahat, Türk askerleri korku içindedir.

Soru: Cizre ve Nusaybin Serihildan'ları nasıl oldu?

Cevap: Evdeydim o zaman yavrum. Eğer Cizreliler'in yaptığını bütün ülke yapsaydı, o zaman çoktan ülke kurtulmuştu. Midyatlılar da kepenklerini o dönem indirdi. Batmanlılar iki gün kepenk indirmişti. Estelliler (Midyat'ta müslüman Mihelmi-Arapları'nın oturduğu bir mahalle -bn.) eyleme katılmadı. Türk gazeteleri Estelliler'in hıristiyan olduklarını yazmıştı. Fakat bildiğiniz gibi onlar da müslümandır, üstelik ezilmiyorlar da. Ama yazık, Türk devletini destekliyorlar. Cizreliler 17 gün boyunca dükkanlarını kapalı tuttu. Midyat'ta askerler kapalı dükkanların köşebaşlarında dururlarken çocuklar, onlarla alay edip kışkırtmalarını hedefliyorlardı... Ne Midyat'ta ne Silopi'de, ne Cizre'de, ne Şırnak'ta açık hiç bir dükkan kalmamıştı. Tamamıyla bir birlik oluşturmuşlardı. Cizre'de bir çocuk da vurulmuştu. Çocuğun bacısı ve anasının resimleri Türk gazetelerinde yayımlandı. Ana şöyle diyordu, "Yavrum, Yusuf'um, kızım kimse vurulmadı! Şehit oldu benim oğlum şehit... O ölmedi yaşıyor hala!" Evet, gerçekten herkes Cizreliler'in yaptığını yapmış olsaydı, bugün çoktan kurtulmuştu ülkemiz. Cizreliler, hiçbir ajansı içlerinde bırakmıyor. Hepsini gebertiyorlar.

Soru: Yani, sizce Cizreliler yiğitler mi? Yoksa içlerinde arkadaşlarımız mı çok?

Cevap: Evet Cizre'de arkadaşlar da çok. Fakat Cizreliler'in aslı da temizdir. Aslında ülkemizin herbir tarafı çoktan Cizre

gibi olmalıydı şimdi. Sanki diğer yerlerde Parti az mı çalışıyor? Düşman ve hain yüreklere az mı korku salıyor? Partinin yarattığı insanlık az mı halkın yüreğinde yankılandı? Neden diğer yöreler de Cizre gibi yapmıyorlar? Bu defa, Nusaybin de var gücüyle kendini bu işe verdi, iyi yaptı. Qamişlo Kürtleri de yiğitlik ettiler. Yazın ortasında 17 gün dayanışma amacıyla işi bıraktıklarını, kepenklerini indirdiklerini duydum. Yiğitlikleri sınırlarını aşarak saldırdılar. Ayrıca Nusaybin'de Kürt bayrağı da dalgalandırıldı. Diğer iki çocuğum Hozan ve Yavuz da yanımdaydılar. Bayrak dalgalanırken resmini çekmeyi düşündüm. Ama askerler her tarafı sarmıştı. "Yasak!" deyip beni durdurdular. "Neden yasak, bu yasağın neyin nesini" diye sordum. Kısaca; beni yanıştırmadılar. Halk arasında, "Aman ne kadar da güzel bir bayrakta o öyle? Yazık doğaya göremedik!" deniliyordu. Bazıları da, "Şöyle gördük, böyle gördük" deyip anlatıyorlardı Kürt bayrağını... mutluluklarını dile getiriyor, imrendiriyorlardı yanındakilerini.

Kadınlar, çocuklar, yaşlılar ve gençler Serihildan'a topekün katılmıştı. Köylerde de kimse kalmamıştı. Cizreli ve Nusaybinli insanlarımızın yaptığı yiğitliği bugüne kadar hiç kimse yapmamıştır. Sonra iki tankı da tahrip ettiler.

Halk, otobüslerle gelen askerleri taşıyıp defolun diye bağırıyordu. Cizreliler'in gösterdiği yiğitlik az mıydı? O zaman eşim Ramazan'a, "Hadi mal-mülkü satıp Cizre'ye yerleşelim. Hiç olmazsa arkadaşlar eve geldiğinde buradaki komşular gibi ihbarda bulunacak soysuzlar yoktur orada" dedim. Komşu olduğumuz, aynı toprağı ve suyu paylaştığımız halde, bu bedbahtlık ve ihanet niye, anlayamıyorum!

Soru: Halkın devrime katılım durumu nasıldır? Halk gerillaya verdiği desteği arttırmaya başladı mı? Biz buradakilere ne yapabiliriz?

Cevap: Oğlum, hain ve ihbarcılar sorunu halledilmeden ne yapılabilir ki? Onlara karşı nasıl hareket edilmesi gerekiyorsa öyle yapılmalıdır. Yüreklere korku salmak gerek. Eğer halk böyle direnişler gösterebiliyor, birliğini sağlayıp bu şekilde ayağa kalkabiliyorsa, Türk devletinin bunun karşısında yapacağı hiç birşeyi kalmamıştır demektir. Halkımız para, rüşvet, ikramiye vb. şeylerle satın alıp kendilerine bağlamaya çalışıyorlar. Halkımızdan onlara kanaanlar da oluyor. Onları tehdit ederek, ikna ederek düşmandan uzaklaştırmak gerekir.

Bazıları da bir günde amaca ulaşmak istiyorlar. Yanlış bir tutumdur. Halkımızın durumunu bilmiyorlarmış gibi davranıyorlar. Önce hainler yaptıklarından caydırılmalıdır. Düzelmeyenler, o zaman onları ya ölüm ya da ateşler içinde yanma beklemelidir.

Bir dönem İstanbul'daydık. Nereli olduğumuz soruluyordu. "Kürdüz, Mardinli'yiz" diyorduk. "Ha demek Süryani'siniz" deniliyor-

Devamı 18. sayfa

Tarım ve sanayi merkezi bir beldemiz

DİLÛK

(Antep)

-II-

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

GÜNEY-BATI KÜRDİSTAN

YERLEŞİM ALANLARI VE NÜFUS DAĞILIMI

Antep şehrimiz Kuzey Kürdistan parçasının Güney-Batı Eyaleti içerisinde yer alır. Aynı zamanda Güney-Batı Kürdistan ve Türkiye ile de bir sınır şehrimizdir. Güneyden Güney-Batı Kürdistan, doğudan Urfa, kuzeyden Maraş, batıdan ise Türkiye'nin Adana ve Hatay illeri ile sınırdır.

Ortalama olarak denizden yükseltisi 500 ile 1000 metre arasında değişir. Sınırları vadi, ova ve dağlarla çevrilidir. Toprakları az engebeli ve yerleşime elverişlidir.

Antep, nüfus olarak Kuzey Kürdistan'ın en büyük şehridir. Türkiye şehirleriyle de orantılıdır. Sayılı büyük iller arasında yer alır.

tadır.

Araban'a bağlı 38 köy vardır. Araban Ovası üzerinde kurulan ilçenin ekonomisi tarıma dayalıdır.

İslahiye: Antep'in batısında kurulmuştur. Merkez, Kilis ilçeleri, Hatay, Adana ve Maraş şehirleri ile sınırdır. Alanca, Merkez ilçeden sonra Antep'in ikinci büyük ilçesidir.

Nüfusu 85.605. Yüzölçümü 1.513 kilometrekare. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 57 kişi. Nüfusun %26'sı ilçe merkezinde yaşamaktadır.

İslahiye'ye bağlı 2 bucak ve 70 köy vardır.

İlçenin önemli bir bölümü İslahiye Ovası'nda yer almaktadır. Bu, beldenin en verimli bir ovasıdır. Ovada pamuk, tahıl, baklagiller ve sebze yetiştiriciliği yapılır.

Kilis: Beldenin güneyinde ku-

kareye düşen nüfus yoğunluğu 71 kişi.

Nizip'e bağlı 1 bucak ve 117 köy vardır.

İlçenin güney kesiminde tarıma elverişli küçük ovalar bulunur. En önemli tarım ürünleri antepfıstığı ve zeytindir. Nizip çıkardığı sabunla da tanınır. Alanda işçi sınıfı da önemli bir yoğunluktadır.

Oğuzeli: Antep'in güneyinde kurulmuştur. Güney-Batı Kürdistan, Nizip, Merkez ve Kilis ile sınırdır. Antep'in küçük ilçelerindedir.

Nüfusu 37.903. Yüzölçümü 475 kilometrekare. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 80 kişi.

Oğuzeli'ne 2 bucak ve 88 köy bağlıdır.

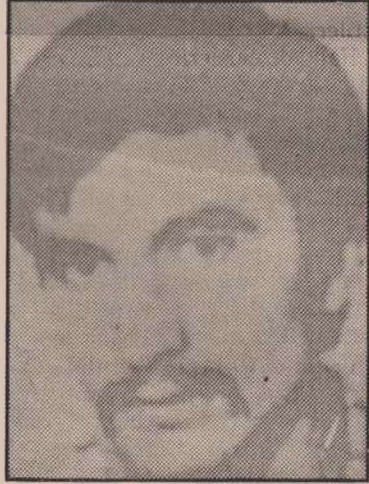
İlçe ekonomisi tarıma dayalıdır. Tahıl, sebze, üzüm, zeytin ve fıstık yetiştirilir.

ketimiz, sömürgeci düşmanın bu ilk ve sert yöneliminde, ya geleceğe doğru yol alacaktı, ya da geri adım atarak yok olup gidecekti. Çünkü, Hareket henüz grup aşamasında; mensupları tecrübesiz ve hem de tüm maddi olanaklardan yoksundu. Düşmana ve ajan örgütlenmelerine, ideolojik ve politik karşılık vermek sorunu vardı. Tüm engellere ve yoksunluklara rağmen, Hareketimiz dönemi başarıyla atlattı. İşte, bu zor ve tarihi dönemde Parti Önderliğinin belirleyici rolü olacaktı. Politik uyanıklığı sayesinde Hareketimiz tasfiye olmaktan kurtuldu.

Aslında Haki yoldaşın katledilmesi, ulusal kurtuluş hareketimize ağır bir darbe olur. Haki yoldaş katledilmekle kalınmaz, düşman tarafından Hareketimiz içine ajan unsurlar sızdırılır, "Apo-

Antep, Kürdistan proletaryasının en yoğun olduğu bir alandır. Bunu da dikkate alan Hareketimiz, bölgeye büyük önem verdi. Haki KARER yoldaş, ulusal kurtuluş düşüncesini ilk olarak Antep'e taşıyan yoldaşımızdır. Gerek Haki yoldaşın döneminde, gerekse daha sonraki süreçte yürütülen ulusal kurtuluş çalışmalarını güçlü sonuçlar ortaya çıkardı. Bölgeden çok sayıda kadro çıkarıldı. Bölge proletaryasına küçümsemeyecek düzeyde işçi sınıfı bilinci verildi. 12 Eylül döneminde kadar Antep, Hareketimizin en güçlü gelişmeler yarattığı şehirler arasındaydı. 12 Eylül askeri darbesinden bu yana gelişmeler kesintiye uğradı.

Bu dönemde Antep'te başarılı çalışmalar, yürüten ve daha sonraları şehit düşen yoldaşlarımız vardır. Haki KARER, Kemal

Haki KARER

Yüzölçümü 7.642 kilometrekare olan Antep'in barındırdığı nüfus 808.697'dir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 106 kişidir. Bu nüfus yoğunluğu, kuzey Kürdistan ortalamasının çok üzerindedir.

Merkez İlçe: Antep'in ortasında kurulmuştur ve Araban dışındaki diğer tüm ilçelerle sınırdır. Beldenin alan, nüfus ve nüfus yoğunluğu olarak en büyük ilçesidir.

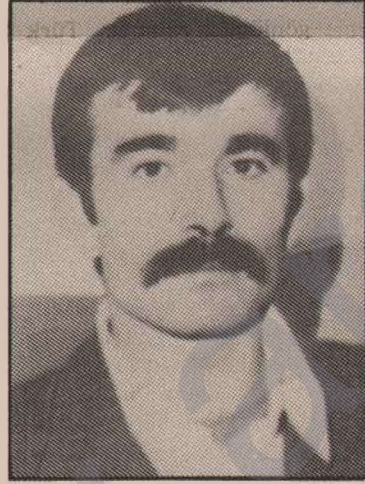
Nüfus 449.392. Yüzölçümü 2.105 kilometrekare. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 213 kişi. Nüfusun %85'ine yakını merkezde yaşamaktadır.

İlçeye bağlı 1 bucak ve 143 köy vardır.

Merkezde sanayi ve ticaret gelişkin bir düzeyde. Köylerde ise genellikle bağcılık, fıstık ve sebze yetiştiriciliği yapılır.

Araban: Beldenin kuzeyinde kurulmuştur. Yavuzeli ilçesi, Urfa, Adıyaman ve Maraş şehirleri ile sınırdır. Beldenin üçüncü küçük ilçesidir.

Nüfusu 26.868. Yüzölçümü 496 kilometrekare. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 54 kişi. Nüfusun %81'i ilçede yaşamak-

Kemal PİR

rumuştur. Güney-Batı Kürdistan, Oğuzeli, Merkez İlçe, İslahiye ile sınırdır. Merkez ve Nizip ilçesinden sonra nüfus ve nüfus yoğunluğu bakımından Antep'in üçüncü büyük ilçesidir.

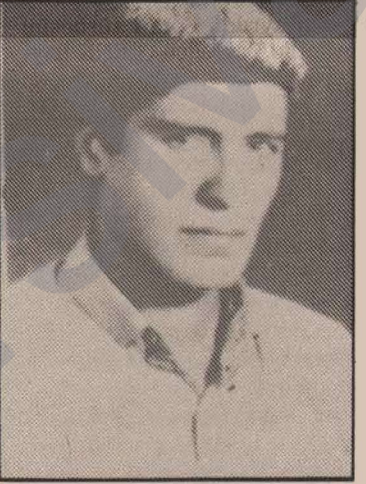
Nüfusu 95.419. Yüzölçümü 1.243 kilometrekare. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 77 kişi. Toplam nüfustan 58.335 kişi ilçe merkezinde yaşamaktadır. İlçe merkezinde bu nüfus sayısı Merkez İlçe'den sonra ikinci sıradadır.

Güney-Batı Kürdistan'a 10 kilometre uzaklıkta olan Kilis'e bağlı, 1 bucak ve 106 köy vardır.

Halep üzeri Ortadoğu'ya açılan karayolunun önemli bir kavşağında bulunması ve Güney-Batı Kürdistan'a sınır olması nedeniyle ilçe ekonomisinde ticaret önemli bir yer tutar. Aynı zamanda kaçakçılığın da yoğun olduğu bir ilçedir.

Nizip: Antep'in doğusunda kurulmuştur. Güney-Batı Kürdistan, Urfa, Yavuzeli, Merkez ve Oğuzeli ile sınırdır. Nüfus bakımından Merkez'den sonra ikinci büyük ilçedir.

Nüfusu 96.367. Yüzölçümü 1.348 kilometrekare. Kilometre-

Sait ŞİMŞEK

Yavuzeli: Antep'in kuzeyinde kurulmuştur. Urfa, Araban, Maraş, Merkez ve Nizip ile sınırdır. Nüfus ve yüzölçümü bakımından beldenin en küçük ilçesidir.

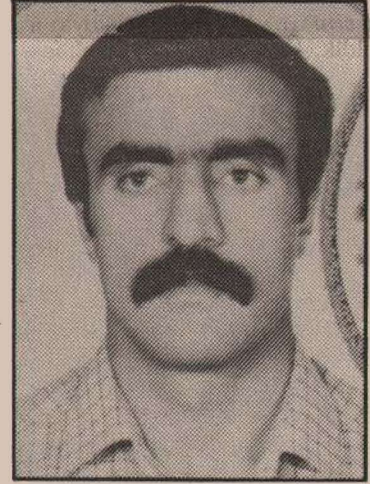
Nüfusu 17.143. Yüzölçümü 463 kilometrekare. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 37 kişi.

Yavuzeli'ne bağlı 30 köy vardır. İlçe topraklarının önemli bir bölümünü Yavuzeli Ovası oluşturur. Tahıl, baklagiller, sebze, meyve, üzüm ve zeytin yetiştirilir.

(Yukarıda verilen istatistikler 1980 yılına aittir.)

ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELEMİZDEKİ YERİ

Antep denilince, Parti hareketimizin ilk şehidi, değerli enternasyonalist Haki KARER yoldaş akla gelir. Haki yoldaşın kanı, ulusal kurtuluşçu düşüncenin çağdaş önderliğinin dökülen ilk kanıdır. Antep'te, sömürgeci Türk devletinin oluşturduğu ajan örgütlenme olan "Sterka Sor" adlı örgüt tarafından katledilen Haki yoldaşın şehadeti, Hareketimizi tarihi bir kararlar karşı karşıya getirmiştir. Hare-

Sabri GÖZÜBÜYÜK

ketimiz, Haki yoldaşın başını öldürdü" propagandası geliştirilir. Hareketin mensupları çok çeşitli biçimlerde düşürülmeye çalışılır. Dönem oldukça sancılıdır ve Hareketin önderliğini oldukça zorlar.

Zorlu ve yaman döneme karşı kısa denilebilecek bir dönemde toparlanma sağlanır. Haki yoldaşın anısının da bir gereği olarak Parti Programı çıkarılır ve bu şehadet olayının yaklaşık 1,5 yıl sonrasında PKK'nin kuruluşu gerçekleştirilir. Bu gelişme, düşmanın karşı-devrimci darbesine karşılık devrimci bir intikam olur.

Antep, Hareketimize yönelik saldırıların yoğun şekilde düşman ve sosyal-şovenler tarafından yürütüldüğü bir alandır. Hareketimizin çıkışından 12 Eylül askeri darbesine kadar, bu saldırılar yoğun şekilde devam etti. Hareketimizin önde gelenlerinin hemen tümü bölgede bu yoğun saldırılar ortamında çalışmalar yürüttü. Bu saldırılar daha çok önder yoldaşlarımızın imhalarını hedefliyordu. Bu imha mantıklı saldırılarla birlikte yoğun bir teşhir ve tecrit kampanyası geliştiriliyordu.

Ali Kamber DEMİR

PİR, İsmet DOĞRU, Sait ŞİMŞEK, Sabri GÖZÜBÜYÜK ve Ali Kamber DEMİR, Antep'te ulusal kurtuluşçu çalışmalar yürüten ve mücadele içinde şehit düşen yoldaşlarımızdır.

Partimiz, Antep'te 12 Eylül öncesinde yarattığı ve 12 Eylül ile birlikte durgunlaşan ulusal kurtuluşçu potansiyele yeniden ulaşmıştır. Bu potansiyele ulaşma hem kırsal kesimde ve hem de şehirsel alanlarda gerçekleşmiştir. Bölgedeki gelişmeler, olumlu bir seyir izlemektedir...

Antep, geçmiş pratiğinde de görüldüğü gibi ulusal kurtuluş mücadelemizin güçlü gelişmeler yaratabileceği bir konuma sahiptir.

Antep şehrimiz de sömürgeci düşmandan kurtulacaktır. O gün geldiğinde Haki yoldaşın anısı daha anlamlı ve yaygın olarak yansıtılacaktır. Haki yoldaş, ulusal kurtuluş ideolojisini Antep'e ilk taşıyan militan ve bu devrimci ideolojinin alana ilk dökülen kanın sahibi ve kahramanı olarak anılacaktır.

Gelecek sayıda: SERHEDAN (Kars)

Oğul, hep hayır içinde olasin...

Baştarafı 16. sayfada

du. "Kürtler de kimmiş" diye soruyorlardı. Evet, Kürtler'in adı sanı bile yoktu. Ama bugün açık alınla, "Kürdüz" diyebilirsiniz. Dün, Kürt yoktu ki adı olaydı! Ama bugün adımız, hatta artık "devletimiz" bile vardır. Bu yeni bir gelişmedir. Belli sınırlar içinde faal olan bir devletimiz olmasa da, adımız ve sanımız bellidir.

Soru: Avrupa'daki Kürtler'e ilişkin ne düşünüyorsunuz? Onlardan bir istediğiniz var mı? Ülkede, Avrupa'daki Kürtler'den gelen bir yardım gördünüz mü? Bir aydır buradasınız, Avrupa'ya nasıl görüyorsunuz?

Cevap: Doğrusu ülkemdeki gerçeklikle burada yaşananlar arasında dağlar kadar fark gördüm. Buradaki bizim Kürtler neredeyse ülkelerinde olanlara aldıkları bile yok. Bu kadar şehit var, bu kadar çok insan kanını dökyor, buradaki bizim Kürtler ise dört kurşunu esirgiyor. Partinin gidip resmen yardım istemesi doğru olur mu hiç? İllahi Cephe komiteleri veya derneklerin gidip istemeleri mi gerekir? Nerede olursa olsun, her Kürt insanı, Kürt adı yaşatıldığı için şükretmesi gerekmez mi? Adımız, varlığımız tarihten bile silinmiyor muydu? Bunlar uğruna o kadar çok şehit verildi, bu bilinmek zorundadır! Ama halen de bazıları Avrupa'da yalan-dolan konuşabiliyor, hayret doğrusu! Geceler düzenliyor, bilmem parti-marti kuruyorlar... Bu ne yalancılık? Bu ne rezalet? Hem Avrupa'da olanların daha çok çalışması gerekmiyor mu? Çocuklarının yiyecek ve ihtiyaçlarından fazlasını mücadeleye aktarmaları gerekmiyor mu yani? Bu kadar yiyeceğe, bu kadar giyeceğe ve şu kadar da dağlarımızdaki arkadaşlara demeleri gerekmiyor mu? Bir de şehit çocukları Fransa'dan gelecek yardımlara kalsalar zaten aklıktan göçüp giderler. Şehit çocukları sadece Almanya veya başka yerlerdekilere yardımına muhtaç olsalardı, halleri fenaydı. İyi ki şehit çocukları muhtaç değildi.

Soru: Daha önceleri Avrupa'dakiler sadece ekonomik yar-

dımlarda bulunsunlar yeterlidir deniliyordu. Ama bugün ülkedeki mücadele koşullarına göre hareket edersek, insanların sizin nasıl davranmalarını gerekir?

Cevap: Eğer bu iş bana kalsaydı, şöyle yapardım: İki veya üç kişilik ailelerden birer kişi kazanır ülkeye yollardım. Eğer tek çocuklu aile olsa, onlardan da mali destek vermelerini isterdim. Çünkü ülkedeki direniş, vatan kavgası büyümüşür. Vatan sana muhtaç, vatan seni de bekliyor. Vatanına destek olandan Allah da razı olsun. Salt sözde yardımcı olanın da yüzü her zaman karadır.

Soru: Ülkede gerillalar nasıl savaşıyor, iyi savaşıyorlar mı?

Cevap: Onlarla karşılaştığım her fırsatta aralarına aldıklarına çok dikkat etmeleri gerektiğini söyledim. "Bazen deliler, ahmaklar, hatta MİT ihbarcıları aranızda girebiliyor... Bunlara dikkat etmeniz gerekiyor" diyordum. Bir gerilla grubu sorumlu bana şöyle demişti: "Ana, dediklerinin tümü doğrudur, biz de bunları biliyoruz. Fakat biz onları iyi tanıyor ve düşmana karşı tutuyoruz. Nihayet onlar da insanımızdır. Onlara doğru yolu göstermeye çalışıyoruz. Yaptıklarının doğru olmadığını canlı örnekler göstererek onlara gerçekleri öğretmeye çalışıyoruz. Halkımız yağınla tahribatlara maruz kalmış ve çokca yolunu şaşmıştır. Bu nedenle, halktan yolu şaşırana da sahip çıkarız. Ne yapalım ana..., halkımız zavallı duruma düşürülmüştü. İnsanları bu durumdan kurtarmamız gerekiyor, zaten görevimiz de budur."

Soru: Serok APO'ya iletceğiniz bir isteğiniz var mı?

Cevap: Allahıma bin şükürler olsun ki, oğlum Serok'un gösterdiği yolun şehidi oldu! Allah oğlumun ömrünü de Serok'a ihсан eylesin! Hepimiz o mutlu güne kavuşuruz inşallah! O gün ki, artık Kürt ve Kürdistan özgür-

dür! Bozan oğlumun gönlünde kalan muradına O'nun adına bari ben erseydim! Ben Bozan'ın annesi, Serok Apo'ya sonsuz selam ve sevgilerimi iletir, gözlerinden hasretle öperim. Bozan Serok'un öğrencisiydi. Serok'un yanında ders ve talim gördü. Serok, Bozan'ı doğru bir yol ve dava için, namus ve şeref için hazırladı. Bunun için önce Allah'tan sonra Serok'tan memnunum. Oğlum bu doğru yola, namus ve vatan yoluna koyduğu için ondan sonsuz derecede memnunum. İki çocuğum daha var. Bozan'ın adını doğacak çocuklarımıza vereceğiz elbette. Bozan'ın ülkemiz ve halkımız uğruna yaptıklarının bilincinde olanlar, daha şimdiden çocuklarına onun adını vermeye başladılar bile.

Serok ve cemaatine selamlarını sunarım. Ülkemiz insanları şimdiye kadar ahmakça baş eğdiler. Misto-Koro (Mustafa Kemal -bn.) babalarımızın gibi dizdiler besteleri ona. Fakat bugün artık kimin halkımızın başı olduğunu herkes öğrenmiştir! Keşke bir defa Serok'un sesini duysaydım, ne olurdu! Bozan mezardan kalkıp yanıma gelmiş olurdu o zaman! Daha düne kadar biz

Kürtler ve Kürtlüğümüz ölüydü. "Kürt de neymiş?" diyorlardı. Ama bugün Allah'ın ve Serok'un sayesinde adımız, kimliğimiz kabul görmüştür. Halkımız artık eski halk değildir... elini haksızlığı yıkmak için kaldırıyor... haksızlığa kalemiyle karşı koyuyor... haksızlığa karşı her şeyiyle direniyor. Fakat halen hain ve kalbi kötüler aramızda dolaşabiliyorlar. Öyleyse, kurtuluşu sağlayana kadar çok çalışmalıyız. Bugün askerler köyümüze geldiğinde korkmaktadır. Bugün yolumuzu, bayrağımızı, Serok'umuzu tanıyoruz. Serok'umuzu tanıyor, kim olduğunu biliyoruz. Kürtler şimdiye kadar Atatürk'ün "himayesinde" değiller miydi? Kimdi bu Atatürk? Kimin çocuğu olduğu belli olmayan, onun bunun çocuğu biri... Şükür Allah'a ki bugün kendimizin himayesindeyiz.

Bir defasında Diyarbakır Cezaevi'ndeki tutukluları ziyarete gitmiştik. Mahkeme günüyüdü. Birisi gelip mahkemenin olmayaacağını söyledi. Esirler, "Türkçe konuşmuyoruz..." "Kürt ve Kürdistan devletinin üyeleri sizin yerinizde olsaydı karşımızda ancak o zaman ifade verirdik"

demişler savcı ve hakimlere. Eğer bizler de esirlerin yaptığının yarısını yapmış olsaydık, Cizre ve Nusaybinliler'in yaptıklarının yarısını yapmış olsaydık, Bozan, Davud ve Ekrem'ler gibi Kürdistan şehitlerinin yolunda olsaydık, bugün Kürdistan çoktan kurtulmuş, düşman kahrolmuştu.

Dilo, Allah Serok'un yardımcısı olsun! Üç kişiydiler, Türk devletine meydan okudular ve nihayet bizi yine Kürt yaptılar. Bizi ordulaştırdılar, Kürdistan'ı yaşattılar. Kültürümüz, müziğimiz de artık serbesttir. Yakalansak da, ölsek de ne yazar. Partimiz var, ordumuz var, savaşımız var. Sloganlarımız, mısralarımız, dizelerimiz Kürt ve Kürdistan içindir artık. Düşmana baş eğmek yok artık. Sıkıştığımızda Mahsum KORKMAZ Akademisi gibi kamplarımız var gidecek... Serok'umuza ulaşabiliyoruz. Avrupa'ya geleceğimize, ordumuz saflarına katılabiliriz. Bundan böyle Kürt devletinin egemenliğinde yaşamayı kabul etmiyoruz, etmeyeceğiz!

* Bu söyleşi Kürtçe'den tercüme edilmiştir.

Irak'a kimyasal silah satımında...

Baştarafı 8. sayfada

kimyasal silah üretiyor ve bu konuda en çok Alman firmaları tarafından destekleniyor.

- Silahsızlanma Araştırma Merkezi SİPRI'nin raporlarına göre, süper güçlerin hemen hepsi Irak'a maddi destek sundu. Hatta bu listeye göre FAC 20.sırada. Başta SSCB, Fransa ve Çin geliyor. Ancak dağılım açısından FAC en başta yer alıyor. Yani tüm silah üretim fabrikalarında Alman teknisyenleri eğitim olarak faaliyet yürütüyor. Örneğin Irak'ın Askeri Araştırma Merkezi SAAD 16'ya bir zamanlar 38 Alman firması eğitmen göndermiş. Bu eğitmenler, tüm silah üretim tesislerinin-mühendis ve teknisyen olarak vazgeçilmez birer unsurları oldular.

- CIA'nın verdiği bilgilere göre, Mısırlı bir tüccar Almanya'da Irak'ın bakteriyel silah üretimi için hammadde alış veriş girişimlerinde bulundu. Irak, kimyasal silahların yanısıra bakteriyel silah üretimine ağırlık verdi. Çünkü bu silahlar, kimyasal silahlardan yüz kat daha etkilidir.

- Irak, özellikle mantar zehirlerinin peşinde. Çünkü bunlar, genetik müdahale sonucu tek taraflı kullanılabilir; yani kullanan güç, kendisini bu silahlara karşı iğnelerle koruyabiliyor. Bu tür zehirli maddeler, gerektiğinde çok sınırlı bir tarzda da kullanılabilir.

- Irak'a zehirli madde satışında en çok Alman firmaları katıldı. Josef Kühn isminde bir şahıs, Aşağı Saksonya bölgesinin Neustadt am Rüberberg kentinde bulunan bir firmanın Irak'a bu malzemeleri satmasına aracı oldu.

- Ancak bu konuda CIA'nın bilgisi dahi kıtmış, yani oldukça gizli bir tarzda yürütülüyor, Irak'ın bu konuda ne kadar ilerlediği tam olarak bilinmiyor.

- BND ve Federal Hükümet

bu tür silah ticareti hakkında ABD'den sürekli bilgi almasına rağmen fazla bir girişimde bulunmuyor. Örneğin SPD'nin silahlanma uzmanı Norbert Gansal'ın verdiği bilgilere göre, yılda 1000 kere somut bilgi veriliyor.

- FAC'nde her yıl 75.000 ihracat dilekçesi veriliyor. Bunları kontrol etmek mümkün olmadığı için kanun gereğince şüpheli durumlarda 'serbest ticaret' lehine karar alınması gerekiyor. Üstelik hem askeri hem de sivil amaçlar için kullanılacak malzemelere yönelik hiç bir engel yok. Ki kimyasal maddeler böyledir.

- Silah satımı konusunda FAC'nin önünde uluslararası engeller bulunduğu için silah satmanın diğer bir yöntemi, silahların ve hammaddelerin diğer bir NATO ülkesinde bulunan yavru firmalara satılması ve bunlar üzerinden aktarılmasıdır. Örneğin, F. Alman MBB firması, İspan-

ya üzerinden Irak'a savaş helikopteri sattı. Milan-Hot ve Roland roketleri, Euromissile adında Alman-Fransız ortaklığı üzerinden satıldı. Iraklı subaylar, İran-İrak savaşı sırasında Almanlar tarafından uçaksavar roketlerinin kullanımı konusunda eğitildi. Kimyasal silah satımına ise, WET firmasının yanısıra Karl Kolb ve Pilot Plant firmaları katıldı. Bu malzemelerin resmi olarak gübre üretimi için satıldığı bildirildi.

- Olay şimdi bu denli açığa çıktıktan sonra kovuşturmayla uğrayan WET firması, hemen iflas ettiğini ilan etti. Ayrıca kovuşturmayı yürüten Darmstadt savcılığı, araştırmalar sırasında her tarafta engellerle karşılaştığını bildirdi. Federal Ordu dahi bilgi vermeyi reddediyor, böylece de belge toplanamıyor.

- Geçen yıl H.H. firması Irak'a bazı özel metal tesisleri sattı. Araştırmalar sonucu bu metal tesisleri içinde Uranyum 235 maddesinin üretiminin mümkün olduğu ortaya çıktı. Uranyum 235 atom silahının temel maddesidir.

ÇGD ilk raporunu...

Baştarafı 10. sayfada

Olaydan sonra çeşitli çevrelerin öne sürdüğü 'kallıamı PKK yapmadı' savları gazeteciler köye serbestçe girmediği için netlik kazanmadı.

Bunun dışında bölgede artık gazeteciler, sadece olay bölgelerine değil, bölgede seyahat ederken bile güçlüklerle karşılaşılıyorlar. Daha önceleri kimlik kontrollerinde rahat olan gazeteciler, artık didik didik aranıyor, adeta 'neden Güneydoğu'ya geliyorsunuz' sorularıyla karşılaşılıyorlar.

Bölgede, halk arasında bir tedirginlik göze çarpıyor. Yurttaşlar özellikle sürgün işleminin yaygınlaştırılmasından korkuyorlar. Kent merkezlerinde, kasabalarda, köylerde olası sürgün

listeleri kulaktan kulağa yayılıyor. Şimdilik sadece memurların sürgünü gerçekten başlamış durumda.

Siyasi partilerde Cizre olayları ve kararnamelemlerin çıkmasından sonra başlayan suskunluk sürüyor. Hatta, büyük umutlarla kurulan ve ilk başlarda doğudaki eski SHP'liler tarafından desteklenen HEP'de, artık ilgi görmüyor. SHP'nin prestijini kurtarmak amacıyla hazırladığı Kürt Raporu olumlu tepki almıyor.

Bunların yanısıra, bölgede yerli ve yabancı insan hakları savunucularının, parti gözlemcilerinin ve milliyetine bakılmaksızın tüm gazetecilerin seyahat ve haber alma özgürlüğü tehdit altında.

BERXWEDAN Abone fişi

Adı, Soyadı:
Adres:

6 Aylık

Almanya içi:

DM 30

Almanya dışı:

DM 35

1 yıllık

Almanya içi:

DM 60

Almanya dışı:

DM 70

Abone hesap numarası:

Bfg.-Bonn

Konto Nr.: 1205242100

BLZ: 380 101 11

Yazışma adresi:

Feyka-Kurdistan

Postfach 15 31

5300 Bonn 1

NOT: Bu fişi doldurarak ödeme makbuzu ile birlikte yukardaki yazışma adresine gönderiniz.

Impressum:
Metin Özkan
Adlerstr. 7
2085 Quickborn

Yazışma Adresi:
BERXWEDAN
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach: 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
Bfg. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya 3.00 \$
Avusturya 18.00 s.
Belçika 60.00 bfr.
Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 ff.

Hollanda 3.00 hfl.
İngiltere 0.80 £.
İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

Destpêk di rûpela dawî de

lê siwar bûbû, bi tevayî hat rûxandin. Pêşmerge, destur nedan ku navgîna duwemin bikaribe xwe nêzîkî cihê şerî bike.

Koma ku bûye hedefa êrişê, komeka şerê taybetî bû. Weke dagirker ji dibêjin, ev kom, li gundan axiftinên "aşîyê" dikira.

Lê belê em gelê Kurd, gelekî baş dizanin, "aşîya" wan dihê çî wateyê. Li hemû êrdimên bakurê Kurdistanê, ji sala 1984'an vir ve, komên bi vî nolê hatine avakirin.

Ev kom diçin gundan, gundiyan dicivnin ser hevûdu, wan tehdît dikin, PKK û pêşmergeyan gunehbar û tewanbar dikin û ji gundiyan dixwazin ku bibin cerdevanên ceş. Xebatên vî nolê karûbarên wan ên bingehi ne. Komên vî nolê pêşmergeyan diçin wan gundan, ku alikariyên aktif didin tîkoşîna rizgariya netewa Kurdistan.

Xebata van komên şerê taybetî, xebata timên xweser tewaw dikin. Gava timên xweser dixwazin bi terore bigihin armancên xwe, ev ji bi azîneyên nermiji dixwazin xwe bigihin eyni armancan. Ev bikaranînkare ramyarîya şerî û darê zorê ne, ku ji aliyê gelê me ev ramyarî gelekî baş dihê na-

derdorê dest bi operasyonê berfirî kirine. Gava em li van operasyonan binêrin, eşkere dibe, ku subay hîna di destê pêşmergeyan de ye.

Di domana vî êrişê de pêşmergeyan me yê rizgariya netewî çî hundabûnekê nedane û lédan nexwarine. Herweha pêşmerge, dest danine ser gelek çekên serbazên dijmin ji.

Êrişeke pêşmergeyan çû ser avahiya hikumetê li navçeyê

QILABAN-ÇOLAMERG: Şeva 13'ê Tebaxê pêşmergeyan me yê rizgariya netewî, êrişeke bi rokêtan birin ser avahiya hikumetê ya li navenda navçeya Qilaban. Sê rokêtan li avahiye ketin. Avahi heya birekî pêwîst şewitî.

Sê polisên li pêşîya avahiye nobedari dikiran, birindar ketin. Birinên polisyan gelekî xedar in.

Pêşmerge dozerek û du navgînan rûxandin

EBEX û ELBAK-WAN: Roja 8'ê Tebaxê li ser rîya Ebex (Ozalp) û

bi rokêtan hilweşandin. Di şer de pêşmergeyan ARGK ên bi navên **Bêrivan**, **Seyda** û **Remzî** û gundiye welatparêzê bi nave **Abdî**, ku biryara li kêleka pêşmergeyan şerî kirinê dabû, şehîd ketin. Miriyên ji nava rêzên dijmin çend kes in, hîna em agahdar nebûne. Piştî şer serbazên dagirkeran gelek gundî girtin. Xaniyê welatparêzêkî ji, yê bi navê Şexoyê Emîkê, dan ber agirî û şewitandin. Herweha dest ji danin ser biqasî 50 milyon lîrê vî welatparêzî, ku diravên wî di xênî de bûn.

Mayîna pêşmergeyan panzêreke leşkerî firand

SÛRT: Roja 6'ê Tebaxê pêşmerge mayînan vedan ser rîya gundê Çêlikan. Panzêreke leşkerî ji ser mayînekê derbas bû. Bi peqîna mayîne panzêrî fîrî baniyan. Panzêra ji ser mayîne derbas bûbû, bi tevayî şewitî û rûxî. Serleşkerêk û çar serbazên di panzêre de bi xedari birindar ketin. Dagirker wan, bi ambulansan birin nexweşxaneyê bajarê Sêrtê. Heya niha hîna em agahdar nebûne, ka ev serbazên dijmin mirine yan ne.

ya dijmin eşkere û şîrove kirin. Ji gundiyan xwestin, ku nebin navgîna vî ramyarîyê.

Piştî çalakîyê serbazên dagirkeran ji hatin gund. Neh "parêzkarên" dest li ser çekên wan hatibû danin, girtin. Weke nûçeyên ji êrdimê digihin me, kesên ku dest li ser çekên wan hatiye danin, di standîna çekan napejirînin û gundî li ber xwe didin. Lê hinekan ji, hejmareka gelekî kêm, di standîna çekên dijmin standine.

Li dora gundê Payî navçeya Xîzêrê herweha hinde şerên çekdari ji, di navbera pêşmergeyan ARGK û yekeniye dijmin de çêbûne. Ev şer cih bi cih rojek û nivê domane. Di van şeran de du polisên girêdayê komên taybetî hatine kuştin û pênc ji bi xedari birindar ketine. Dagirker, hejmara kuştîyên ji nava rêzên xwe yê di vî şerî de veşartî hiştin, lê hejmara kuştîyên ji pêşmergeyan çar dan bihiştandin. Lê weke nûçeyên ji êrdimê û cihê şeran gihane me, eşkere dibe ku ev daxweyanîya dijmin ne rast e û di şer de tenê pêşmergeyek şehîd ketiye. Di van şeran de herweha zarokêk ji bûye hedefê berikên komên xweser û hatiye kuştin. Welatparêz ji êrdimê agahî gihandin me, ku xebatên pêş-

Motkan, yekeniye HRK livbaziye rêzbirêz ên tolehildanê pêkhanin. Paşê, ji bo demekê, xebatên me yê rizgariya netewî li vî derdorê hatibûn rawestandî.

Lê niha ARGK di sa xwe li vî derdorê bi cih kiriyê. Lédanên dijwar li dagirkeran û li hevxebatkarên wan dixê. Ev ji xwehdanên sar ji eniya û patika wan dihêne xwarê. Dagirker ji Xîzêr, mîna xeteki di navbera êrdimên Botan û Xerzanê de dizanin, lewma pêwîstiya ku serê xwe didin Xîzêrê. Xebateka pêşmergeyan a li derdorên Xîzêr û Motkan bi cih bûye be, dihê wê maneyê, ku pilanên dorpeçana Botanê yê dijmin di avê de çûne û wê biçin.

Civîneka gundan û livbaziya cezakirî ya pêşmergeyan

ARICAK-MAZRA: Şeva 11'ê Tebaxê, pêşmergeyan me yê rizgariya netewî çûn gundê Çavuşdere navçeya Aricakê. Civîneka mezin û berfireh li gund pêkhanin. Pêşmerge herweha keyê gund ji pişange kirin, ku li gund sixurî dikir. Keyê gund dixwest "parêzkariya" lu gund ji pêş ve bibe. Herweha bikarhanîna "parêzkariyê" ya dijmin ji hate pişange kirin.

Civînen li gundan, ji wê xebatê berek in, ji xebata afirandîna rêxistinên gundan a bi destê pêşmergeyan û tevgera paqijkirîna gundan ji hevxebatkarên dijmin. Ev xebat ji bikarhanîneke berfireh û tund e. Hema hema li çar aliyên bakurê Kurdistanê civînen vî nolê çêdibin. Lê ev livbazi û xebat gelekî kêm xwe dispêrin weşan û rojnameyan. Lê belê civînen li gundan ji şeweyên livbaziye pêşketîne û gelekî pêwîst û bi naverok in. Bîrek in ji xebatên pêşmergeyî. Li gundan ev xebatên ramyarî yê pêşmergeyan çêdibin, otorîteya dijmin belav dibe. Li şûna otorîteya dijmin, otorîteya rizgariya netewî bi rîya **Komên Gel** avadibe.

Li navenda bajarê sixurekî sergardîyan hate cezakirin

CIZIRA BOTAN: Komeke pêşmergeyan ARGK, şeva 7'ê Tebaxê, li navenda bajarê Cizira Botan, sergardîyanê girtigeha Cizirê yê bi navê Mehmet Atak, li pêşîya xaniyê wî, wî da ber berikên û bi mirinê cezakir. Bêbextê hati cezakirin, bi xebatên xwe yê sixurî (ajani) li Cizirê bi navê deng bû. Mehmet Atak ne tenê nobedari û gardîyaniya girtigehê dikir, herweha di girtigehê de şikenceyan ji çêdikir, girtiyan û mirovên girtiyan bi bartilê dişeland, tevli operasyonên dagirkeran dibû, welatparêzan dida girtin, di navbera serleşkerên artêşa dagirkeran de diçû û dihat û bi vî rîyê ji bartilên mezin ji welatparêzan digirt.

Bi vî livbaziye, otorîteya ARGK li navenda bajarê Cizira Botan li ser girsên bajarî bêhtir hate tekûz û xurtkirin.

Çekên çar "parêzkarên" din jî hatin standin

GUMGUM-MUŞ: Roja 3'ê Tebaxê li qopaniya Çaylar navçeya Gumgumê (Warto), pêşmergeyan me yê rizgariya netewî, dest danin ser çekên çar "parêzkarên" gundan. Berî niha ji pêşmerge li gundên navçeya Gumgumê dest danibûn ser çekên "parêzkarên." Ev bûyer tev şani me dikin, ku li derdorên navçeya Gumgumê otorîteya pêşmergeyan ARGK, her diçe xurttir dibe, hejmara cerdevanan ji gelekî kêm bûye û êdi kêm kes çekên dijmin distinin.

Foto: Medico International

sin. Komên taybetî yê vî nolê hinde xwixwar û hov in, weke ku mirov nekaribe bawer bike. Da bizanibin û derxînin holê, ka pêşmerge hatine gundan ne, jinên pêşmergeyan didin ber muayeneyên nemirovî. Miftiyên di van koman de ji, ol dikin navgîna di destê xwe de û bangeşîya faşîst û dagirkeriyê birêvedibin.

Mafê kesên xebatê ji bo armanceka hevqasî hov û dirinde ya dagirkeriyê birêvedibin, tenê û tenê mirin e. Pêşmerge ji, bi êrişa xwe cezaya ku mafkiribû, da vî komê.

ARGK bi êrişa xwe yekeniyeke dagirkeran belav kir

GIRGÊ AMO (SILOPYA): Roja 2'ê Tebaxê pêşmergeyan ARGK êrişekê birin ser gundê Hesenan, ku dikeve kendal û dêmenên Çiyayê Cûdî. Êriş rastûrast çû ser qereqoleka dijmin. Di vî êrişê de rokêtan ji hatin bikarhanîn. Avahiya qereqolê bi tevayî hate hilweşandin. Di vî êrişê de yekeniyeke dijmin bi tevayî hate tîkbirin û belavkirin. Di vî êrişê de sê serbaz hatin kuştin 13 ji birindar ketin. Weke nûçeyên me ji welatparêzan girtine, ku ew ji ji pêşmergeyan li derdorê girtine, eşkere dibe ku serleşkerê yekeniye dijminê di subay ketiyê destê pêşmergeyan. Li ser encama vî subayî hîna çî agahî negihane me. Dagirker, piştî êrişa pêşmergeyan, li

Elbakê (Başkale) li nêzîkî gundê bi navê Turan pêşmerge avêtin ser şantiya çekirîna rîyan. Dozerek û du navgînan dan ber agirî û rûxandin. Dagirker, da bikaribin li hemberê xebatên pêşmergeyan xwe rabigirin, li êrdimê gelek rîyên bi armancên leşkerî çêdikin. Rîyên çêdikin tev ji bo karên leşkerî bikardihênin.

Pêşmerge, bi karkerên li şantiyê re ji peyivîn, ku hejmara wan hindik bû. Ji karkeran re gotin, ku livbazi ne li diji wan, li diji dagirkerên Tirk e.

Di şerê li gundê Dehşîkê de sê şervanên ARGK û gundiyeke welatparêz şehîd ketin

KOSAR-MÊRDÎN: Komeke pêşmergeyan ARGK a ji çar kesan, ku li derdorên navçeya Kosarê (Kiziltepe) xebatên birêvedibin, di encama giliyekê de, li gundê Dehşîkê ji aliyê yekeniye dagirkeran ve hate zivirandin. Komên xweser ji tevli vî livbaziya dorpeçanê bûn. Roja 1'ê Tebaxê dora saet sisîyan, serê beyanê, şer destpêkir. Biqasî sê saetan doma. Pêşmergeyan hatibûn dorpeçandin, li hemberê êrişa dijmin bi dirûşmeyên serfiraziyê heya berika xwe ya dawî bi mîrxasî li ber xwe dan.

Dagirker di êrişa xwe de rokêtan ji bikarhanîn. Xaniyê ku pêşmerge lê bûn,

Li ser rîya gundên Gurzuvan û Mexesê mayîna pêşmergeyan

BERWARÎ-SÛRT: Roja 8'ê Tebaxê kerwanekî leşkerî yê dijmin ji navçeya Berwarî derket. Navgîna kerwanê ya pêşmergeyan, li ser rîya gundên Gurzuvan û Mexesê ji ser mayînekê derbas bû, ku pêşmergeyan vedabû. Lê heyî niha em agahdarî encamên vî bûyerê hîna nebûne.

Gundek din ji cerdevanan hate paqijkirin

XIZXÊR-SÛRT: Roja 2'ê Tebaxê pêşmergeyan ARGK êrişekê birin ser "parêzkarên" gundê Mercê navçeya Xîzêrê (Şîrvan). Dest danin ser çekên neh "parêzkarên" li gund, ku hejmara wan bi tevayî deh kes e. "Parêzkarê" dest li ser çeka wî nehatiye danin, di domana êrişa pêşmergeyan de ne li gund bû. "Parêzkarên" dest li ser çekên wan hatiye danin, li hemberê pêşmergeyan li ber xwe nedan. Gotin, ku nedixwestin çekan bistin, lê dagirkeran bi kotekê çekan xistine destên wan. Gava sund xwarin, ku di sa çekên dijmin nastin, pêşmerge ji serî nedan çî livbaziyeke cezakirî.

Pêşmerge di nava gund de civînekê ji pêkhanin. Ramyarîya "parêzkariyê"

mergeyan li gundên Xîzêrê her diçe zêdetir dibin û "parêzkarên" li derdorên navçeyê kom bi kom çekên dijmin ji destên xwe dihavêjin. Lewma dagirker ji ber vî pêşveçûnê ketine nava tirseke mezin û lewma ji li dûv hevûdu daxweyanîyên weke "... hevqasî pêşmerge hatin kuştin" didin belav kirin.

Weke dihê zanin, di sala 1983'an de komên me yê rizgariya netewî li derdorên navçeya Xîzêrê xwe bi cih kiribûn. Di mîjûya 15'ê Tebaxê 1984'an de komeke HRK (Hêzên Rizgariya Kurdistan) a piçûk di bin serleşkeriya hevrêyên **Ramazan KAPLAN** û **Abdulkadir BİÇİM** avêtibû ser navenda navçeya Xîzêrê. Paşê li vî derdorê çalakîyên berfireh û tund bibûn karên rojane. Li Xîzêrê rêhevalên **Ali UGUR** û **Veli YAŞAR** ji xebatê kirine û ev serleşkerên me yê mezin, di nava gelê êrdimê û rêxistinêna rizgariya netewî de girêdanên nekaribin werin lerizandin danibûn. Di mehên zivistan û bihara sala 1985'an de ji ber giliya xayîne bi navê **Remê Şerîkê Hurmîzî** û xayîntîya **Ali Ozansoy**, li êrdimê hinde şerên rêzbirêz çêbûn. Di van şeran de **Ramazan KAPLAN**, **Ali UGUR**, **M. Sait YILDIRIM**, **Ekrem GUNDUZ**, **Ahmet AYDIN** û **Abdulkadir BİÇİM** şehîd ketin. Di nava wan de rêhevalê **Sabri OK** jî, çend şoresger, birindar ketin destê dijmin.

Di sala 1985'an de li Xîzêr û

Daweyên li hemberê welatparêzan didomin

SÛRT û ÊLİH: Ji destpêka nivê meha Tirmehê pêve, li bajarê Êlihê (Batman) hinde welatparêz hatibûn girtin. Mehkemeya 17 kesên ji wan, roja 8'ê Tebaxê li bajarê Sêrtê çêbû. Di celseya yekemîna dadgehê de, bîlî welatparêzê bi navê Siddîk Tan, 16 welatparêzên din hatin berdan. Ji bo girti hiştina Siddîk Tan, çî derfeteke gunehkar kirinê di destê dagirkeran de nebû û nekarin "suceka" wî şanî bikin an jî bi lêv bikin. Advokat û welatparêzên hatine berdan, gotin, ku hemû girtin dilxwazî bûn; jî ber ku Siddîk Tan bavê şehidekiye wî berdan. Dagirker li hemberê wî xwedî rik û hêrs in. Hemû welatperwerên hatine berdan, gotin, ku di dirêjahiya hefteyekê de rasti şikenceyan bûne, birçî hatine hiştin û bi berdewamî rûberê livên nizm bûne.

Artêşa dagirkeran şewitandina gundan didomîne

DIH, ŞIRNEX, BERWARÎ û ŞAX: Roja 29'ê Tirmehê li dora gundê Gurzuvan navçeya Berwarî pêşmerge, kerwanekî dijmin tevli serbazên di navgînan de tunekiribûn. Piştî dawî bûna şerî, dagirker destpêkiribûn, ku berê xwe bidin gundên derdorê. Weke nûçeyên gihane me, gundên bi navê Ilisu, Înceler, Hol û Kal hatine valakirin û sohtandin.

Yekeniye artêşa dagirkeran li Şirnexê jî pênc zivîngên gundê Avyanê valakirine û dane ber agirî. Zivînga Girê Siran û du zivîngên din ên gundê Torkizê jî, ku dikeve ser rîya Şirnex û Dihê (Eruh), bi tevayî şewitandine.

Li navçeya Dihê jî deverê daristanî yê li dora Çiyayê Reş (Çiyayê Şex Emer) û zevî, dehl û beçeyên gundiyan jî aliyê hêzên artêşa dagirkeran hatine şewitandin.

Herweha agahî gihan me, ku li derdorên navçeya Qilaban (Uludere) jî dagirker, gelek gundan şewitandine.

Gundên Şaxê yê bi navên Govkan, Alêkan û Kelakê jî hatine valakirin. Govkan bi tevayî hatiye valakirin. Li Alêkan çend mal mane û li Kelakê jî tenê 150 mirov mane.

Komên xweser zarokê 13 salî kuştin

XEBÛR-GIRGÊ AMO: Şerê taybetî yê dagirkeriyê li Kurdistanê bi tevî hoviya xwe didome. Ki derkeve pêşîya dijmin, jin-zar û jî kîjan temenî be, tenê gava Kurd be, dihê kuştin. Dijmin hema dixwaze hemû jindarên li Kurdistanê tune bike.

Niha xelegeke nuh tevli kirinê dijmin bû. Faruk Aktugê 13 salî jî aliyê komên xweser ên dagirkeran hate kuştin.

Faruk Aktug zarokê dibistana bingehîn bû. Lê wî xebat dikir, da keda xwe tevli debariya malbata xwe bike, jî ber ku hemû dewlemendiye welatê wî jî aliyê dagirkeran talan bûne. Bi wî temenê xwe yê piçûk dixebitî; lewma jî ew, herweha miroveki mezin bû.

Roja 5'ê Tebaxê, kesên li ser Pira Xeburê bûn, pira ku tixûbe di navbera başûr û bakurê Kurdistanê de dixize, ditin ku komên xweser ên neçirvanên mirovan in, reşandin ser zarokên li ser pîrê hêk û nan difirotin rêwîyan. Faruk Aktug jî di nava van zarokan de bû. Zarokên din revîn û karin xwe rizgar bikin. Lê Faruk hate kuştin. Du zarokên jî ber qirkirina komên xweser reviyabûn, derbasî axa başûre Kurdistanê bûn. Heya niha jî, çî agahiyek li ser herduyan nehatiye bihistin.

Bavê Faruk Aktugê bi navê Haci bi nameyeka giliyê serî da sawciyê Girgê

Amo (Silopya). Xwest ku daweyek li diji xwinxarên kurrê wî kuştine, were vekirin.

Weke dihê biran, di domana serhildana me ya geli de, di biharê de jî, li Cizîra Botan Abidin TUNCER'ê 11 salî jî aliyê dagirkeran hatibû kuştin. Hingê serbazên dijmin panzerên xwe ajotibûn ser gel û pê Abidin jî kiribûn û wî bi perçiqandîni kuştibûn.

Artêşa Tirk a dagirker dîsa li Kurdistanê mirovên bêguneh kuşt

GÊWER-ÇOLAMERG: Roja 6'ê Tebaxê ajansên nûçeyan û radyoyên Tirk, li ser bingeha daxweyanîyeka "Walîyê Rewşa Şitandî" Hayrî Kozakçioğlu, dan bihistandin, ku li dora gundê Klorî Jorî navçeya Gêwerê, heft "terrorist" di şer de hatine kuştin û yek jî birindar hatiyê girtin. Li gora nûçeyan ev, bersiva banga hêzên parastinê yê xwe-bi-dest-dayinê nedabûn û lewma di şerê derketî de hatibûn kuştin.

Roja 9'ê Tebaxê jî rojnameyên Tirk bi bûyerê li gora daxweyanîyên Hayrî Kozakçioğlu weşandin. Hiç hewce jî neditin ku pirsariyekê bikin û herin cihê bûyerê jî. Bûyerê weke "şerêki" û yê hatine kuştin jî weke "endamên PKK" dan belavkirin.

Rojnameya "Milliyet" (9'ê Tebaxê) weha nivisand, "Heft endamên PKK mirî hatin girtin." Rojnameya "Tercuman" (9'ê Tebaxê), "Heft terroristên PKK ku xwe nedan dest mirî hatin girtin û yek jî sax hate girtin" nivisandibû. Herweha rojnameyan nivisandin, ku di encama şerê derketî de, "Du roketavêt û heşt çekên dirêj tevli 24 berikan, 58 narinçokên destan û gelek berik ketine destan." Lê belê bûyer, bi tevayî li çewta daxweyanîyên berpirsiyarên dewleta

Tirk û nûçeyên rojnameyên wan e. Kesên hatine kuştin ne endamên PKK ne û ne jî pêşmerge ne. Kesên hatine kuştin gundiyan sivil in. Bûyer jî ne şer û pozberiyek e. Banga "xwe bidin dest" jî li ci kesî nehatiye kirin. Bûyer qirkirineke hov bi xwe ye. Tenê yek jî, jî gundiyan hatine kuştin, ne çekdar bû. Piştî ku gundi hatine kuştin, dijmin her yek du çek daniye ser cesedên wan.

Ev qirkirin weha çêbûye: Heşt gundi, ku bazirganên ajelan (heywanan) û tev jî eşîra Guyî navçeya Qilaban bûn, xwe bi firotin û kirrina ajelan mijûl dikirin. Wê rojê çübûn gundê Klorî Jorî navçeya Gêwerê, ku bûyer jî li wir çêbûye. Serekê eşîra Dirrî İdrîs Oren deyndarê van gundiyan bû. Ev kes, diçe lihevhatinekê bi serleşkerên artêşa dagirkeran ên li êrdimê re çêdike. Heşt gundi, li derveyî gund li benda bêbextî mabûn. Serbazên dijmin dora wan dipêçin. Bi yekcarê wan didin ber barana berikan. Çar jî gundiyan di cih de dimirin. Ji çar gundiyan xedar birindar sisê jî di rê de dihen kuştin, gava bi hîceta wan bibin nexweşxaneyê, wan dibiran.

Navên gundiyan em navên wan dizinin ev in:

1- Salih URUN, kurrê Mahmut, sala 1965'an jî dayika xwe bûye, jî gundê Kel Hesnan navçeya Qilaban.

2- Mahmut URUN, kurrê Fettah, sala 1955'an jî dayika xwe bûye, jî gundê Kel Hesnan navçeya Qilaban.

3- Omer URUN, sala 1965'an jî dayika xwe bûye, jî gundê Kel Hesnan navçeya Qilaban.

4- Omer UZEGİ, kurrê Ahmet, sala 1955'an jî dayika xwe bûye, jî gundê Ziravikê navçeya Qilaban.

5- Sadik YAKUT, kurrê Salih, sala 1955'an jî dayika xwe bûye, jî qopaniya Krorê navçeya Qilaban.

Bilançooya şerê ARGK a salekê 15 Tebax 1989 - 15 Tebax 1990

Şerê têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê ê çekdarî di pêşengiya ARGK de şeş salê xwe li şûn hişt û dest bi şerê sala heftan kir.

Di vê sala dawiyê de li ser bingeha serkeftinê pêşmergeyî, serhildanên êrdimî jî xwe dan şanî kirin. Gelê Kurdistanê jî bo daxwazên netewî û demokratîkî dakete şeqaman û dest bi xwepêşandan kir. Dagirkeriya Tirk û terora wê hatin protesto kirin. Gelê me xwedî li berxwedana şehîdên têkoşîna rizgariya netewî derket û şehîdên xwe kire ala têkoşîna û serhildanê.

Di encama serhildana geli de gelek ciwanên Kurd xwe gihandin ARGK. Şerê rizgariya netewî yê çekdarî tenê bi Botanê bi tixûb nema û xwe dagerand tevîya bakurê Kurdistanê. Pêşmerge bi firehî alîkariya gelê me girtin. Pêşemîn li Botanê serpirsiyî kete destê ARGK, dijmin kontrola xwe bi tevayî hunda kir.

Dagirkeriya Tirk di vê salê de jî ber tengezariya xwe pêşemîn berê xwe da gelê me yê sivil û çekên kîmî bikarhanî. Cendekên şehîdan neda malbatên wan û bi komî kire goristanên jî çalan.

Roja 9'ê Nisanê li diji serhildana geli derbeyeka sivil çêbû û biryarnameya bi hejlmara 413'an hate danezane kirin. Armanca biryarnameyê zuwakirina bingeha civakî ya pêşmergeyan e. Ji bo Kurdistanê jî dinê re girfî bîmîne, armancên sansûrê, qedexekirina xwepêşandan û koçberkirinê bûn naveroka biryarnameyê.

Lê gava dagirker dîsa nekartin pêşîya pêşveçûnan bigirin, êdî nezaniyê çî bikin û roja 30'ê Tirmehê Serokwezîrê Tirkiyê Yıldırım Akbulut weha got, "Ez li vir danezane dikim, li Tirkiyê Kurd tune ne, tenê Tirk hene. Her kesekî li ser vê axê Tirk e û her kesek mecbûre bibe Tirk." Carek din baş derket holê, ka kîjan lojîk serfê dîde azîneyên mafên mirovan birindar dikin. Di encama vî mejiyê gemar de, di meha Hezîranê de li gundê Gêrê 27 mirovên me yê gundî bi hovî hatin qirkirin. Lê pir êşkere bûye; dewleta Tirk bi vê ramyariya xwe nikare tiştêkî bike û gelê Kurdistanê jî xwe li dora PKK civandîye û şer dîke.

Niha, gava em bilançooya şerê salekê deynin pêşîya xwendekarên xwe, çêtir wê were dîtin, di vê salê de çî bi serê dewleta Tirk hatiye û ARGK xwe gihandîye kîjan gehînekê. Bilançooya livbaziyan û şerê salekê bi kurrî ev e:

Livbaziyan çekdarî: 36 sabotaj (êrîşên herifandinê), 71 êrîş û seravêtin, 122 pozberî û şer, 33 daf û kemîn, 10 êrîşên ser bajar, 17 serhildan û 25 çalakîyan encamên wan ne diyar in.

Kuştîyan jî dijmin: 44 serleşker, 763 serbaz, 236 endamên komên taybetî, 236 polis û berdestên dewletê, 173 cerdevan û 49 sîxur.

Zerarên dijmin ên darîngî: 30 navgîn, 4 trê, 9 helikopter, bêhîrî 20 panzer û CMS, 21 dibistan û 45 avahiyan fermî hatin rûxandin.

Li hemberê van lêdanên dijmin xwarî, ji ARGK jî 126 têkoşer şehîd ketin û 22 birindar ketin destê dijmin.

Piştî qirkirinê, berpirsiyarên leşkerî yê li Gêwerê agahî li ser kesbûna yê hatine kuştin jî sawciyê Qilaban xwestine. Bersiva sawci weha bûye; "Kesên hatine kuştin û yê birindar, yek jî ne endamê PKK ne. Tenê yek jî ne mehkum e. Tev ticarên heywanan in û bi vî kari xwe mijûl dikin."

Xwediyên, gundiyan Kurd ên bêguneh ku hatine kuştin, diçin navçeya Gêwerê û jî sawci û berpirsiyarên leşkerî cesedan dixwazin. Ji ber ku berpirsiyarên dagirkeran ditirsîyan ku wê rasti ronahi bibin, cesedan nadin û wan li cihê bûyerê binax dikin.

Weke agahiyên gihane me piştî ku gundi hatine kuştin, serbazên dagirkeran wan li paşîya mekîneyan girêdane û kişîşandine. Laşên wan perçebûne û dagirker laşên wan kirine xwarina kuçikan. Paşê wan dane axê. Herweha hinek jî dibêjin, ku gundi bi saxî hatine girtin û paşê di qîşleya leşkerî de, bi şikenceyan hatine kuştin.

Merivên wan, jî bo standina cesedan, li navçeya Gêwerê xwepêşdane-kê çekirin û kirina dewleta Tirk bi dijwari protesto kirin.

Sala heftemîn a Hilpişkîna 15'ê Tebaxê pîroz be!

Di sala şeşemîn a 15'ê Tebaxê de gelê Kurd bi rihê berxwedana 15'ê Tebaxê serî hilda. Di vê salê de jî pêşmergeyên ARGK, jî her salê bêhtir şere çekdarî pêşvebirin. Partizanên ARGK ne tenê li gundan, li bajar, li dengê hebûn û çekên xwe dan bihistandin. Rêberiya serhildanan kirin. Livbaziyan ARGK ên li çar hêlên Kurdistanê, xizmeta hişyarbûn û rêxistinîya gelê me kirin. Di vê salê de jî bi sedan serleşker û serbazên Tirkên dagirker, bi sedan xîz û sîxurên wan hatin cezakirin. Di kesbûna pêşmergeyên ARGK de, berxwedêrî, qehremanî û mîrxasî, di dil û rihê gelê me de hat çandin. Bi vê bir, bawerî û rihî zaro, jin, mîr, kal û xortên Kurdan êrişan birin ser dijmin. Gelê me, bi çavê dijminahiyê li berpirsiyarên dagirkeran nêrî û çî keysekê neda wan. İro li Kurdistanê, hemû berpirsiyarên dewleta Tirk, hemû xîz, sîxur û welatfiroş jî nava netewê me di nava xof û tîrê de digevizin. Axa welatê me, li wan bûye girtîgeh û zindan. Li ser axa Kurdistanê mafê jiyandî jî xwesparî û xîzîyê re nemaye.

Welatparêzno, hevalno!

Baş dihê zanin, ku dagirkerên Tirk bi alikarî û hevkarîya hêzên imperyalist, welatfiroş û xîzîyan jî nava rêzên netewa me, xwe diparêzin û hebûna xwe berdewam dikin. Li hemberê bilindbûn û serkeftinê şerê gel, serî didin hemû leystikan û hemû rîyan diceribînin. Li diji yê dijminê xedar û xwinrij, gelê me mecbûre ku pir xwinê birijîne. Doza şoreşê, li welatê me bi şerê çekdarî, bi berxwedanê û bi xwinrijandinê digihîje armanca xwe. Bila baş were zanin, ku rijandina xwina her şehîdekî me, dara serxwebûnê avdide. Di sala şeşemîn de jî ARGK, gelek pêşmergeyên xwe yê qehreman û mîrxas şehîd da û hina jî dide. Lê gelê me jî, jî her salê bêhtir xwedî li şehîdên xwe derdikeve û derket, di rîya şehîdên xwe de meşîya. Şerê ARGK rîya rast şanî gelê me kiriyê û rîya rast îspat kiriyê. Şerê çend salan, şexsiyeta dirust li welatê me îspat kiriyê; fidekari û qehremanî bi gelê me, mirovati bi mirovan daye famkirin. Belê, ew axa ku bost bi bost, gav bi gav bi xwina şehîdan hatiye sorkirin, pêwîste serfiraz û rizgar jî bibe, pêwîste em di rîya pêşmergeyên ARGK de, di rîya şehîdan de bimeşin.

Bê şik, em hemû dizanin, ku hêzên imperyalist li diji şerê me yê çekdarî ne. Lew ew, jî şerê gelê me ditirsî. Ew rind dizanin, ku milletekî mîna gelê me yê bindest û kole, tenê bi şerê çekdarî rizgar dibe. Daweya ku Almanya imperyalist li diji Partiya me vekiriyê, birekî wê rastîyê ye. Di vê daweyê de jî ew, pirtirin dixebitin, ku şerê me yê çekdarî bi "terroristiyê" bidin şanîkirin û bi nav bikin. Daxwaza dilê wan, pirsyarkirina şerê me yê çekdarî ye. Pîkolî û xebatên wan ên reşkirinê didin îspatkirin, ku divê gelê Kurd jî bo xurtkirin û serkeftina ARGK pîr fidekariyan bide şanîkirin.

Sala heftemîn a Hilpişkîna 15'ê Tebaxê li welatê me, bi livbaziyan pîr mezin dihê pîrozkirin. Partiya me jî, bi Konferansa xwe ya Netewîya Duwemin, vê sala têkoşîna xwe ya nuh, pîrozdike. Hêviya me eve, ku di salên li pêşîya me de ARGK, axa welatê me perçe perçe rizgar bike û em bi noleki serfirazî van rojan pîroz bikin. Ji bo pîrozkirina sala heftemîn a 15'ê Tebaxê li derveyî welat, li Ewropayê jî, kombûn û yekbûna gelê me dibe himeki mezin. Em, bi rihê 15'ê Tebaxê, silava xwe li we hemû welatparêz û demokratîkan dikin û vê roja we pîroz dikin. Em vê bawerîya xwe dihênin zimên: Di sala li pêşîya me de, jî Ewropayê jî, bi hezaran xortên Kurd wê vegerin welat û di nava rêzên ARGK de cihên xwe bigirin. Disa, pêwîste jî salên buhuri bêhtir û xurttir rêxistinîya ERNK pêşvehere û hemû karên me, hemû xebatên me bikevin bin xizmeta şerê gelê me.

Çendê ARGK pêşvehere, şerê ARGK bilind û xurt bibe, hindê jî hovîti, pîkolî, provokasyon, zîlm û zora hêzên dagirker û imperyalistan, betal dibin û dihen perçiqandin.

Sala heftemîn a 15'ê Tebaxê, pîroz be jî bo Serok APO, jî bo pêşmergeyên ARGK, jî bo hemû rêhevalên li der û zindanan, jî bo hemû welatparêzên Kurdistan!

- Her tişt jî bo pêşveçûn û serfiraziya ARGK!
- Her tişt jî bo Kurdistaneka serbixwe û aza!
- Biji Serok APO!
- Biji PKK, ERNK û ARGK!

Girtiyên Daweya PKK li Almanya Rojava

PKK berpirsiyarê mirovatiya li Kurdistanê li ber xwe dide ye

Ji vê hejmarê rojnameya me Berxwedan pêve, emê rêze-nivîsekê biweşînin. Ev nivîs axiftina Hasan Hayrî Guler e, ku roja 7'ê Çilê 1990'an di dadgeha Düsseldorfê de li Almaniya Rojava pêşkêş kiriye.

Weke di hê zanîn, Hasan Hayrî Guler yek ji politikvanên Kurd ê di daweya PKK de ye û li pêşberê dadgehê axiftinê xwe bi Kurdî dike. Ji bo xwendevanên me bêhtir agahdarî vê daweyê bibin, me axiftina şoreşgerê di Hasan Hayrî Guler anî nav rûpelên rojnameya xwe, ku di hejmarên pêşîn de ji wê berdawam bike.

Di vê dadgehê de du hêz hatine hemberê hevûdu. Hêzek imperyalizma Almaniya Rojava ye, hêzek ji di kesbûna PKK de têkoşina rizgariya netewî ya Kurdistanê ye. Armancên PKK û me endam û dilxwazên PKK, dihên zanîn. Em, li ser xaka Kurdistanê, dixwazin bibin birek ji mirovatiya cihanê ya aza. Têkoşina me li diji dagirkerî û kedxwariyê, li diji bindestî û zordariyê ye. Hêzên dagirker û imperyalist ji dixwazin, herdemê me-jokdarî û zordestîya wan berdawam bike û her bimine. Ji bo vê armanca xwe ya dagirkerî û imperyalistiyê, mafê pikolîya li ser gelê me ye bindest ji xwe re "dadî" dibinin û dizanin. Li gora berjewendiyên xwe ew, tevgera rizgariya netewî ya Kurdistanê a şoreşger, ji xwe re bi her rengî bi nav dikin, dinirxînin û didin naskirin.

Hêzên ku berjewendiyên wan ne yek in, ne weke hev in û cuda ne, bûyeran ji ne yek, ne weke hev û ji hevûdu cuda dibinin, dinirxînin û dizanin. Lê biryara rast, biryara dirokî ya mirovatiyê ye. Dirok, herdemê rasti û nerastiyan derdixîne ronahiyê. Di vê demê de êdî diroka mirovatiyê mejokdarî, pikolî, zordestî, zilm û zorê nema dipejirîne. Hêzên li ser vê bingehê dixwazin jiyana xwe ya paşverû bidomînin, li pêşberê diroka mirovatiya pêşverû li erdê dikevin û nerastiya wan zelal dibe. Ji aliyê din, hêzên li hemberê dagirkeriyê, mejokdariyê, pikolîvanî û zilmê ditêkoşin û şerê xwe dihajon, li pêşya mirovatiyê bi nix û giranbuhatir dibin û rastiya wan ji, ji aliyê diroka mirovatiyê baş di hê ditin.

Li gora zagonên dewleta Tirk a dagirker, mirovê bi zimanê Kurdi bipeyive gunehbar e û divê cezayên giran bistîne. Disa, li gora dagirkerên Tirk, kesê xwedî li hebûna netewîya xwe derkeve, "gunehbar" û "terorist" e. Lê ji aliyê din ji dewleta Tirk, xwe rast û dadî dide naskirin. Lê belê diroka mirovatiyê baş dizane, ku dewleta Tirk, dewleteke dagirker e, zilmkar e, xwinmij e û tenê bi hovîtiyê, zilm û zorê xwe li ser lingan hiştiye.

Niha, kujan hêz e, ku li derbarê gele Kurd, li derbarê PKK û me endam û dilxwazên PKK, daweyek daye destpêkirin? Eşkereye ku dewleteke imperyalist e, dewleta vi tîştî kiriye. Li gora vê dewleta imperyalist ji, gava gelê Kurd li diji koletiyê şerbike, dibe gunehbar! Disa, li gora vê dewletê, gava PKK li ser xeta berxwedanê

rêberiya têkoşina rizgariya netewî ya Kurdistanê bike, dibe gunehbar! Li gora vê hêza imperyalist, kesên di nava rêzên PKK de cih bigirin, gunehbarên mezin in! Belê, mejiyê imperyalistan, mejiyê wan ê qirêj û gemar weha ye. Hêzên imperyalist, li ser rîya armancên xwe, PKK û me endam û dilxwazên PKK dinirxînin. Lê belê, diroka mirovatiyê ji niha ve dibêje imperyalizma Almaniya Rojava, biraweste!

Îddinameya imperyalizma Almaniya Rojava, ku bi rîya sawciyê gelemperi li derbarê PKK û me hatiye amadekirin, logika (mantika) wan pir eşkere datîne pêşya çavan. Pir eşkereye, ew naxwazin navên Kurd û Kurdistanê bihênin ser zimanê xwe û bi serhişki, hebûn û rastiya gelê me inkar dikin. Ew, bi çi reng û şeweyê bixwazin, weha me. Partiya me û têkoşina me didin şani kirin. Em vê logikê, logika inkarkirinê, di îddinameya wan de ji dibinin; di dadgeha wan de, ji devê berpirsiyarên wan ji dibihisin.

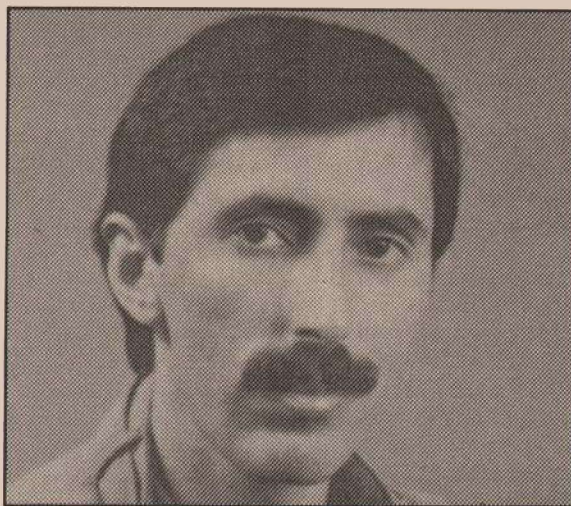
Li gora sawciyê gelemperi Rebmann, Kurd bi koka xwe Tirk in, Kurdistanê erdimeke rojhilatê Tirkiyê ye, PKK ne berpirsiyarê têkoşina rizgariya netewî ya Kurdistanê! Lew li gora wî PKK terorist e, endam û dilxwazên PKK hindik in, ên hene ji terorist in û di nava rêzên PKK de hejmarê teroristan ne hindik! Lê gava rûçikê wan ê imperyalist ronak derdikeve holê, bi serê zimanê xwe dibêjin, ku "Em ne li diji gelê Kurd in, em ne li diji rizgariya Kurdistanê ne, lê PKK ne berpirsiyarê gelê Kurd e. Kurdên me girtine, ne endamên têkoşina rizgariya netewî ya Kurdistan in, lew ew tenê terorist in." Belê ew, bi vî mejiyê xwe yê imperyalist, vê çendê rastiyan serûbin dikin. Gelê Kurd ji welat, PKK ji gelê Kurd, me endam û dilxwazên PKK ji PKK; van tevan ji hev cuda, li ser bingehên ji hev cuda didin şanikirin. Xudanên vê logikê, min ji min, min ji gelê Kurd, min ji têkoşina rizgariya netewî ya Kurdistan, min ji PKK û min ji mirovatiyê cuda didin şanikirin û nasdan.

Hêzên ku dixwazin min û hevalên min pirsyar bikin, karûbarê çewt şanikirina rastiyan danîne pêşya xwe. Nexwe, divê em rastiyan ronahî bikin. Ev ji dalemata me ya dirokî ye. Bila her kesek baş bizanibe, ku Kurdistan û gelê Kurd, PKK û gelê Kurd, PKK û têkoşina rizgariya netewî ya Kurdistanê, em endam û dilxwazên PKK û mirovati; ev tev gişt, bi hevûdu ve girêdayî ne û çî kesek nikare van ji hevûdu cuda bibîne û bizanibe.

Li gora dewleta Tirk a dagirker û imperyalistên Almaniya Rojava, ez gunehbar im. Lê belê, gava ku ez di vê axiftina xwe de rastiya raxinim pêşya çavan, wê gavê gunehbariya dewleta dagirkerên Tirk û hêzên imperyalist a li diji gelê Kurd û mirovatiyê, xweş ronahî bibe.

Cihgirtina di nava rêzên PKK de, xwe û mirovatiyê naskirina mirovê Kurd e

Gelê Kurd û PKK weke goşt û hestuyan bi hevûdu re girêdayî ne. Bingeha ku PKK li ser avabûye, welatê Kurdistan û gelê Kurd e. Kes û hêzên ku dixwazin PKK û me endam û dilxwazên Partiya me PKK rind nasbikin, divê beri her tîştî ew, jiyana gelê Kurd baş fahmbikin. Gelê Kurd, di nava rêzên PKK de xwe naskiriyê. Disa, gelê Kurd, mirovatiyê û mafên mirovan ji di bin rêberiya PKK de naskiriyê. Sazbûn û avabûna PKK, ji bo mirovên Kurd bû rêç û ronahî. Heya PKK nebû, em di rêça tari de

dimeşyan. Lê gava tirêjen ronahiya PKK li çavên me dan, wê demê me baş fahmkir, ku heya hingê em di tariyan de dijîn. Me Kurd û Kurdistanê, mirovati û mafên mirovan, di tevgera PKK de naskirine. Ma gelo, heya ku bingeha PKK li ser avabûye rast nayê fahmkirin, heya ku jiyana li ser axa Kurdistanê rast neyê zanin, kesek dikare Partiya me, têkoşina me û me rast nasbike? Ma gelo, ev psikologê di vê dadgehê de li pêşberê me hatiye rûniştandin, çiqasî ji jiyana gelê me û psikolojiya me fahmdike? Ma gelo, ev psikolog hezar rojan ji li pêşberê me şoreşgerên Kurdistanê were rûniştandin, heya ku hun ji mirovatiyê fahmnekin, hun dikarin ji psikolojiya me fahmbikin? Ne, hun nikarin fahmbikin!

Ez ji parçeyekî gelê Kurd im. Ew eş û tivanca gelê Kurd li ser axa welatê xwe kişandiye, min ji kişandiye. Jiyana min parçeyekê ji jiyana gelê Kurd. Ez nikarim jiyana xwe ji jiyana gelê Kurd cuda bizanibim. Bingeha ku PKK li ser avabûye, jiyana gelê Kurd bi xwe ye. Ez dixwazim vê jiyane ji hindeki bihênim ser zimên. Pêşya PKK çawa bûye? Derketina PKK çawa bûye? Gelê Kurd û ez, ji aliyan aborî, ramyarî, çandî û hwd. çawa dijîn?

Ji sala 1940'an vir ve, burjuwaziya dagirkerên Tirk, bi destê dewleta Tirk, li çend bajarên Kurdistanê, çend karxaneyên piçûk avakiribû. Burjuwaziya dagirkeriyê, nedixwest ku li Kurdistanê kapitalizma dagirkerî û biyani ji pêş ve here. Baş dizanibû, ku gava kapitalizm li Kurdistanê pêş ve here, wê hingê raman (fikir) û birdoza (ideolojiya) çîna karkeran ji pêş ve here û rêkxistina karkeran ji ava bibe. Lewma dagirkerên Tirk, bi zanabûn li welatê me kapitalizm pêş ve nebirin û pirsên di vê barê de nedan ber verisandinê. Hemû dewlemendî û bûjenên sererdi û binerdi yên welatê me kişandin Tirkiyê û welatên imperyalist. Heya dema niha ji, bili li çend bajarên mezin, li çarhelên bakurê Kurdistanê çî karxane nehatine avakirin. Ez dixwazim nimûneyekê li ser bajarê ez lê dijim bidim: Çar binbajar (navçe) û bêhtirî çarsed ji gund, girêdayê bajarê min in. Lê cara pêşîn, di sala 1975'an de, karxaneyekê şîrî hatiye avakirin. Lê belê paşê, kilit avêtin deriyên vê karxaneyê ji. Ji aliyê din, bi sedhezaran mirovên Kurd, bêkar û betal bûn. Ji bo pariyeka nanê tîsi, li bajarên Tirkiyê û li welatên derveyî li kar digeriyan. Di navenda bajarê de leşker û "rewşenbîrên" dewleta Tirk ji dijîn. Li bajar ji û li gundan ji, jiyana li mirovên Kurd bûye jehr. Lê ne tenê li wî bajarî, li çarhelên Kurdistanê mirovên Kurd bi qedera (sernivîsa) xwe re hatine hiştin.

Dema ku li cihanê hacetên (navgînên) teknîkî pêş ve çûbûn û ketibûn bin xizmeta mirovan, di demeka weha de, mirovên Kurd ji, ji jiyaneke pir xizan û belengaz re serî danibûn. Navgînên teknîkî li gundan nedihatî ditin. Hacetên dema feodali, jiyana di civaka feodali de, hebûna xwe berde-

wam dikiran. Tu caran min li gundê xwe ji bo cotyariyê li derveyî ga û hespan tiştêk neditibû; min nedizani çîye quwweta (hima) mekineyan an ne çîye. Me bi quwweta heywanan (ajelan) karê xwe pêkdihani. Li teviya gelemperiya Kurdistanê, mirovên Kurd ji sedî heştî gundi ne û tevan ji jiyaneke ve çendê hejar û belengaz didomand û didomînin. Herçî erdên hebûn ji, di bin destê axan û feodalan de bûn. Ev ji xizmeta dewleta Tirk a dagirker dikiran û ji bo Tirkan, welat-firoşên Kurdistanê bûn. Li hêlekê dewleta Tirk, li hêla din ji ev Kurdên feodali, bi bêbextî xwedî li keda gundiyan derdiketin û dest datanin ser hebûnen gundiyan, welê ku pariyaya wan ji, ji gewriya wan derdixistin.

Geleki baş di hê bira min, em bê kinc (cil), tazi û pêxwas digeriyan. Heya ez 12 salî bûm, ez bi kiraseki digeriyan, di lingên min de sol tune bûn, ez bi çaroxan digeriyan. Jiyana hemû gundiyan me û gundiyan li derdorên me, bi vi awahî bû. Kar tune bû, qezenc û hatineke diravî tune bû, lewma ji çî dirav (pere) di berika kesî de nedihatî ditin. Xwarina me bi girani nanê tîsi (zuwa) û pivaz bû. Ji van nimûneyan ji rind di hê fahmkirin, ku em di nava şereki birçibûnê de dijîyan. Mirovê ku niha bê kinc, bê sol, bê hacetên ronahî û agahbûnê, bê hacetên guhdariyê, bê ger, tazi û birçî bimine, ev mirov, çawa dikare vê jiyane bipejirîne? Çawa vê jiyane dibejirîne?

Herweha, hacetên ronahî û germkirinê ji di malên me de tune bûn. Elekrika ji welatê me derdixistin, didan welatên ciran. Lê nedidan gund û bajarên Kurdan. Em li ber ronahiya çiran rûniştin. Xwe-germkirin, kelandin û pijandina xwarinî bi agirê êzing û serginan çêdibû.

Li gund û bajarên me, di navbera gund û bajarên me de rîyan çenekiribûn. Me nedizanibû mekine çîne ne çîne. Ji bo karekî piçûk divibû em bi rojan bimeşyan, peya em biçûyan gund û bajarên dîr. Namexane (postaxane) ji tune bûn; ji bo şiyandina nameyekê divibû em bi sedan kilometre bimeşyan, biçûna navçe û bajaran. Belê, em bê van hacetên gerê, şiyandinê û guhdarîkirinê dijîyan. Pêwendî û tîkiliyên me bi cihanê re, bi tevayî hatibûn birrin.

Xaniyê em lê rûniştin, rê ji her nexweşiyekê re vedikir. Em maliyên malê, mecbûr bûn, ku di çavîkekî xênî de rûniştibana û rabiketana. Mirov û ajel di nava hevûdu de dijîyan. Ji aliyê din, ji ber nebûna diravan (peran) kesî nedikarî ji xwe re xaniyekî çêkiriba yan ji bida avakirin.

Dagirkerên Tirk li gund û bajarên Kurdistanê qereqolên leşkerî û dibistanên asimilasyonê (Tirkîkirinê) avadixiran. Lê ji bo saxiya mirovên Kurd nexweşxaneyan çenedikiran. Çî bû xizmeta dewleta Tirk ji bo mirovên Kurd? Li her gund an bajarekî Kurdistanê qereqol û dibistan avakiribûn. Pir eşkere di hê fahmkirin, ku xizmeta wan tenê şuştina mejî û daxwaza qirkirin û tunekirinê bû. Xizmeta wan

lêdan bû, koçberkirin bû, nir û pikolî bû, zilm û zordarî bû, mêtin û ked-xwari bû, asimilasyon û helandin bû. Dewleta Tirk, li derveyî van, tu caran tiştêki ku xizmeta mirovatiyê bike, pêşkêşî gelê Kurd nekiriye.

Bili çend bajarên mezin, li gund û bajarên Kurdistanê nexweşxane tune bûn. Ji bo nexweşiyeka sivik ji, divibû me nexweşê xwe bibirana bajarên mezin ên dîr. Min gelek caran bi çavên xwe ditiye, li gundê me û li gundên derdorê, her salê bi sedan jinên bi zaro, zaroyên şirmij û mirovên din ji ber nexweşiyeka gelekî sivik dimiran. Min bi xwe ji, heya bûm 12 salî, dixort û derman nasnekirine. Gava em zarok nexweş diketin, mezinên me di binê kevir û daran de stuyên xwe xwar dikiran. Li çareyên bê feyde digeriyan. Li nik şêx, seyid û melayan ji me re bendik û niwîştan didan girêdanê. Mecbûr mabûn, ku dev ji ilmê (zanyariya) tipê (tendurustiyê) berdin. Ez dixwazim li vir disa nimûneyekê bidim, ji bo zilma dagirkerên Tirk a li ser mirovên Kurd baştir û rasttir were zanin: Gava ku ez heft salî bûm, nexweşiyek di nava me zarokên gund de belavbûbû. Mezinên me nedikarin me bibin dixortan. Bi tevayî bê çare mabûn, lewma, ji bo başbûna me avekê bi me dan vexwarin, ku seyideki xwe di wê avê de şuştibû. Ji vê nimûneyê rind di hê fahmkirin, çendî em bê çare bûn. Ji bo başbûnê, me ava geni û jehr vedixwar. Lê belê, her di vê demê de, ilmê tipê ji bo gelek nexweşyan, derd û eşan re çare û derman peyda kiribû; ev ilm di xizmeta mirovan de bû. Lê ji aliyê din dagirkerên Tirk, keys û deliv nedidan, ji bo ku ev ilm xizmeta mirovên Kurd ji bike.

Dewleta Tirk, hemû mirovên Kurd pêdivî (hewceyê) û muhtacê hevûdu kiriye. Jiyana ji çî kesekî re ne garanti ye. Mirovên kal û pir bi tevayî bê xwedî dimînin. Divê zaro û merivên wan, wan xwedî bikin. Belê, dewleta Tirk zarokan pêdiviyê bav û dayikan kiriye, bav û dayikan pêdiviyê zarokan kiriye, ciranan pêdiviyê ciranan kiriye li ser axa welatê me. Gelê Kurd aniyê gehineyekê, weke ku tu kesek nekaribe li ser axa xwe zikê xwe tîrbike. Lewma mirovên Kurd, ji ber rewşa xwe ya aborî, serî didin koçberî û xeribiyê.

Ne tenê ji aliyê aborî, ji aliyê çandî ji pikolîyan dagirkeran tu caran kêm nebûne. Ji bo jibirkirina Kurdîti û Kurdistanê, ew çekê asimilasyonê tu caran ji destê xwe bernedane. Hemû hacetên xizmeta helandina Kurdan dikin, tevan ceribandine. Dagirkerên Tirk beri her tîştî dibistanan li Kurdistanê avakirine. Bi koteka çekan a tazi bi rîya asimilasyonê, xwestine di demeka kin de ramana Kemalîzmê di seriyê mirovên Kurd de bidin sistinê û Kurdbûna wan bi wan bidin jibirkirinê.

Dewleta Tirk a dagirker destur neda, ku kesek bi zimanê xwe, bi Kurdi bipeyive. Di dibistanên xwe de mejiyên zarokên Kurdan bi ramana dagirkeriyê dişuştin û tu caran Kurd û Kurdistan nedihanin ser zimanê xwe. Diroka Kurdan, çanda Kurdan, pişe û hunera Kurdan, tore û wêjeya (edebiyata) Kurdan û hwd. tu caran nehanine ser zimanê xwe û tevan, weke ku hebûnen Tirkan bin, didan şanikirin. Dewleta Tirk tu caran destûr nedaye, ku li derbarê Kurd û Kurdistanê were nivisandin û axiftin. Disa, dewleta Tirk tu caran destûr nedaye ku tenê diroka Kurdistanê ji, tenê kada (çêla, behsa) Kurdistanê ji di pirtûkan de, di rojnameyan de, di kovaran de û hwd. were nivisandinê. Kesên bi Kurdi axiftine yan ji nivisandine, bersiva xwe bi cezayên giran standine, hatine cezakirin.

**DÛMAHÎK
DI HEJIMARA BÊ DE**

Geştêk bo Kurdistanî Bakurê-Rojava

- 10 -

Zarokî Kurd

Eger ademîzad be nîrxîrîn bûnê-
wer û sermaye bêt le ser rûy zemîn da
ewa minal (zarok) newey diwarojî
her gel û neteweyeke. Zarok xawen
cihanî taybetî xoyetî ke pire le endêşe
û bir û xeyalî naskaney minalane û co-
reha birkirdinewey taybet be xoy û
dewrûberekey. Mêşki minal wekpere
kaxezêki spî waye, mirov detwanêt
çon biyewêt aweha mêşki minal aw
bidat bew akar û xû û rewîştaney ke
deguncên le gel barûdaxî minal da.
Wate çon bitewê le ser pere kaxezekî
spî wênayek bikêşî ya şitêk binûsî her
bem şeweyêş detwanît mêşki minal
zaxaw bideyt ke to arzût lîyeyî. Hel-
bete birkirdinewey û cihane taybetiye-
key minal zor ciyawazî heye le gel
birkirdinewey û cihani taybet be gew-
rekan. Mirov debêt zor bayex be ge-
şekirdinî zarokan bidat le zor layene-
we be taybetî layenekanî derûnî û ko-
melayetî û tendirustî w ew anî tirewe.
Perwerde kirdin û barhênani minalan
be şeweyekî dirust û rêkûpêk karêki
zor girînge le diyarîkirdinî diwarojî
minalan û newey dahatûy her gel û
neteweyek da. Ew gelane şad û bexte-
wer debîn ke minalekaniyan le ser
rêgayekî rast û rawan perwerde de-
krên û pêdegeyênên. Be kurtî minal-
an giyanî zindûy her neteweyek in.

Katê mirov biyewêt basî zarokî
Kurd bikat ewa nabêt ew waqîhe
karesatawî û nalebarey jiyani geli
Kurd û xaki Kurdistanî le bir biçêt.
Bê guman zarokî Kurd le nêw gel û
wilatêk da geşe dekat û le dayik debêt
ke hêştazad û serbexo nin. Minalî
Kurd her lew katey le dayik debêt û
çawî be millet û xakêk dekewê ke
destbeser û koylen û teniya zulm û
zor û eşkence û sitem û zindan beşî
em millete beşxurawey. Zarokî Kurd
le nêw cergey şer û gundi kawilkiraw
û xaki sûtênraw û jêr çadir û naw
eşqewt û le ber bombabarani balefir û
nirke nirki tank û topi dujmanan çawî
be jiyani dekewêt û le dayik debêt. Le
heman katîş da ciwanî siruşt û sihrawî
xaki Kurdistan her le hewel çawhel-
hênaniyewe serinci radekêşin. Katê
zarok be (laye laye)î (1) dayik xew
deybatewe û deçete naw cihani şirini
xew û xeyal... Katê zarok geşe dekat
le şewî mangaşewa le ser ban estêre
geşekani asmani Kurdistan dejmê-
rêt... Katê zarok le nêw gorepani
gund da le gel hevalekani yarî nêwxoy
minalaney Kurdi dekat... Katê zarok
giwêy be heqayetokey (biznoke û
meroke)î (2) dapire aşna debêt û pêş
şad debêt... Katê zarok le nêw qersil
damênî sewzî çiyay Kurdistan da
deçete ber karjole û berxole û debête
berxewan ya şivan ya gawan... Katê
zarok le nêw kolani gundi Kurdi le bir
kiraw da hengaw denêt... Katê...
Katê... htd. Emame hemûyan karde-
kene ser bari derûnî minalî Kurd her
le yekem geşekirdinewey. Helbete
paş ewey ke minalani Kurd berebere
gewre debîn cihani seyr û semeretir
û metirsidartir û ciyawaztir debîn le
caran, ew cihaney ke pire le cencal
û ajawe û sitemkarî û çewsandinewey
û nakokî û kêşekani jiyani... Pire le şer
û pêkdadan û berengarûnewey... Pire
le qurbanî û merig û neman û kewtin
û hestanewey... htd.

Minalî Kurdiş wek minalî her mil-
letêki tir le seretawe zimani dayik le
naw xêzanekey da be giştî û le dayik
be taybetî fêr debêt. Eger çî em kare le
minalêki Kurdewe bo minalêki Swêdi
zor ciyawazî debêt, çünke ew derfeta-
ney bo minale Swêdiyekan helkewtûn
le gel minale Kurdekana erd û asmani
ferqe. Bêçge le meş gedexekirdinî
zimani zigmak û nebûnî welatêki
azad dû karêki serekin le ser bexêw-
kirdin û barhênani minal. Debîn
zarokêk be zimani Kurdi zimani de-
pişkiwê û dêtogo, belam katê mezin
bû û çîwe qutabxane ewa zimane
Kurdiyeye kitûpîr debête zimani Tur-
ki ke renga ew minale yek wişê çîye
lêy nezane! Ca lew kate da axo çî
karkaneweyek le layen ew minalewe

Komele qutabiyek le qutabxaney sereteyî da. Kurdistan-Nisan 1980

Poli çiwarem le qutabxaneyeki seretayî. Kurdistan-13. Nisan 1983

Du minalî Kurd le gundêki Ixdîr. Kurdistan-Gulan 1989

Du minal (zarok) le jêr kon da. Zozana Aladax, Kurdistan-Gulan 1989

dirust debêt û tûşî çî core girêkiwê-
reyekî derûnî û komelayetî debêt, lem
haleta da ew minale hest be core
kemiyeşik dekat!

Sistemi fêrkirdin û perwerde kirdin
minalan le sayey rejimî regezperistî
Turkiya da sistemêki faşistane û tora-
niyaney. Herweha lem beşey Kurdis-
tani jêrdestî Turkiya da em kare zor
xiraptir dête ber çawan û xoy denwê-
nê, çünke le layek 14-15 milyon
mirov dan be bûnî dananrêt û zimani
zigmakiyan lê yasaxe û le layekî
tirîşewe minal le malewe fêri xû û
akari Kurdane debêt, belam her ke
pêy naye nêw qutabxane hemû rojê

pêwîste be zebri dar bilêt:

"Ben Türk'üm.
Annem Türk.
Babam Türk.
Ninem Türk.
Dedem Türk.
Soyum Türk." (3)
Be Kurdiyeyek debête:
"Ez Tirk im.
Dayika min Tirk e.
Bavê min Tirk e.
Dapira min Tirk e.
Bavpîrê min Tirk e.
Binyada min Tirk e."

Ca le re da zaroy Kurdan le ciyati
ewey le qutabxane fêri dab û neritî re-

Mehabad Kurdi

senî Kurdewarî bikrên û niştimaniyan
pê binasênrê, ewa em kare be pêçewa-
newe diji zarokî Kurmanc encam ed-
rêt. Le qutabxane da zarok fêri ewe dek-
rêt ke şanzazî bexoyewe bikat ke Turk
e! Hîni ewe dekrêt ke rojane em ris-
teyey xiwarewe dûbare bikatewe: "Ne
mutlu Türk'üm diyene." Wate: "Şad
be ji bo ye dibêje ez Tirk im."

Helbete minalî Kurd le qutabxa-
ne da mêşki be birî Kemalîzm û
şovenîzm û toraniyet aw edrêt û heta
way lê dekrêt tûşî helgeranewey bêt le
dab û neritî neteweyane û Kurdaney
xoy û nikolî le bûnî Kurdêti xoy û
niştimanekey Kurdistan bikat! Mirov
katê geştêk bikat bo Kurdistanî Bakur
be hezaran Kurdi berçaw dekewêt ke
kesetî xoyan wenda kirdiwe û naza-
nin Kurd in ya Turk in. Rejim qutab-
xaney kirdote dezzag tiwandinewey û
asimilasyonî minalî Kurd û kirdin-
yan be Turk be şeweyekî asan û
bername darêjraw. Carê her le polî
yekem (birinci sınıf) da ew minalaney
ke Turki nazanin ewa mamostay pol
le seryan da ebête izrailêki tewaw û
her ewendey demênê ruhyan bikêşê
û be raste (cetvel) le pencole naskeka-
niyan dexa û xo heta nelên, "Ême
Turk in", wazyan lê nahênê. Bew core
minal le malewe û le ser şeqam û le
nêw kolan da way lédêt ke teniya be
zimani dagirker bipeyvtê nek be zi-
mani zigmakî şirini xoy. Ewey rasti bê
ewey daykan û bawkan hestiyani bem
metirsîye kuşindeyê kirdiwe û zor dax
le dilin beramber em siyasete çepelêy
Turkekani. Her bo nimûne bawkek be
nawî M. Ali le gundêk da pêmi got,
"Mekteb rind e zarok biçînê û hin bibin,
lê ne bi Tirkî. Em naxwazin bi zorê
û bi lédanê zarokên me bikin Tirk."

Her wek witman qutabxane xoy le
xoy da şiwênêke bo mebestî le beyn-
birdin û tiwandinewey kesetî Kurd
û awdani mêşkoley zarokan be birî
regezperistane. Helbete hemûşman
dezanin qutabxane debê bikrête mel-
bendêki zanistî bo le nawbirdinî ne-
xwendewarî û hoşiyar kirdinewey ro-
lekanî gel bekarbîhênrêt nek be pêçe-
wanewey, belam bedaxewey eme bo
Kurd biwete şitêki tir ke be hiç
şeweyek le gel bir û bawerî şarista-
niyet û mirovayeti da naguncêt. Bê
guman her heman hoy serewey ke-
way le şorişgêran û pêşmerge qarema-
nekan kirdiwe ke dest biken be sûtan-
dini qutabxanekekanî ladêkan, şitêki
belgenewistîşe ke pêşmergey be wefa
û azadixwaz qet bir le we nakatewe
zerer û ziyani be gel bigeyenê.

Wek aşkiraye minalî Kurd her ke
temeni geyişte 6-7 salan dekewête xo
amade kirdin bo jiyani û yarmetî dani
bawik û dayik le zor karûbarî hemeçê-
şin da be taybetî kari berxewani û
şiwani û kiştûkal û zori tiriş. Mirov
katê çawî bew minale nask û nazdara-
ney ser şeqamekanî şarê Kurdiyekan
û nêw dehatekani Kurdewarî deke-
wêt, le xefetana firmêsk le çawî da
qetis emênê û dili boyan jan ekat.
Katê le Bazîd bûm zor zarokî Kurd
im debînî ke cil û bergî narêk û
dirawyan le ber da bû û le jêr qirçe
qirçî germa da be denge besoz û
naskekaniyan deyanqijand, "Ava sar,
ava sar, ava sar..." Em denge minala-
niyan wijdani her mirovêki xawen
wijdaniyan ehênêwe hejan. Yan minal-
an le Erzirom û Ixdîr û wêstgay
pasekani ser rêga ke sinyekaniyan le
ser seriyani danabû û hawariyan ekird,
"Simit... simit... simit." (4) Xo be hiç
şeweyek nabêt minale boyeçiyekani
nêw şare Kurdiyekan û minale Kur-
dekani şarekani wek Stanbol û Enqe-
re û gelek şari tirişman le bir biçêt ke

le beyaniyanewey ta ewaran seyrî pêla-
wî piyadekan eken û taku bizanin
kamiyan pêlawekey boye nekrawe!
Helbete ademîzad katê çawî bem core
nengiyaney mirovayeti ekewêt tif û
lehnet debarênête ser rejime Turkpe-
ristekey Enqere û dagirkerî em par-
çayey Kurdistan.

Lê re da xalêk mawe ke debê
pencya bo dirêj bikeyn ewîş ewey ke
minalani Kurd zortir le dehatekan da
be Kurdi dedwên wek le şarekan.
Hoy serekî emêş degerêtewe bo bûnî
damûdezzag serkutkerî rejim be şe-
weyekî ziyatir le naw şarekan da wek
le gundekan. Yaxud zor car wa rêk
dekewêt xêzanêki nimçe dewlemend
minalekaniyan Kurdi zor kem deza-
nin yan her nazanin, belam le heman
kat da xêzanêki cotiyar minaleka-
niyan be Kurdi çise deken le gel
yektir da. Bê guman em kirdeweyêş
le xêzanêkewe bo xêzanêki tir, le şarê-
kewe bo şarêki tir, le herêmêkewe bo
herêmêki tir û le hemûş berçawtir le
kesêkewe bo kesêki tir ciyawazî têda
debinrêt. Bo nimûne şari Cizira Bo-
tan û Qers gelêk le yek cudatir in le
rûy bekarhênani zimani zigmakewe.
Le heman katîş da core nêzikiyek
hest pêdekrêt le nêwan Wan û Bazîd
da, Amed û Cizirê da. Xêzanêkim
nasî ke le 6 endam pêkhatibû, bawik
(diktor), dayik (keybanûy mal), 3
minal (qutabin), 1 minal (biçûk).
Bawik hezî dekir dewletêki Kurdi
çêbibe, belam be xoy dari le ser berd
danedena! Dayik deywit, "Eger em
Tirkî nezani bin bi me dikenin." Mi-
nalekan teniya yekêkiyan kemêk Kur-
di dezani. Le heman şaroçke da
xêzanêki tirim nasî ke xawen çend
minal bûn û kiçêkiyan le dayerey
"nifus" nawnûş nekrebû, çünke nawî
"Rojda" bû! Her le gundêk da xêza-
nêki tirim nasî ke xeriki kiştûkal
kirdin bûn û kiçêkiyan hebû nawî
"Bêrivan" bû û temeni le 6 sal kemtir
debû, herweha em kiçêkiyan hebû
dayerey "nifus"! Emame tenha çend
nimûneyekî zor kemin derbarey bar
û doxi minal û bêbeşiyani le zimani
dayik ke mafêki siruştî her mirovêke
le ser rûy em zemîne pan û berine da,
belam bo zarokî Kurd na!

Herçende dar û destey rejimî faşistî
Turkiya hewil eden xoyan be Ewropî
û dadperwer û nazanim çî û çî pişan
biden, belam xeyaliyan xawe wek
pilaw! Ewropetî û dadperweretiyani
teniya be zimane nek be kirdar. Da-
yenga û baxçey sawayan û minala-
niyan le çend şarêki Kurdistan da
kirdotewe bo bekrêgirawan û piyawa-
ni ser be rejim nek bo çini çewsawey
gel. Minalani Kurd le nêw qur û lite
û sermay zivistan û tepûtoz û germay
hawîni Kurdistiyana req û wişk ebne-
we û minalani ewaniş le naw pêxef
û niwênî germ û şiwênî hesanewey
û rabiwardin da pişû deden.

Baskirdin derbarey eş û azar û bari
nalebarî minalî Kurd ewendey pê de-
wê nek be witarêk û du witar belku be
çendeha berig kitêbiş tewaw nabêt.
Pê-nûsî bê tiwanay minîş le ast em hemû
bedbextî û çermeseriye da her ewen-
dey le tiwana da bû ke be kutî û miştêk
le xerwarêki em hemû derd û azara-
ney xistibête ber didey xiwêneranewey.

Le koteyî da le naxî dilmewe sila-
wim heye bo gişt minalani Kurdistan
û be taybetî ew minalaney ke lem diwa-
ye da wityan: **Em Kurdistanî ne!** (5)

Jêderekan:

- (1) Laye laye goraniyeye dayik bo lawan-
dinewey korpekey eylêt le kati xewtinî da.
- (2) Çirokêki minalaney ke le Kurdistan
da bawe.
- (3) Kitêbêki qonaxî qutabxaney seretayî: İlk-
okul (Okumaya Başlıyorum), Ders Kitabı, Say-
fa 77, Baskı Hürriyet Ofset Matbaacılık ve
Gazetecilik A.Ş., Sefaköy-İstanbul, 1989.
- (4) Wişeyekî Turkiye: Core kékêki baz-
neyî ye.
- (5) Minalani herêmi Botan em dirûşmeyan
diji dagirkeran kirdibiwe qisey ser zimaniyan
le kati Serhêldane cemaweriyekey em di-
wayey Kurdistan, Baharî 1990.

NAVÊ ÊRDIMA MELEDÎ KWEDIYÊ ÇI BINYADÊ YE?

Şik û gumana rasttirin eve, ku navê êrdima Meledî ji dema Hititan maye. Gava Hititî vê êrdimê ji xwe re weke warê danîşvaniyê bikaranîne, êrdimê bi gotina **Maldia** bi nav kirine. Navê Maldia, di berhemên Aşuriyan û Urartuyan (bavpîrên Ermeniyên) de bi şeweyên nivîsinên cuda hatiye bikaranîn. Di berhemên nimandî de navê Meledî, weke "Melitica", "Melid", "Melide", "Meliddû" an jî "Malita" hatiye nivîsandin. Navên diroki bûne ev nav.

Dewleta Tirk navê **Malatya** daye êrdimê. Lê gelê niştecih û gelê Kurd vî navî weke "Melid" an jî di dawiyê de weke **Meledî (Meletî)** dinase.

DİROKA KURT A ÊRDIMA MELEDÎ

Êrdima Meledî yek ji wan êrdimên Kurdistanê ye, ku diroka wê dewlemendtirin e. Êrdimeke weha ye, ku rasti damezirina bi dehan împaratoriyan û disa hilweşina bi dehan împaratoriya bûye. Şop û pejnên diroki, berma û jêmayên mējû yên li cihê Meledî avabûye, yan jî li cihê bi navê Melediya kevnare, rastiya vê gumanê datinî peşya çavan. Ji aliyê erdnigari (coxrafî) ve êrdim, bûye ciheki baş û rêdayî ji bo hilberinê û danîşvaniyê. Ev jî bûye sedema şerên di nava bajarvaniyên curbecur de. Roleke pêwîst di van şeran de leystiye.

Diroka Meledî, piştî xwe dide dema, diroka berî hatî nivîsin.

Li gora lêgerin û hürkolîneke çebûyî, eşkere dibe, ku bichûna mirovan li Meledî di domana kevtirîn çê, di domana "neolitik" de çebûye. Gira bi navê "Gira Şeran (Arslantepe)" ya li rojhilatê bajêr û bermayên qesreki ji Hititan mayî, ronahi didin diroka Meledî.

Meledî di diroka de, weke bajarekî dewletî cih girtiye. Dewleta wê demê ya bi navê Milidiya, di navbera salên 2000 û 1000 Berî Zayînê (Bz.) de, weke bajarekî dewletî pêşi li hemberê Aşuriyan û paşê jî li hemberê Urartuyan têkdiçe. Di salên 743'ê Bz. de împaratoriya Aşuriyan Urartuyan têk dibe û dikare wan ber bi aliyê Wanê ve bide ajotin. Li ser vê bingehe împaratoriya Aşuriyan, careka dinê êrdima Meledî tevli axên xwe dike. Di navbera salên 714 û 690'ê Bz. de Kimer û İskit dest bi êrişan dikin. Bi van êrişan her diçe Aşuriyan jar dikin. Di vê domanê de Med, di sala 612'ê Bz. de, bi rabûneka seranserî împaratoriya Aşuriyan dihilweşin. Êrdima Meledî biqasî niv-sedsalekê dimine bin destê Medan de. Piştî ku Med li hemberê Persan têk diçe, êrdima Meledî jî tevli axên împaratoriya Persan dibe. Lê di domana serdestiya Persan de gelek caran serihildanên hundurî çêdibin. Herçiqasî Pers van serihildanan perçiqandin û şikandin jî, nekarin xwe jê rizgar bikin, da her biçe jar nekevin. Lêdana dawiyê jî aliyê Skenderê mezîni li Persan dihe xistin û doliwgeriya Persan dirûxe.

Piştî mirina Skenderê Mezin, çend caran Meledî di nava serleşkerên wî de dest diguhare.

Di sala 170'ê Bz. de, bi alikariya qraliyeta Pontosi, mirikên xwech ên girêdayê Pontosan, banduriya Meledî bi destê xwe ve anin. Piştî 50 salan jî Meledî, tevli tixûbên dewleta Pontosi dibe.

Di sala 66'ê Bz. de serleşkerê Romayîyan ê bi navê Pompeius, qralê Pontosi Mitridates têk dibe û Meledî dizivirine eyaleyeteka Romayîyan.

Di sedsala VI'an de Meledî bi împaratoriya Bizansî ve hat girêdan. Ji sedsala VII'an heya sedsala X'an, bajarê Meledî car caran rasti êrişên artêşên Ereban bû. Di vê domanê de Meledî, gelek caran di nava Bizansî û

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku hilberînî, danîşvaniya tund û bajarvanî li wir dirokekê çêkirine

MELEDÎ

- I -

Ereban de dest guhart.

Di sala 1101'ê de vê carê Meledî kete destê Danişmendî. Di demeke kin weke çar salan de, Kiliç Arslanê Yekem Anatoliya tevli axên Selçûkiyan kir. Danişmend jî dest bi berxwedanê kirin. Lê nekarin biserkevin. Di sala 1399'an de Yildirim Beyazîdê Osmanî êrdima Meledî vegirt. Piştî du salan jî, Meledî di encama êrişên artêşên Timur de hat talan û tajan kirin. Piştî demekê, gava Timur xwe paş ve kişand, vê carê jî ji bo vegirtina êrdima Meledî şerên dijwar di navbera Memlûkiyan û Osmanîyan de derketin. Di domana van şeran de, dewleta Dulkadirogullariyan ku di bin doliwgeriya Memlûkiyan de niv-serbixwe bû, li dijî Osmanîyan rabû û şerê Osmanîyan kir. Di encama vê de padişahê Osmanîyan siltan Yavuz Selim di sala 1515'an de berê xwe da Dulkadirogullariyan û dawî bi mirikdariya (beglika) wan anî. Di şerê bi dest ve anina Meledî de Osmanîyan biserketin. Êrdima Meledî jî tevli împaratoriya xwe kirin.

Piştî ku Meledî tevli împaratoriya Osmanîyan bû, zivirî statuya navenda sencaçekê. Pêşi bi Gurgumê (Mereş) û paşê jî bi Amedê (Diyarbakirê) ve hate girêdan.

Cihê danîşvaniyê yê navendî li êrdima Meledî berê li cihê bi navê Melediya Kevin hatibû avakirin. Meledî, ya Kevin jî qopaniyek bû. Ji sala 1839'an pêve, şênî barkir navenda bajarê Meledî yê niha û xwe bi cih kir. Gava li Melediya Kevin hêzên leşkerî di qesrê bajêr de hatin bi cih kirin, gelê bajêr jî barkir. Ango ev hêzên leşkerî bûn sedema jî bajêr derketina şênî.

Bi damezirina komara Tirkîyê Meledî giha statuya bajarekî. Berê, heya sala 1954'an, êrdima Pirrinê (Semsûrê) jî tevli navçeyên Kolik û Bêhiştî girêdayê êrdima Meledî bû.

ti, Kolik û Aldûşê yên êrdima Semsûrê û bajarê Semsûrê, ji başûrê-rojhilat ve bi navçeya Çunguşê ya êrdima Amedê re xwedî tixûb e.

Meledî li ser deşteki erdê rast avabûye. Ji aliyê rojava ve bi Tirkîyê re xwedî tixûb e û êrdimeke Kurdistanê ya serxetî ye; angî li ser tixûbê Tirkîyê û Kurdistanê ye.

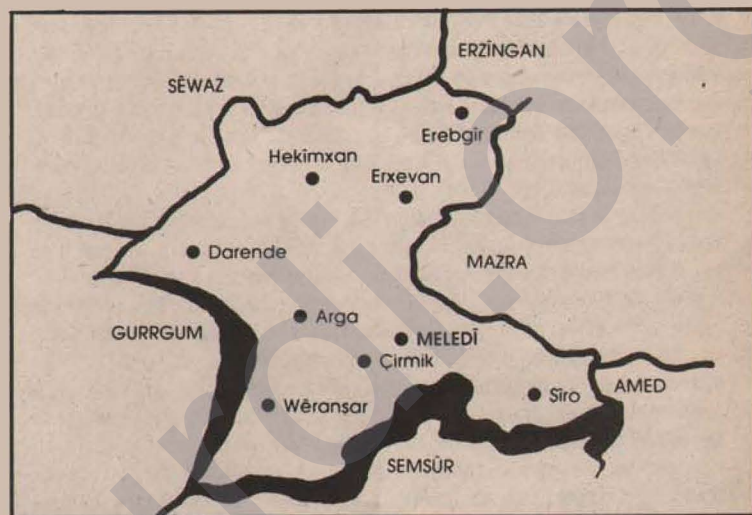
Li ser erdê êrdimê hema hema hemû formên rû-erdî hene. Lê disa jî bi girani plato û çiya, piştî van bi girani deşt û newal hene.

Çiyayên êrdima Meledî:

Pirraniya erdê êrdimê bi çiyên xemilî ye. Şaxên Torosên Başûrê-Rojhilat, başûrê êrdima Meledî jî seriyekî heya seriyê din bi yekcarê digirin. Li aliyê başûr ev çiya dizivirin rêze-çiyayên bi nizamî. Li aliyên rojava û bakur nizamî wan xiradibe û dizivirin platoyan.

Çiyayên Meledî ku di nava van çiyên de yên pêwîsttir in, piştî Rêbaza Kapidere (Deriyê Çemî) weke çend şaxan jî hev cuda dibin. Çiyayên Meledî navbera Deştên Bêhiştî, Pirrin, Kolik û Meledî dadigirin. Çiyayên Meledî bilind û gelekî pêl-bî-pêl in. Li gelek deveran bi çem û rûbaran ev çiya hatine birrin. Xala bilindtir a van çiyên 2.545 metran bilind e. Navê vê xala bilind Girê Şilan e (bi Tirkî "Bey Dagı").

Çiyayên Nurhaqê jî axa êrdima Gurgumê dirêji tixûbên Meledî dibin. Ev çiya, şaxên Torosên Başûrê-Rojhilat in, ku ber bi aliyê bakur ve diçin. Ev çiya rêzên bi nizamî ava nakin û cih bi cih weke çiyayên tenê bi serê xwe bilind dibin. Xalê van çiyên e bilindtir 2.428 metran bilind e. Navê vê xalê jî Çiyayê Derbend e. Çiyayên Nurhaqê xwediyê bingehekî volkanîki ye. Ev çiya di rewşa wan bilindahiyên de ne, ku valahiyan di

Çiyayê Yama jî êrdima Sêwazê dirêj dibe û bakurê êrdima Meledî bi tevayî digire. Bilindahiyên vî çiyayî bi gelemperî li ser 1.500 metran e. Ji aliyê rojava heya Newala Kuruçay û jî aliyê başûrê-rojhilat jî heya Newala Fêradê dirêj dibe. Dirêjahiyên van çiyên bi pirrani xwediyê avahiyeka volkanîki ne. Bi pirrani ev çiya, bi çêri, mêrg û çemenên dewlemend niximîne û ava wan pir û boş e. Bi vê rewşa xwe ev çiya, ji bo ajelvaniyê (xwedikirina heywanan) destda û rêdayî ne. Girê Hasbekê, ku 2.310 metran bilind e, li ser Çiyayê Yama, xalê bilindtirin e.

Platoyên êrdima Meledî:

Li ser axê Meledî cihê mezîni dewemîn, bûye parê platoyan. Çiyayên bi "kalker" bi berdehamî sisttir dibin û bi vî awahî dizivirin platoyan. Li êrdima Meledî di pêşveçûna ajelvaniyê de, rola van platoyan a pêwîst heye. Platoyên li êrdimê di rewşa sê koman de ne.

Platoyên li başûr, li ser Çiyayên Meledî rêz dibin. Ev plato, jî aliyê kehnîyên avê û giyayên çêri û mêrgan, dewlemend in. Ji ber vî yekê jî, jî êrdimê Meledî û Pirrinê di mehên havînê de kêriyên pezan dibin van platoyan û wan diçerînin. Ji bo ajelvaniya li Meledî, platoyên li başûr heya were gotin rêda û destdayî ne.

Platoyên li rojava, li gora platoyên li başûr nizmîtir in. Bilindahiyên wan bi pirrani kêmîtirî 1.500 metran in. Ev plato, li gelek deveran jî aliyê Ava Tehman û şaxên Ava Tehman hatine birrin û perçe bûne. Ev plato zuwa û tazi ne. Di nava gelî û newalên kûr de rêz bûne. Klîmaya li van platoyan sert û dijwar derbas dibe. Li gelek deran tebeqeya axê gelekî tenik û jar bûye. Lê disa jî ev plato, ji bo ajelvaniyê rêda û destdayî ne. Ji van platoyan ên pêwîst, zozanên Kuruca yên Mezin û Piçûk in, ku dikevin derdorên navçeya Arga (Akçadag).

Platoyên li bakur, platoyên Meledî yên pêwîsttirin in. Li kandalên Çiyayê Yama rêz bûne. Ev plato weke platoyên Yama jî dihe bi nav kirin. Bilindahiyên pirraniya van platoyan li ser 1.500 metran in. Platoyên li bakur, jî aliyê kehnîyên avê û mêrg û çêriyan heya were gotin dewlemend in. Di mehên havînê de, ji bo çêriyê, kêriyên pezan dibin platoyên li bakur.

Av, çem û rûbarên êrdima Meledî: Êrdima Meledî, jî aliyê çem û

rûbaran, di serê êrdimên Kurdistanê yên dewlemendtirin de ye. Nemaze Meledî, li ser erdê keviya Ava Fêradê avabûye, ku ev erdê beravî di seranserê Kurdistanê û Tirkîyê de yê mezintirîn e. Li pêşya mizgeftên di nava bajarê Meledî de, bi berdehamî av diherike. Ev av, di zivistanan de germ in û di havinan de jî sar in. Bi vî sixleta xwe herdemê diherikin. Li kêleka vî jî, ji taxa bi navê Kernek, ku li başûrê navenda bajêr li ser girêkî avabûye, ber bi aliyê bakur ve jî qanaleki metreyek-du metran fireh aveki boş diherike.

Rûbarê pêwîsttirin e li ser erdê Meledî, Ava Fêradê ye. Ava Fêradê, li cihê bi zivirineke tujê rîya Meledî û Mazra, tixûbê herdu navçeyan dixize. Li vî xalê ku Pira Komurxan avabûye, ji newaleki herî kûr, Ava Fêradê vedibe deşteki ku li ser çend gund cih girtine. Piştî ku jî bin Pira Komurxan derdikeve, Fêrad ber bi aliyê başûr ve diherike û li vir tixûbê êrdimên Meledî û Amedê dixize. Li ser Ava Fêradê, li nêzîki navçeya Çunguşê êrdima Amedê avbendek hatiye çêkirin. Navê vî avbendê pêşi "Karakaya" bû, lê paşê jî aliyê cuntaya leşkerî nav hate guhartin û kirin "Avbenda Atatürk." Niha di vî avbendê de, av dihe komkirin.

Li derveyî Ava Fêradê, li êrdima Meledî, Ava Tohmun, Çemê Kuruçay û Çemê Surgu dihe zanin û pêwîst in. Hinek rûbar û çemen piçûk jî li êrdimê hene.

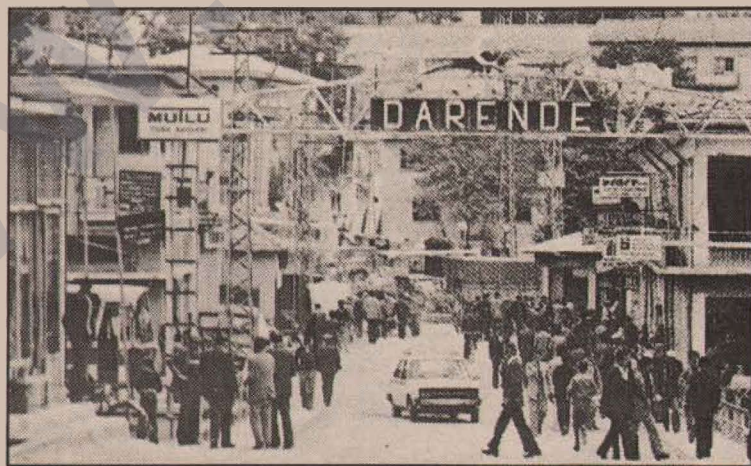
Deşt û newalên êrdima Meledî:

Li êrdima Meledî, geli, newal û deşt jî ciheki pêwîst digirin. Hemû newal û geliyên êrdimê vedibin Newala Fêradê. Ev newal, li ser erdê êrdimê, newala mezintirîn e. Newala Fêradê gelekî asteng û kûr e. Li bakurê Kurdistanê jî newala mezintirîn e.

Li derveyî Newala Fêradê, newala din a pêwîst, Newala Tohman e. Ji axa êrdima Sêwazê, bi şeweya du şaxan vedibe axê Meledî. Ev herdu şax-newal li nêzîki navçeya Darende dest bi firehbûnê dikin û li rojhilatê navçeyê disa digihin hevûdu.

Dešta pêwîsttirin a li êrdimê, Dešta Meledî ye. Firehiya deşti biqasî 830 km² ye. Bilindahiya deşti kêm an zêde biqasî 900 metran e. Ji ber kûriyên ku çem û rûbarên piçûk vekirine, Dešta Meledî hindêki pêl-bî-pêl e, lê disa jî bi gelemperî deşteki rast e.

Li derveyî Dešta Meledî, Dešta Wêranşar û Dešta Hizolî, du deştên êrdimê yên pêwîsttirin in.

REWŞA ERDNIGARÎ LI ÊRDIMA MELEDÎ

Bajarê Meledî li ser erdê li keviya Ava Fêradê, li aliyê Berfêrada jorin avabûye. Meledî, 900 metran jî derayê bilindtir e. Êrdima Meledî jî rojhilat ve bi navçeyên Gola Hezar, Baskil, Keban û Eginê yên êrdima Mazra, ji bakur ve bi navçeya Kemaliye ya êrdima Erzinganê, ji bakur û bakurê-rojava ve bi navçeyên Kangal û Divrigî yên êrdima Sêwazê, ji rojava ve bi navçeyên Elbistan û Pazarçikê yên êrdima Gurgumê (Mereşê) û navçeya Gurun a êrdima Sêwazê, ji başûr ve bi navçeyên Serê Golan, Bêhişt-

navbera Dešta Meledî, Newala Tehman û navçeyên Darende û Wêranşar (Doganşehir) dadigirin. Kandalên van çiyên li gelek deran serjêr û asteng in. Li ser erdê ev çiya li ser in û cih girtine, deştên pêwîst nin in, lewma jî hejîmara şênî hindik e. Li Çiyayên Nurhaqê zivistan dijwar û sert, havîn jî hênîk derbas dibin.

Çiyayên Akçababa jî, weke şaxên Çiyayên Nurhaqê ne, ku ber bi aliyê bakurê-rojhilat ve vedibin û dirêj dibin. Ev çiya bi pirrani rut û tazi ne, bi gelemperî rêzên bi nizamî ava nakin. Çiyayên Akçababa pir ne bilind in. Xala bilindtir a van çiyên Girê Akçababaçî ye û 2.164 metran bilind e.

Raman ji Berxwedan

Di sersala 15'ê Tebaxê ya seşemîn de Kurdistan bûye navenda guhartinên herêmî

Di şessala Hilgavtina 15'ê Tebaxê ya sala 1984'an de, têkoşina me gehineyeka nuh dije. Ev domana nuh, delamet û karguzariyên nuh datine pêşiya me gelê Kurdistanê.

Gava niha em ûst û hoyan ji ber çavan derbas bikin, emê bibinin, ku hiç tiştek ne weke berî niha û bi şes salan e û ne weke berî niha û bi salekê ye ji. Pêşveçûn bi wê lez û pelê xwe didin şani kirin, weke ku seriyên mirovî bilerizinin. Niha rastiyeke me heye, ku ev rasti li ser wê bingehê xwe bilind dike; ku cihan û welatê me ji bi lez xwe diguhurinin. Gava niha mirovati nêziki sedsaleka nuh dibe, rêdari û meylên mirovatiyê ji xwe nuh kirine. Diyar dibe, ku li her kêşoreka cihanê guhartinên ji ra wê çêbibin. Li cihanê Rojhilata Navîn û li Rojhilata navîn ji Kurdistan bêhtirîn bûne pêdiviyên guhartinan.

Di şessala 15'ê Tebaxê de Rojhilata Navîn bi lez kete nava rewşeka nuh. Hêzên herêmî û navnetewan, niha nema baş dizanin wê sibê li vê herêmê çî çêbibe. Lê tev baş dizanin; statuya herêmê xwe diguhurine.

Ev rewş bi êrişê Iraqê ya li ser Kuweytê ve ne girêdayî ye. Berhema pêşveçûnên geleki mezintir e. Têkoşina rizgariya netewa Kurdistan, yek ji wan sedemên bingehîn e, ku rîya van pêşveçûnan dixize.

Pêwendiyên di nava sistemên imperyalist û sosyalist posideyên xwe li ser herêma me ji dane şanikirin. Berî her tiştî rewşa hêzan a li herêmê ya kevin hatiye guhartin. Niha nakokiya di navbera hêzên imperyalist a li ser herêmê xwe derdixîne ronahiyê. Lê ji aliyê din em dibinin, ku pêşveçûnên li herêmê ji serperîştîya (insiyatîfa) hêzên mezin xwe xilas kiriye. Lewma vê rojê hêzên imperyalist berê xwe didin xulamê xwe Saddamê faşîst û xwînwar. Lê tiştê imperyalîstan ditirsine ne livên Iraqê ne. Bêhtir ji wê rastiye ditirsin, ku hêzên gelî, xwediyên êrdimê yên rast wê destê xwe bihavêjin rewşê. Lewma em dibêjin herêma me avîsê şoreşên gela e. Gava em li vê rastiye binêrin, em dibinin ku Kurdistan şaxrayê pêşveçûnên li herêmê ye. Lewma, di vê sersaliya 15'ê Tebaxê de, divê em rewşê li gora hoyên li Kurdistanê rast binirxînin.

Bi hiceta êrişê Iraqê ya li ser Kuweytê, Emerîka Bakur hêzên xwe yê leşkerî di nava tixûbên Tirkîyê de tîkûz kir. Pêşengiya artêşa Tirkîyan di destê pisporên Emrîkî de ye. Dagirkerên Tirk ji armancên xwe yê li ser Musil û Kerkûkê jibîrnekirine. Ev ji dihê wê maneyê ku dewleta Tirk dixwaze teviya Kurdistanê bixe bin hikmê xwe. Ji xwe herdemê xewn û daxwaza vê dewletê ev bûye. Lewma em dibêjin, ew pêşveçûnên li herêmê ji nêzik ve pêwendiyên xwe bi Kurdistanê re hene. Ji ber ku her kesek dizane pilanê imperyalîzmê li ser Kurdistanê heye.

Hinek hêzên çep dibêjin, ku Tirkîya bûye navginek di destê Emerîka de, gava tevli pilanên Emerîka yê li ser Iraqê dibe. Em ne di vê baweriyê de ne. Ji ber ku ev bû şes sal in, ji roja 15'ê Tebaxê 1984'an heya niha, dewleta Tirk di şerê karvanî de ye. Têkoşina rizgariya netewî ya li Kurdistanê bingehîn e û dewletê hejandiye. Êdî nema dikare mina berê hebûna xwe bi hesanî bidomine. Êdî hatiye fahmkirin, ku dewleta Tirk ne xwediyê wê himê ye, ku bikaribe şerê rizgariya netewa Kurdistanê bişikîne û dawî pê bîne. Ji aliyên ramyarî, birdozî, aborî û leşkerî, ev dewlet bi tevayî ji hev dibe. Birdoza fermî ya vê dewletê perçe perçe bûye. Mekanîzmeya wê ya karbidestîya ramyarî nema dikare bişuxile. Ji aliyê aborî ve ketiyê nava gola gemarê. Pêwendiyên di nava serdest û bindestan de xweş ji hev dûr ketine. Artêşa vê dewletê di şerê li Kurdistanê de perîşan bûye. Belê, rastiya dewleta Tirk niha bi kinahi weha ye.

Roleki nuh ku imperyalîzm dabê yan ji bikaribe bidê Tirkîyê nin e. Li holê pilanê NATO heye û Kurdistan ji navendeke di vê pilanê de. Heke PKK û têkoşina PKK bihatan perçiqandin, imperyalîzm hewce nedidit xwe mina niha bitevgiranda. Lê heya li bakurê Kurdistanê têkoşin pêşveçûna xwe bidomine, wê tehlukiyên mezin ji, ji bo imperyalîzmê li herêmê hebîn. Lewma hêzên dijmin tev palaftina PKK danine pêşiya xwe.

Heya niha pêşveçûnên li Kurdistanê li dijî berjewendiyên imperyalîzmê ne. Ji bihara 1990'an vir ve, êdî têkoşin, ne tenê têkoşina pişengi ye. Têkoşina li Kurdistanê bûye têkoşina milleteki bi tevayî. Em tev bûyerên di meha Newrozê de, çî li Cizîra Botan û Nisêbinê bûn baş dizanin.

Pirsa Iraq û Kuweytê tenê bû alikariyek ji bo hewara dewleta Tirk. Ji ber ku bi vê ve girêdayî, NATO kari destê xwe bihavêje Kurdistanê ji. Ji niha pêve emê bibêjin: Şerê li Kurdistanê êdî ne tenê di navbera PKK û dewleta Tirk de ye... di navbera PKK û NATO de ye! Da binketina stratejîki ya artêşa Tirk çênebe, NATO xwe tevli şerî kiriye. Guman nine, ku ev hêz wê bixwaze têkoşina me biperçiqîne, da bikaribe pirsa Kurdistanê di sistemê de biverisîne.

Bili van hoyan em dikevin şessaliya 15'ê Tebaxê. Lê em ne jar in, em ne tenik û melisî ne. Hima me ji her demê xurttir e. Ewe şes sal in, ku em li dewleta Tirk dixin û wê didin ber lêdanê.

Niha her kesek çêtir dibîne, ku xwediyên ramyariyên li ser Kurdistanê ne Tirkîyê, hêzên imperyalist bi xwe ne û xulamên imperyalîzmê li hemberê me tîkûne. Dewleta Tirk nema dikare statuya kevin bi serê xwe tenê bidomine.

Têkoşina me rewşeka nuh û dalemêtên nuh derêxistîye holê. Pirsê me niha ewe: Emê çawa bikaribin bersiva van pêşveçûnên nuh bidin? Bê guman, li pêşiya me delamêtên herî mezin hene. Ev delamêtên jiyana gelê Kurdistanê ne. Niha em gihane gehineyeka herî nuh; divê di vir de êdî em viyana gelê Kurdistanê bispêrin teviya cihanê. Paşê divê êdî em derkevin ser rîya bi dest ve anîna mafên xwe û ji bo van em her tiştekî bihênin ber çavên xwe. Divê em hemû derfetên netewê xwe bixin rîya şerê rizgariya welatê xwe de. Divê hemû mirov û malbatên Kurdan, li ku derê cihanê bin, xwediyê wê sincê bin, ku serfiraz dest bi sedsaleka nuh bikin.

Ji aliyê din, divê em ji bir ji nekin, ku di vê tekoşinê de em ne tenê û bê heval in... gelê Kurdistanê çembera tecritê bi tevayî şikandiye.

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Heftsaliya Hilpişkîna 15'ê Tebaxê wê bi serîhildanên gelî bigihe bilindahiyên

Li Bêgirê êrişê pêşmergeyan çû ser navenda navçeyê

Li Şaxê Çiyayê Katoyê Xêrkan şes serbazên dijmin hatin kuştin

Li Dara Henê du mirî û gelek birîndarên dijmin hene

Li Girgê Amo yekeniyeke dagirkeran hat belavkirin

Li Qilaban pêşmerge avêtin ser avahiya hikumetê

Li Ebex û Elbakê du navgînên dijmin hatin şewitandin

Li Berwarî gerilla mayin vedan pêşiya hêzên dijmin

Li Xizxêrê gundek ji cerdevanan hate paqijkirin

Li Aricakê piştî civînekî gundan sîxurek hate cezakirin

Li Cizîra Botan berpîrsiyarekî girfîgehê bi mirinê ceza xwe girt

Li Gumgumê dest li ser çekên "parêzkar" hat danîn

Li Sêrt û Êlîhê daweyên li hemberê welatparêzên didomin

Li Dih, Şîrnex, Berwarî û Şax dagirker gundan dişewitandin

Li ser Pîra Xebûrê serbazên dijmin zarokêkî 13 salî kuştin

Li Gêwerê dagirker heft gundiyên sivil bi hovîî kuştin

Foto: Medico International

Êrişê pêşmergeyan çû ser navenda navçeyê

BÊGIR-WAN: Şeva 5'ê Tebaxê, pêşmergeyên Artêşa me ya Rizgariya Gelê Kurdistanê-ARGK, avêtin ser navenda navçeya Bêgirê (Muradiye). Di domana êrişê de avahiya polisên parastinê, avahiyan polîsan û avahiyan leşkerî yê navçeyê ketin ber rokêtan û demeka dirêj man bin barana reşandina berikan.

Kuştiyên ji dijmin û hundabûnên dijmin ên di vê êrişê de nekarin werin tespit kirin. Di vê êrişê pêşmergeyan de, xusarên geleki mezin gihan avahiyan dagirkeriyê. Welatparêzên li êrdimê agahî û nûçe gihandin me û gotin, ku gelek mirî û birîndarên dijmin hene.

Di dirêjahiya mabûna pêşmergeyan di navçeyê de, pêşmerge bi gel re axifin, dirûşme bangin û belavokan dan destê şeniyê navçeyê.

Dijminê dagirker ji ber vê êrişê rind kete nava şasiyê û bi gêjbûna xwe, nezani çî bike. Piştî êrişê pêşmergeyan dijminê dagirker, berê xwe da gel. Roja 6'ê Tebaxê bêhtirî 40 welatparêz hatin girtin. Ji van welatparêzên rasti şikenceyên giran bûne, paşê 35 kes disa hatin berdan û pênc ji hîna di destê dijmin de hêsir in.

Navçeya Bêgirê, pêşemîn di sala 1990'an de bi vi awahi bûye ciheki rêxistinîya rizgariya netewî û livbaziyên

pêşmergeyan. Ev êrişê çûye ser navenda Bêgirê, li derdorê, posideyên herî mezin dagerandiye ser gelê me.

Li Çiyayê Katoyê Xêrkan pozberî: Şes serbazên dijmin hatin kuştin

ŞAX-WAN: Şerên ku di hefteya dawiyê ya meha Tirmehê de li derdorên Westanê (Gevax) destpêkirin û li derdorên navçeya Şaxê (Çatak) paşê domabûn, di rojên pêşin ên meha Tebaxê de ji pêşemîn di Geliya Xelîlan û kendalên Çiyayê Katoyê Xêrkan de doman. Di şerê ji van şeran de, ku li hawirdorên gundê Tehta Reş çêbû, şes serbaz hatin kuştin û çar ji bi xedari birindar ketin. Di van şeran de pêşmergeyeki ARGK ji şehid ket.

Artêşa dagirkeran bi hezaran serbazan operasyonên xwe birêvedibe. Dagirker di mehên biharê yê vê salê de "tugay"eka komando ji Tirkîyê birêkiribûn Şaxê. Operasyon ji aliyê vê dihên pêkhanin. Dagirker hevîyên mezin ji van operasyonan dikiran, lê belê encama gihanê bû tîkûn û binkeftineke mezin.

Artêşa dagirker, hundabûn û kuştîyên xwe yê di şerên dawîya meha

Tirmehê de veşarti hêla. Weke agahiyên eseh ên me ji êrdimê girtine, di navbera hefteya dawiyê ya meha Tirmehê û rojên pêşin ên meha Tebaxê de, ji êrdima Wanê bi firokên leşkerî bi kêmasî 40 tabutên serbazan, dijmin birîye Tirkîyê.

Dafa pêşmergeyan li pêşiya koma şerê xweser: Du mirî û gelek birîndarên dijmin hene

DARA HÊNÊ-ÇEWLIK: Pêşmergeyên me yê rizgariya netewî, şeva 7'ê Tirmehê, li ser rîya gundê Yeniyazi, komeka dijmin a taybetî û bi du navgînan xistin dafeka xwe. Di nava endamên komê de, qeymeqamê navçeya Dara Henê (Geç) ji hebû.

Di vê êrişê pêşmergeyan de dixtorê ajêlan ê navçê Mahmut Turel û serbazê bi navê Dursun Sertan hatin kuştin. Qeymeqam Fuat Ergul, polisê parastina wi Kenan Vedat, şiforê qeymeqam Ahmet İltas, serokê navenda perwerdekirina gel Katip Artuk, teknisyenê kiştûkala navçeyê Mustafa Metin û alikarê miştîyê navçeyê Bahattin Haydaroglu ji birindar ketin.

Di êrişê de navgîna ku qeymeqam **Dûmahik di rûpela 19'an de**